4535

جملہ حقوق بحق پبلشر محفوظ ہیں
چھاپ غلام محمد نور محمد
156

عشقیہ رٹن

قصۂ قمر الزمان

ملکہ بدورا

ہر دو حصہ کامل
منقول از

الف لیلا

جسکو منشی غلام احمد صاحب ٹنکی پوری نے کشمیری زبان میں نظم کیا
حسبِ فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب مہاراج گنج بازار و مائسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

قصۂ قمر الزمان

حصۂ اول

نخستین حمد و منت تس کرہمیس
چھنہ کانہہ تس سوا فائق بتعظیم
تھرن اتھ رنگہ رنگہ جن و انسان
نہ ذر جن و ملائک نی در آدم
زہ عصیان کینسہ مندر وزی ژٹن نہ
و نیو ناتھ شدادن چھس بو مولا
ہکی کیا تمسندی اوصاف باونہ

حلیمس تہ عظیمس نہ رحیمس
بہر دم شوبہ تس کن حمد وافر
برن جتو نہ ملکوارض و آسمان
سو چھوی خالق سماوات زمینن
گناہو سیت تبہ کانژاہ رٹن نہ
تیھی پاٹھن چھین فرعون و نمرود
ہکیا کانہہ آفتابس ژونگ ہاوِت

چھنہ کانہہ تس سوا لائق بتکریم
گنہگارن گناہن بس غافر
نھون نہ کینسہ ہیو کانژاہ بعالم
سو چھوی رازق شریفن نہ کمینن
کرہیس ہمسری کیتو بدبنا
سپن نابود پانی رب چھو موجود
کرن پیدا از شوق خود بنی سون

شوبہ ون تہ ربنہ ون کیاہ بنی سانو

درنعت سرور کائنات علیہ الصلوٰۃ والتحیات

پس از حمد خدا نعت پیمبر
سو شافع روز محشر عذر خواہن
سو چھوی فخر دو عالم سانو رہبر
سو تس مرغوب خاطر شاہِ خوبان
شفیع المذنبین سردار سانوی
بو دندس سول موجی خاکِ پاین

چھو سارن مرسلن ہندہ خوتہ برتر
سو چھوی غمخوار امت روز محشر
سو ختم المرسلین معشوق داور
تمس یس آت صفت کر ذات پاکن
دنکستا والضحیٰ رویس بوکرانوی
سو چھوی برتر نہ بہتر بیہ افلی

سو چھوی سر کردہ سارن انبیائن
شوبہ ون کیا سو چھوی افضل نہ بہتر
سو محبوب خدا معشوق یزدان
سو ژیرہمت کانچھمت چھوی کاینائن
تمس یاسین لقب و نمت خدائن
وتن تس ذاتنی انا فتحنا

شو بہ وُنُس بسر چھُوی تاجِ لولاک
سراجا ہم مُنیر اَس تُوی ناد
گنڈِس دِلکِس رباِلیس گژِھ تارہ
وَسنا میانہ غمخوارہ وندی پان
تژہ چھُو بیا قربِ اعلیٰ نشہ ذاتس
تمی سِتین دِل عشاق گو پُر
خدا راضی چھُہ چانِن دوستدارن
وندکھ بوز دِنہ جان آین تہ گراین
خصوصاً اہلِ بیتن چھیم وسیلہ
تمِس روزہ نمازہ کیا دِنس سُود
بوہنت آسی وسیلہ غوثِ اعظم
شہِ مشکلکشا ہم شاہِ سمنان
دِتم دِلچین اچھن بوزِ ظرافت
تژہ زانکھ پانہ سارُوی دانہ
دِلو پانو تژہ گوی بوزِ رت شہنشاہ
مہِ چاو از معرفت لِلّٰہ تژہ داماہ
یہ دنیا کیاہ دچھُم برمِ بازگار؟
چھُہ نہ تھکھ راہ ونہ ین بیہ کتیاہ
بوان کم چھہ خوبانِ زمانہ
بقدِ خوشتن چون سرو طوبیٰ
بلبس سیم وزرن امنت ٹھاچاؤ
گرانی زاہ غریبس کر معونت

دِوانَس بو یہ پاین ارض وافلاک
بشوقِ دل اَرُس ہر دم رودہ
بہ زیرِ قدم بو کمگوی موز چارہ
وندِ بیا خاکِ پاین چشمہ ہر دم
شفیع المذنبین چھُوکھ کاناتس
تژہ یم وچھنکہ اچھُن تم ذاتِ مولا
نِدا زُو سیُون اصحاب کبارن
یمو وچھو دی چانوی دید بادید
ذیارت تگِ کی یدرن سیو نوی قبلہ
مہِ کُڈ تم زین غم اندوہناکی
شہِ مخدوم تہ بیہ شیخ العالم
بو سارن اولیاہن خاکِ پا چھُس
قباحت کاستھی بخشم لطافت
شہا امیدِ چانی چھم بہرجا
مبر غم ترأو ساری غصہ غمہا
دِلس کھٹی تُل سرتلِ سُن مہ کرتم
چھُہ گرتھاوان کینسہ زاہ تہ دُرہ
غرض ین دورِ دوران سُوزِ نہ زاہ
اژان بیران زبُستانِ جہانہ
اکھاہ نازان بوی چھس رتم دُور
گران چھُوی یاسمن گند وسمن گرا
وچھان حالانکہ تم دورِ زمانہ

کچھر گُفرس تنزل یا مرتَ سُونِن راد
بذوقِ دل وُنُس باصد سُرُودہ
وسنا میانہ سردارہ وندِ جانان
بو چھُس لاچارہ لِلّٰہ چارہ کرتم
شبن چھُوی شمس رویس غرق زنارُی
تژہ یم لبنک لبن تم حق تعالیٰ
چھہ یم ساری یمن قربان بو پاین
لگے قربان تمن سوی چھم مہ بڈ عید
یمن لس یارگی چھی پرکنِ سُود امرُود
گمراز حاسدان چھم سینہ چاکی
وسیلہ ہنت لو آسی شاہ ہمدان
بران ہٹ تہندی ہیچِن گُڈ چھیس
پرزہ نت ہکہ نیک وبد بو پانہ
مہِ کا سُم گُڈ نہ کُڈتم ازین چاہ
الا اے ساقی عرفان یمن آ
زِ جامِ معرفت دِن یڈ مہِ برتم
وچھم ایوان کیتاہ گیہ کیتاہ
قیامت تام بہ دوراہ مودرِ نہ زاہ
حسینانِ جہان نازان بخوبی
دِوان مُشہ گردنی ہا دوانِ بینِ زرد
چھُو بکھا مست گومرت در حلقومت
چھِہ تم قدرت نہ زانان اکی فسانہ

الٰہی رچھ ازین خمسارِ دنیا | نجات از لعنتِ مکّارِ دنیا

سببِ تالیف و تصنیف کتاب

غرض قصہ وُنن چھم داستانہ | مہ شوق اُسم نہ الاگو بھانہ

پھُرن بلہ ذاتِ پاکن آب و دانہ
وُچھمنہ کانہہ زِ تقدیر خود آگاہ
دِیکِن دم بجوداُسُوس وچھانی
دوان کرِ زاہ مسافیرس چھِپن جاے
مُسافرِ بدِ پیک برتل دیک دِ نا
سُوتنگ بیت ادہ پانَے گرِزھ نیرت
غذا یہند وِہی سٹھاہ دُور از شرافت
کھوان وُچھمی چھوزِن ہاپت یہند زم
نہ زانن مذہب و ملّت نہ تم دین
یِسنز اُمید چھم در روزِ میدان
دُوہہ اکہ دوستن اکی نیوس سالہ
ہنون ہا ہمت پرُن سیّدس ابو حیران
زِ تس آسُو سنہ کنہہ ہرگز نہ تس زان
بہ تعظیم و ادب مہ کر سوا تمام
بجلدی در زُو برونٹھہ یہند امامت
بجای ضمّ سُورہ زن گیو انی
جماعت ختم کرتھی دراکس وُارہ
خداوندا اسُوا از آفات رچھتن
یہندس ہا بہ صاحبس جا بجنت
چھہ یِزکِن اہلِ ہمت خانودہ

بو نیوس سُو نہ مرگ از کھیاہمہ
وُچھم خلقت عجائب تہ غرائب
زمارِ نفس خود سینہ تچھانی
وُچھم تم بد تر از کفّارِ مکّہ
دِیو خیرات للہ خانہ آباد
چکر کھی مگر بدحال گیمت
دَنان نت زِ نبہ وُچھمی بے لطافت
نہ وُچھمک کانہہ شعور اہ نہ لیاقت
فقط ٹھٹھہ بازی و تبراہ یہند دین
وُچھمنہ کانہہ صحبن تتھہ چھلانی
وُچھم پیراہ بہت نتہ باکمالہ
کتاباہ ہرتہ انفس کیت بے شعوراہ
مہ کُن وُچھتھی چھوکرِ تس کنہہ فوران
بنمازِ شام تامت وا تو نزدیک
اِمامت کیاہ کرن یا نس قیامت
عجیب خر ساہ تس نہ کنہہ نوان
نمازِ شام پُرِ مے دُوبارہ
چھوعمرے لوک لیکن شوقہ اُولا
تھی تہو تم سنتن پیرن مہ منت
سٹھاہ صاحب جباوکان احسن

بلہ وانس بونت جایہ وِنی کیا
تلم کنیشرن دُوہن بڈِ بڈ مصائب
عجب اسماہ وُچھم تنہ کن لوکن ہا
یہند تعریف وِنِت کیاہ بوہکہ
دِ لنہ زاہ نہ آلو توِرہ فیرت
شکم بربر چکوراہ کھِت مِلتیت
دِیکِن شورَنت منز زور زکم
نہ کانہہ عقلاہ تمن نہ کانہہ فراست
قسم چھم مہ تُسندِ وِہیم دِ تم جان
وُچھم تم اب دِ بنیت شر زلانی
تمی نختم شریف شاہ جیلان
زِ شیطان زیادہ وُچھمی تس غرورا
باخر ختم پانَے اُنمہ انجام
غروب بلہ دُوہ سٗین گو شام تاریک
پران الحمد یا مرت گوٹکانی
سپُن شرمندہ کیا کرہ چھِس دُورا
اکھا صاحب شرافت شیخ احسن
سُور چھُمت ال ہا جے خانہ مُولا
رفاقت تم سر کرہم از حد زیادہ
نُوی چھُس خانہ مالس ناد احسن

رفیقاہ چھم زحدا مسنز مہ چھم ست
ہمتس دزمنز خدائن برتری کچھے
نمن گو بُت اثر ڈیہہ ٹہم لکانی
نماز منز کہالت چھی گرانی
یہندے پاسہ یارب کرمہ آسان
عجائب تہ غرائب بیت تازہ
بیاضاہ پُر زنعت وہم مناجات
مہ کرتھم زہ غم ماضی فراموش
میان الف لیلاہ چھوی قصاجان
زعمری کڈ متوی تمم بامرادن
لگوہم کینژن دوہن سوی تیہ دارہ
قیامژ تام امسنز چھم مہ ہمت
امی مہ یاد یادم قول استاد
اگر خارے بود گلدستہ گردد
اچھن ژی گاش بخشت تہ گنن ہوش
زہ چھی عظمت مہ یدکاسک زہ رحمت
الٰہی دم مہ ون توفیق طاعت

چھہ روزان نیکنامی برنٹھ تہ پت
مگر ڈلیتن تسند احوال ہیہای
تھوت زڈلیسے بو کر اصلاح کانی
خدا کاسن تمن سارن کہالت
کرورس منز اکھا چھوی نیک آسان
وُچھن شیخن دوہہ اکہ میون تصنیف
وچھن باہرت کرن ہیہات ہیہات
ونے بواک کتھاہ یدمیون بوزک
بہ اُردو چھوی سُو ونمت استادن
بہ قصّہ ولہ ناڈن جامہ کاشر
بہ آسوم دوست کنہہ زانمنہ چارہ
مہ کرذمہ یہ ہتوہس کیو نزکالاہ
خدا کشاہانہ تہوتس خانہ آباد
خداوندا مہ چھمنہ عقلہ ہند ہوش
جوانن دسرت وپاتہ راس وہم گوش
مہ پانس بار ابلیسن ولُم نال
مہ از شیطان رحیم ساعت بساعت

بسان گنڈ چھوی امس تتہ نوکری چھے
بو سپدس تنگ وارہ چھم تسنزمای
تمو منشر اومنز چھپے دینداری
لگن اصلس تہ منشر اون جہالت
ونی ون مختصر کن تنھا دوارہ
وچھت تنت گنو کرہ نے لگو سو تعریف
مہ کرزانم زہ چھوک تہو ضا ہو حب باش
زہ یدکینژن دوہن یت جایہ روزک
ظرافت تہ لطافت تنت ستھاہ جان
لطافت کاشرس گژہ زیادہ کاشر
امی مہ ہُل گنڈم کرہم مہ ہمت
بو کرنس تنگ ونہم زرمنالاہ
بہر کارے کہ ہمت بستہ گردد
بو کرہ کنہہ زانہ الّا خورد وہم نوش
زہ چھی قدرت وچھک مہ کن رحمت
بو کرنس نفس شوہن زیادہ پامال
مہ کڈتم از ضلالت چھک زہ ہاری

بشیرس کاس از دل رنج دادی

آغاز داستان و قصہ قمر الزمان

دناش شہرس اکس چھی ناو خلدان
نہایت پُرفضا وجای ژر خوب
ونے کیاہ کتھو سو عادل شہر یارا
ہمت حاتم دور زمانی

عجب ملکاہ بنزدیک کہستان
دپان چھی شہ زمان ناو پادشاہس
قوی دل زورہند اتا جدا را
تسندی عدلہ ستین ملکا آباد

ہوائی خوش تسند وجای ہر غریب
ہمتس عالی نژادس نیکخواہس
بشوکت آسوزن جمشید ثانی
غریبن تہ امیرن خانہ آباد

پکان یکه وڏ نه آهي شير ها نگل
بخشش ۾ ڏيڻ حاتم ته تهم پٽ
ڏيان يعني تنهن آسوهي نه اولاد
سٺاه آهو مضطرب گومرت سُو محتاج
وزيرن تهم پر زهون چاره درين ڪار
فقيران وقلندر ربيه عابد
گڙنگ آزاد شايد زي ازين غم
ٿوي منگنس اجابت زار بوزي
ڏپان يله بوز ڙهه ڪرت پادشاهن
برزهن ڪنهه مشوره چهوه پادشاهس
بوچهوس دل لخته گو مرت ٻهر اولاد
ژه چهوڪ برتر بهتر سانوا علي!
گڙهي شايد ژه بخشت پر ان عصيان
ژه منگ يا ني چهنه تت ڪنهه قباحت
سمت رخصت ڪر دڪ شاهن تمامن
خداوندا ژه ڪرڊن مشڪل آسان
ژه ني بوز ڪي ڏنو ڪس يا الهي
خلاصي ده ازين غمخانه يڪدم
چهه آس آمرت بدرگاه تونا شاد
عطا اولاد گوتين پاڪ شانس
جگر گوشس ڪرڊڪ قمر الزمان ناد
سپن خورم سٺاه دلشاد خورسند
ڊچهت صورت گسنزي ماه تابان

ڪراني ڪانهه وچهمنه ڪينسر ڪا نگل
عليم ڦهر فن با خبر آسو
امي پڙهه آسو نه ڪتس زاه نه دلشاد
ڪران آسو چاره سازي سُوي ٻهر جا
ديوس تهم توره فيرت اي جهاندار
منگن تهم ذات پاڪس جا نه باپت
خداڪا سي ژه ساري غم نه ماتم
چهه بت شهرس اندر زاهد نه عابد
منادي تهم فرن شهرن نه ڪامن
سمي ساري به پيش شاه عالي
منگو ناتوه خدا ليس دل گڙهه هم شاد
ژه نه منگ اس ته منگو تس ڪريمس
بجوش درياي رحمت ييه بيڪ آن
خداليس آس نه منگو تهاو دلشاد
تمن صاحب دلن ته شيخو آهن
چهه آس ساري سٺاه لاچار گميت
ژه رستوي چهنه ڪانهه جاي پناهي
چهو ساني شاه گو مرت سخن لاچار
ژه اسه ڦن بوززاي ڪر نه دلشاد
خدا بوزت تمن گو زاره پاره
ڊچهت تهم پادشاهن گوت برجاد
بصورت يوسف ثاني سُوزن آسو
سٺاه افسرده ساپنن دل پرشيان

وچهمنه ڪينسه ترهه هش پادشاهت
وليڪن تس نه ڪنهه نور البصر آسو
زبهر وارث ده يهيم هم تاج
بخشم نور ديده يا الٰهنا
سمبر تک عالم و فاضل ته زاهد
گڙهي بوزت بني شايد به نعمت
ژه ڪاسي آره گونجه زار بوزي
تهندي بيت شايد دا ته فائد
ييو دريش ساري نشه شاهس
نشه سارن ڪرن احوال حالي
ديوس فرت تمواي شاه والا
عليمس ته عظيمس ته رحيمس
گڙهس ڪيا ڪم تهوي منگنس اجابت
دي اولاد پيني خانه آباد
سمت ساري منگني لگ بهراڪن
زبهر شاه اس چهي تنبه لبيت
ژه چهي قدرت ته ڪراسه شاد و خورم
به پيش آمرت تمس چهوي سخت دشوار
تهند تير دعاو آتوي نشانش
سپن دلشاد ساري دل اواره
ڊچهن تهم بام روي نيڪ فرزند
فوله ڦن خوش پون سُوي سمن آسو
نه يوسف ثاني يد بنيا

دوبارہ آدِ عالم کرِ فلوا
تھنہٕ یا مت سُو پیو لولوی لالا
فقیراہ کانہہ تتہ رُودُینہٕ لاچار
سمے ساری بکیہ آن تم زہر جا
گداتتہ منگہ وُن تم کانہہ تھاون
وچھت طالع کروک شاہس مبارک
بمیس طالع سٹھا اعلیٰ نشاں چھو
دلی کنہہ کال از دورِ زمانہ
یہ سپنی تاجدار و شاہ شاہان
کران پرورِدہ تس زشیر و شکر
تمس زن چھُنہ ستین دل اسچھانی
بڈانی سوی دوہس آسوی زنک زن
سپن تامت نہ نیوہی زانہ بالہ
دوہس راتس سو دلخواہی کران تس
پُرزہن تس دوہ اکی پادشاہن
بنجامو شی دتسنہ تم جوابا
زہہر مصلحت یرا ری وریہس
پرزہان چھو قبلہ گاہ زہی بہرِ شادی
دزِن نہ تن تمی عالی نژادن
بسالِ سیو مین تس پرزہنہ مالی
کمری نہ زاہ تہ نتیھ چھین نا لاچار

کوٹھس زن گاہ تراوی آفتابن
قیامت ڈیشہ وُنن کرنہ پیدا
منادی فیر پیرن تہ فقیرن
خزانن قفلِ مثرہ رک برکرک وا
گنڈوک طالع تمس تنجیم وانو
مبارک صد مبارک لچھ مبارک
یہ سپنی پادشاہ ہفت اقلیم
گژھس برگشتہ طالع درمیانہ
زہہر پرورش دائین حوالہ
دوہس راتس تس آسہ دربر
وُنی کیاٹوٹھ کوتاہ کو سودا یہ
شہ خوبان عالم گو ہر فن
کرن کامل سو لشکر و استادن
زعلم دین و دنیا بڈبران تس
پیوان چھم مصلحت ای پُورِ دلبند
نہ اقرارہ دتو تس باصوابا
دوہ یمہ سال تس پرژھو وزیرو
اگی ستین گژھی خانہ آبادی
دپوک شاہس بلیس وہس چھو نا
زہ کمر تم کار خیرک سرمہ حالی
سبب چھوم پرم واراہ فسانہ

وچھت صورت سٹھاہ گیہ اضطرابن
خزانن برکرک واہ گرک دیار
بہر اطراف سارن گوشہ گیرن
خراج سال ملکس اتھ تراون
علاموں نہ حکیمان زمانو
عجب پورے ہنر مند زماں چھو
سمیمت زن امس طالع بہ تنجیم
زبعد چند سالہ بیہ در آن
رٹوک دربر تموزن تخت مالہ
لبوی تس ماہ کنعانس وُچھانی
رچھان کیاہ آس تس سی تھاہ بابہ
دپان القصہ یا مت ہفت سالہ
کرنے تربیت لگ شاہزادن
چہاردہ سالہ کامل گو بہ ہر فن
کروی ناکو نہ جایہ عقدِ پیوند
سو منگر آسو اصلا کار خیرس
سمت سار و تمو دانا امیر و
ہتلوک نہ ذمہ اصلا شاہزادن
دتیو تاریبن اس وُن کر دکیاہ
دپوس تم پادشاہم بوزِ تم زار
کتابہ مکرہ بربر دا ستانہ

وچھمنہ کینیسہ نیران یمہ وفادار
زنانو دانہ ہن کینتن کڈکی بیخ
کنو یامت یہند بوزِکی فسانہ
مہ چھہ ہوم دِل تنگ از وصلِ زنانن
چھو بدکردار ژ بیعار تو ماہ

یہند تو ماہ وچھیم مہ سخت بیعار
زنانو کیت کرمت خانہ ویران
کتا بن منز چھہ برِ بر داستانہ
برغرس ونا ہم ہندی مردِ دانا
سٹھا بے وقر بداطوار تو ماہ

زنانہ بدچھہ ہر گز گرژ ہی نیک
زنانو کیت کرمت حال حیران
بو چھس دلتنگ گومت از زنانن
دواد ہم دیہم و دانی چھے بہر جا
چھو کر نیران یکمن نشہ زاہ نہ پور رر

چھہ کا نچھان نیک مردس نشہ دور رر

دلیل آوردن شاہزادہ بر بدکرداری و مکرِ زن

دونی ات پٹ دلیلاہ پادشاہم
نہایت پیر دانا اہل ردہ
سو ژ عالی نسب نہ نیک نیت
مولی آسنہ امسنزی دِلس ژرھ
زہر وادی تمس دادی سنیمت
وظیفن فردنی منز آسو افضل
عماری سیٹھ ہرن پانس بسامان
کرم تبدیل اسندس فریبس
کرِت حیلہ سہ کار بد کرانی
نیین ہر سو وچھانی ہرنہ ہانگل
الٰہی رچھتہ مہ از ایں بلا ژ ی
عمارہ منزہ زنانہ خوب درایہ
اتھس کف کرِتھ زانن در عماری
کرس از خوفِ جان تم نوزہ تسلیم
کرن اقرار سیتن جفت تس سیت
چندہ منزہ پنہ داواہ تمہ کڈ نام

مہ پرانن نش تھے پاٹ بوزم چھم
تمس آسی زنانہ نیک کردار
سٹھا صاحب خرد بیہ نیک طینت
تمی پہ ہرت فسانہ آسس لیبار
تمس فعلِ زنانان ژ غنیمت
ززور دردہ پانس ہس کرن تم
دوہس راتس کلس ہٹ ہرت سو فیرن
ولیکن سی زنانہ آسس مکار
جہنم پانسی کتو سئی سرانی
قضا را آسو شخصا اک فرانچا
ازین آفت سٹھاہ بیحال چھس بوی
دچھین شخصا کلس ہٹ تتنہ لیومت
وننس کر ژہ جل فسنقچ نیاری
دئے لو خاوندس کر تم کمی زدہ
یہ وچھتو مکرِ زن حیلہ انن کرِت
تہ ہانن ات گنڈ بر ژ منز یام جوانن

بشہر روم آسوی نیک مرداہ
ژہ بد بوزِکی ونی تمسندِ بو اطوار
ولیکن نیکمر دس اسندی ژرھ
زنانن ہندہ خویہ نشِ خبردار
سو کامل آسو دہر علم اکمل
سٹھاہ تکلیف پانس ہٹ سرن تم
تسلی آسو پانس تس غریبس
سٹھاہ بدکار آسی سی نگونسار
زوہہ اکہ نیر فبرت سوی جنگل
وچھہت ہس گو دنس تس خوف پیدا
ونان ئی کھت کلس ہٹ ژ ہا یہ ژ ہایہ
زخوفِ جان ودل اتس قد ہلیو مرن
مولی تم بوزلس نہ تا ونس ہیم
ہلو آسس یمہ نکرہ سنین ژ تلون شور
کرِت لیہہ ولعب از غرنہ گیہ باہم
یہ ین کیا ہوی الکہ سر مہ نشہ ون

شمارہِ خاطرہ چھس گنڈ بود یاوان
کرن تم لعن و طعنہ پان پانس
کلس ہیٹ سوی تسندس چھی کرانکار
سیٹھن دِلتنگ شہ بیو در ملامت
وَنان چھوی پانہ در قرآن ہوں لا
وسہت گو خشمہ سیٹھن دراو زِ جا
زِ چھوک فرزند ہیو نوی پُرزِ دانس
زِ ہنے ناچانہ بابت پانہ ماروی
زِ بدُ روزک نہ راضی حکمُ شاہس
مہ جانی ژیر ہرِ چھو بگوہٕنت زُ نہ کرانوی
تہِ بوزِت شاہزادن کرِ نہ تلمندی
زنانن ہلندِ مہ چھوم معلوم کردار
سیٹھن تس والدہ بیزار بسیار
ننہ کانژ راہ پُرن تس گژہ افسون
کرِ وک تجویز تھاون گژھ محبوس
تھَون تمنز گژھی شہزادہ بدبخت
سُو بامت ولو تت جایہ تجاری
کرِ آن اسو شکر ہر دم سُوی یزدان
سُو مشغولِ کتب بینی دوہس آسو

وُنِستا مت برابر ہت چھوُ لوان
یہ وچھتو نیک مردن لوگ حیوان
یہ وُچھتو قوم زنن کوتاہ چھو ہیوار
خداوندا لو کیاہ بادی ہند کار
مہ پرمُت پانہ چھوم مکراعظیما
دِنن شہ ماجہ تسنزی یہ احوال
بو آسیتا زِ تس از بہر پرسش
زِ گُر تھن موُل ہنُن کیاز نا راض
کھسی ادہ وارہ زِ کُہ عالم پناہس
جہالت ترا وتھی ون بوزِ میانوی
کرِ ون گفتار دُور از ہوشمندی
زِ بہتر چھوی زِ گژھ ہ فرزند بنجانہ
بخشم و قہر شاہس دِتو نہ اخبار
زِ لیس بیماہ شاید بیہ در حال
امس طالع چھو در برج منحوس
بیاز جبیر و غل گردنہ تمس طوق
پُرُن حمد و ثنا تمن سُوی باری
زِ بہر خاتمتش سپس اکی مِلا ماہ
شبانہ ہندِ رہ ہندِ کارس آسو

یہ بوزِت عقل حیران گیہ جوانس
ہنوز از عمرِ زن تر آسو بی زان
دِنن تم پادشاہس قصہ بامت
چھو نہ تھو بیاک تو ماہ زِشتِ کردار
سیلون یلہ پادشاہس دل تسلا
سیٹھن بوزِت تسند احوال بیحال
زِ ونتم مہ دِنک احوال ساروی
دِ یاں سارای گمُنت شہزادہ ناساز
خبر چھیاکیاہ کرِہی تجویز جانوی
وندہی سارُوی قبلہ مہ کرانوی
جوابہ سخت کرنس تلخ گفتار
بوزاہ بوزِ سے نہ ہم جانی فسانہ
سیلون قمرالزمان دیوانہ مجنون
نتہ مشکل چھو تمسند حال اشکال
بروِن شہر زندانہ وچھِ کیا سخت
لکان لوک سلیت سیٹھی جوق در جوق
غنیمت تم زِ شاہی زانو زِندان
نہ کینسہ سلیت گفتاراہ کلا ماہ
بدنیگوُنہ سُو وارہ کال آسوی

گذاراں وارہِ ماہ و ۳ سال آسوی

سُیدن میمون پری درجلبس خانہ دِیدن جمال قمر الزمان

پری پیکر لبیان تتہ جایہ آسی	وُنیہ از چشمِ مردم تر تایہ آسی	پری میمون لبسان دِیک نہ زندان
تہ آسی دختر شاہ سمندرا	سُو آسوی پادشاہ جنن وَیری	دِیان تلاطم تمہرا سِس محبر دِ پری

کتی تس کور میمون آسو تس ناو
کھُتان بیابانن سہ فیران
قضا رائیہ نظر تس سوی محبوس
سپنمُت باغ چھُوی نوُر علی نور

قدم ولول تلون آسی بجلدی
وُتھسنہ تمہ کر نیس زُور ہر چند
پلنگس پیٹھ وُچھن زان آفتاباہ

مہِ تیرہ صورت وُچھمہ زاہ منو شن
پلنگس فیر اندانِد شمع ویس
وُنی کتھو شاہزادس لول بُرنی

رٹن شہزادہ دربر سیت پالنس
سمجھون نہ شاہزادس کتھنہ خبر
کر نیس کر بکُس چھوکھ ای پرند
وُچھتنہ مہیو نہ جِن گیہ عقل حیران

کمس قمر الزمانس ونہ احوال
مہ چھمو آسو نہ زِ پلنش بہو زاہ
نظر پامرت بیم بر کھُلہ شاہی
عجب حشرہ میان دِل مہ بیہ تھم
شنگرِن بر بِستر شہ دیباہ جِم حور
وُنی ریب موہی عنبر لدی منسند

کران شاہی نتہ طرفس زِرہ کُن نھاو
دوہہ اکہ درایہ سیرس حسبِ معمول
دوان شعلہ وُچھن نت جایہ فانوس
وُچھن تمہ گاہ پامرت گیہ حیران

سوئی زندان قدم تراوُن بجلدی
وُچھانی آسس شیشو منز سُو تِزکال
نتہ یوسف شنگت برہ فرش دیباہ
سپن پروانہ دم پانس دتھ پام
پنبر زِل زالہ زن لجکالہ میس
لجس پاری دتن تس بوسہ بر سوی
کرُن تس شوقہ سیتی بوسہ پانس
کرِن پرواز تا مرت سوی بالا
زہ چھکُو جن پا پری پا چھکُو رندہ

وُچھن پا منت سہ وُ نخش برزہ ناو لن
تہ لوزت وارہ وُ نخش آو درحال
وُفان آسو سِس ہوائی آسمانی

زِنہ نور اہ وُچھم مہ تابماہی
بو پا سر ہیرہ گُتو ہر از آستانہ
سمہ بلد رالہ ویز شاہ پہلینہ سنز کور
وُ دنا مت مہ تیرہ صورتہ نہ از نام

نتہ سہ بر ہر شب آس نیران
وُچھن مخلوقِ دنیا آس مشغول
شمع شولان پولان چھوی گہ تمکو دور
ولسنا مرِت تمی لِشہ آس بے زان

اماتمہ قید خانک برو چھوُن بند
شنگت شخصاہ وُچھن باجاہ و جلال بیش
بجبرت گیہ یہ کیاہ سنہ چھیس بوڈ
ڈلِت زِم زایہ مَحبوبس اندر نام
قیاسہ سیت تمی معلوم کرنے
وُسنے لگ تمس عرق زہر ہوے

بجواب ناز تراون درایہ منبر
ہوائی تمہ وُفانی وُچھنہ شخصاہ
نتہ لوزت جن سپن حاضر بیک آن
کمنس آسا روِی پننُ احوال بادن
مہ تے ڈیٹھوم تہوی ہیوُ ز تماشا
بشہرِ چین والوس نا کھانی
مہ شاہِ چینہ سندی قہر ڈیٹھم
مہ کنعان وُچھوم در زر و بہ خانہ
دِنی کیاہ روِی دموی فخوی منسند
مہ وُچھم آس نہ حیرت بر دل آم

دریا نتا سفر اپائے بدرو راہیہ گو بد

دپان آسس بو پانس یا الٰہی
بدن منہ پان لاگم در تباہی
نسند قد زن صنوبر سرو شمشاد

ننہ ما حُسنہ باغَس سروِ آزاد
ننہ باغِ بہشتس منز شُو طوُبا
شو بہ دِن تہند پریشان مُوی عنبر
منز مُرت مُوی مشکین تہند سُنبل
نبیُن تت پٹ و تہم طاقین زرکار
ننہ مار سبہ یا عشق بیچارن
سینہِ مت عاشق بیمارِ بسمل
ستارہ شعلہ زن دیوان چمکہ
سورخ ڈیشت دِلس ارمان چورے
ننہ از چاہ در امُرت ماہِ کنعان
بدنیا کر چھو کینبسہ نازنینس
منز مُرت بال و پر پران شکارن
وچھہِ مت کُن عشاقن دِل چھِد بان
کمانِ ابرو ی تہند پچھمس کمہ ونجہ
دہن غنچہ نہ حلقہ حلقۂ میم
بگردِ چشمہ تس چشم بلا تیر
دو صد جان قیمت آں یک کرشمہ
بمژگان کرِ بُدِ دے اک اشارہ
وچھنہ گردن انز نور تبہ مائم
کمنسِ بر دیش گیسوی گرہ گیر
شودی تت بسینہ سی سیلیہ یہ نمۂ ملون
زہ گل نگر مت مسِ از خونِ آدم
وچھہِ نت کُن بلائی گیت بیمار

قد زیبا اتھ زن سرو در باغ
چھنہ تز تہ شوبہ سر و سن لگے کیاہ
لبیان پدی منشا تہن جومس کافور
فلک تت منز وچھہم کُر ابروی گلفام
منز مت دام گیسو گرہ گیر
اوبزان زلف وچھہس لگ پدِ لنا تام
شو بہ دِن تہس کنو تل زنا بہ کنفل
کرانی ابرہِ تل زن چمکہ چمکہ
رخ تابان تتھ چون نور تابان
وچھہِ مت صورت تس منز یوسف بزندان
سمن بویس بمُن منز حالِ دفر
سوداری تبنہ لادان دی لفگارن
زنخ لگ سہ چھہ لکی دار و عشاقن
کرانی عاشقن والنجہ کھنجہ
زہ دٹھ زن بانہ سبیتی سرخ کرِمت
خدنگِ ناز کھت کیتہ سپن گیر
ننہ ما در دِ لیلی چھوی قبلہ
کری صور مت پرستن دی و پارہ
شو بہ دن تہس ہنجہ منز حوضِ کوثر
چھنہ تم گوس با کِ گل پا بزنجیر
بصافی آئنہ زن ہنا فی شفاف
گمت فلو تہ خوفی سارُ عالم
پُر از مِی اجام تہ فل شہوش وچھہی

وچھہم بامرت مہ مینو لم نار سی گگ
بر رستا ز بہ نی مشکین سر سر سر
نہاری دِ زان شعلۂ ساز دور
میان موی مشکبار جوی سہ شمار
سینہ مت خستہ جانن پابہ زنجیر
اویزان چھہس گمت نال زلف کاکل
دوان شعلہ بر بر زلفِ سنبل
زود اہم زن ابرس تل سہ زورے
گلابن و می ڈیشت کیتھو ارمان
ونی کیاہ حسن خوبی تس حسینس
ننہ زاغ سیہ بہ مسند زر
ڈکہ بجہ چھہوس ڈکسن ٹکہ شو بان
گرہ بال گل کل چھہان عبرن شمع زن
الف بلبنی شبن بر صفحۂ سیم
زہ ونہ مالہ از یاقوت جر میت
مہِ چھمس سرمہ بر بر ہر زہ چشمو
بہت بر جای خودی فال و قبلہ
سکاری نظر نہ تارہ کر نہ عالم
غودِ زن تت اندر زراع سیہ پر
مہ چھمس شیشہ تو نہ سینہ تر لب
امانت آتشِ گُلسن دِسی ڈاف
فنہ زن تہس پل لبینہ سم زہ انار
اوذی عاشقن شوی ہوش اد وچھی

نہایت ماجہ مالس ٹاٹھ ازنان
لمنہ کر چھے ہوان شوہرو نستام
کبک رفتار ہنوان بام ژہالہ
بخلوت گاہ شوبان آسس نابیم
سر پاکن مہ کرمس وار وارہ
گنی زن سی وچھم تت خالسی منز
بخلوت گاہ ڈیٹھم مست بسیار
دلک اسرار اسہ نش کر ژہ حالی
کرون انکار اوّل بعد یک سال
دنت کرکنینہ مشہ اس چھہ زانن
دپوک نتہ چھمنہ حاجت شوہرک مہ
وچھمنہ کینبسہ نیران بیم وفادار
زقوم مرد دل چھوم سردکورت
یہند قول چھوی نبر گژہ دین زنانن
دلیس فیرت نمی کر چھوی یہ شایان
اسہ رست چھینہ ژی جای نیاہی
رچھک امہ لوکہ سینی زدہس تام
بوزیرہ کن چھسنہ ہرگز راہ تہ مانان
دپوس نم ہال غیرت بوز میانوی
کرانی مرد وزن ڈیٹھم ہر جا
دپوک نمہ مختصر بوز و جواباہ
مہ چھینہ وارہ آست پان زالن
نمن پلیہ گو تسلی گیہ فیرت
تہ بوزرت گو جگر میمونہ پُر خون

رُپہ قبہ زن سینہ تس نہ پستان
مقفّل تس فنستام عصمتک باغ
دچھن تیزی خجل گیمیت غزالہ
مہ تسس انداند دیتم طواف کعبس
مہ کر نم وارہ نارن دل دوبارہ
فقط تس اک کنیزاہ بہر خدمت
سٹھاہ بر خون عاشق چھی سہ بعار
گیبک بالغ نہ ئی چھوی رسیم دنیا
دوبارہ مال ماجے پرژہسہ احوال
ژہ چھک بالغ کروی ناس ژہ شوہر
دلس کر چھوم طمع خاندرک مہ
چھہ کر زانان زنانن یم چھہ انسان
بدبنا مہ وچھوم کینتن نیو مرت
زخر بدتر اسر زانان ابتر
ژہ مالس ماجہ ہندوی حکم دل مان
اسہ چھک ٹاٹھ رچھمک جانہ خوتہ
ژہ نے سانو حکم مانک غیر دن پام
مہ پد مارِ ونہ بہتر چھوم نہ شادی
عزیز از جان مہ چھک فندلی بو کرانو
بغیر جورہ کانژاہ چھونہ بعالم
بدت کر دمہ پانس بو عذاباہ
کران چھو خوامخواہ تو اضطراباہ
جواباہ کنہہ دپوک تس تہ فیرت
نی کیا بوژہ ای میمون فیکیاہ

سُوی جای عصمتس مستور از تام
چھونہ لگمت و نستامت نہ تتہ داغ
ہلیہ تن کیاہ چھہ ز پلنہ ملائم
ولیکن کنہہ اثر گو نہ خوایس
سہ نفادن مال چھی زند انسی منز
بہرت مستور ڈیٹھم جایِ خلوت
سپن بالغ پرژہوی تس ماجہ مالی
ژہ ما مطلب تہ شوہرزی کرک ما
چھہ کرمت تنگ اس ملک جہانن
بروی اس لول چھکنا ٹاٹھ دختر
گمژ چھس شوہرن نہ دست بردار
زنانن یم چھہ زانان قوم حیوان
کران بیور ڈیٹھم زنانن
مہ چھوم آزادر وزن زیادہ بہتر
اگر بوزکس نہ بالکل چھے تباہی
چھونہ اسہ ٹاٹھو کانژاہ جانہ خوتہ
دپوک تمہ پد مہ زالو نار سوزان
ہمہ کرمٹہ بوزاہ ابت دادی
ز آدم تاباین دم سارو دنبا
فرشتہ چھی نمن کر آدمی زم
مہ چھمنہ پان پانے پان گالن
کنوی چھوبس نفی میانوی جواباہ
دپن دیون قصہ المستند بہ میمون
عجب حوراہ وچھم مہ بارک اللہ

سٹھاہ چھِس بوٗگُمت دٕلخستہ بیچال
مہِ ونتم جان یم تمُند قسمُ چھُوم
دپوس دیوان مہِ اصلاکرہ چھُو بادر
نہ بوزِت پُزنہ اُکُنز اددٕ نی
سنجن بدرالبدر بردوش یامت
کرِہ زیٖکِ دٕ ونہ دِن تم نظارہ
دِوان میمون بحجر چھِپے شاہزادس
ونان بدرالبدر گژہ زیادہ اعلیٰ
ہم نساعت سپین میموٗدٕ وہم
بیک چشم و بیک یاہنگ دٕ راہ
مہِ کیا چھُم حکم کوٚہ ژرِ ہیوس بُو یاد
یمن دون منز چھُو کُس اکہِ رٕ خوٗب پیکر
تحمّل تم کرِن تر کال باہوش
وچھِن نہ یم نہ دون منز کانہہ افضل
دپوس تم مار منزی بوٗنی کیاہ
بسبب اَسہ بُت رُٹ سُوی چھُو برتر
نہ بوزِت کسکس کن کرِکھ رخصت
نشہ تس گژھ ظاہر عقل و اطوار
زخواب ناز موژہ رن چشمہ یامت
چھِہ کر آمژ مہِ نش در قید خانہ
بہ شاید سوزمژ چھِپے پادشاہن
سُو شاید کار خبرس گژھ بایل
بو کرا نکار کرِہ نا کار خبرس
بو یانے کیا زٕ گژہ نا تِھ پشیمان

مہِ کرِ نم سور عشقن گو اُس پامال
سہ از قمرالزمان آسی نہ بہتر
اُسی کرِ ش شاہزادہ تس برابر
دِتھِن گو دیو یکدم آسمانی
گرٕہیت واتوی سُوی خلدان تامت
کران گے گفتگو تم پانہ وانی
بہ بدرالبدر تس عالی نژادس
کران گے گفتگو تم بے نہایت
پرن منتھر منس کن دِتن دم
بجان دیونی آداب و تسلیم
بو چھِس حاضر نہ کر تو وارہ ارشاد
بخط و خال روی موی زیبا
نکھہ نکھہ بلہ ان تم دوشن یا دوش
دپوس میموٗنہ کیا چھُو کس سوچ دیوان
بصورت کانہہ یمن منز چھُو نہ اعلیٰ
کرن گژھ امتحان عقلِ دٕ ونہ ون
لجی سانی موکھ ناحق زٕ محنت
موژہ رن شہزادن چشمِ شہلا
سپدن حیران بدل ندرند امرت
مہِ کمسند حال کُنہ معلوم چھُمنہ
زٕہر من تمی عالم پناہن
خبر یُد آسہم در ملک دُنیا
موٚلی بو حال دٕ لگہ نا نہ غیرس
خبر یُد آسہم اَمسنز دٕ نشنام

دپوس میموٗنہ ای وبخش قسم چھُوم
زحسنِ صورتس آس پری پیکر!
نکھہ نکھہ دو تھاو وکی سیرت سیتی
بخلوت گاہ وانتِ ہیو ڈگانی
نفون سے شاہزادس ہمکنارہ
دو شیوسے تم وچھِک یکجا سمانی
دٕلی تم وبخشن بوزِ ستہ اصلا!
دیوکُس گژہ منصفا فیصل کرِ دِنیت
زمین گوٚ دشت سپن دیواہ ہویدا
شنادہ دست بستہ تم بہ تعظیم
دیوکُس تس ہیت کتھے منز منصفی کر
بقدٕ و خد بحُسن دِلفریب
سپن حیران کیا دِمہ ہیت یا فیصل
زٕ پزدون کیا ژہ چھُوی در عقل ایوان
بصورت یم دو شیوسے چھِی برابر
گژھی معلوم پانے بیک دٕ بدوٗن
سو گرٕہیت شاہزادہ کرِکھ بیدار
نکھہ پاس وچھِن اکھ نازنینا
دلون یارب بہ خاتونِ زمانہ
بدنیا کانہہ کمیس ہش مہِ وچھمنہ
گژہس شاید امِس کن رغبت دٕ لِ
چھِہ ژرِ صورت زنانن خوف دُنیا
قبولِ عقد کرِہ نا ازدل و جان
بو کرِ ہا چارہ سازی صبح تا شام

بہت نس ندسی شاہٹ ژر ونن زار
مہ بادم حال کر آسک بد بینسا ل
کرس ہر چند تم دار اِہ ملا یا
زحالِ دُورِ دوراں مست گیمژ
تسنز انگشتر بین پل پادشاہن
زحال خود تمس کرہ وز خبر
نکہہ پاس دچھن اک نازنیناہ
مہ ژرہ صورت دچھمنہ زاہ منوشن
بدل حیران سپن احوال ڈیشت
بہ کس گیوم مہ مسلیم منِدنِ شام
یہ چھا سنہ پُزیہ چھا عالم بُرو یا
بہ آسک سُوزمُت از پادشاہی
کرُن نہ کنہہ خیالاہ قید خانکُ
بہ کرزانن مہ نخوت آسم درسر
غرض صورت وچھت منز حیرتن پے
دُنُن یارب یہ کیاہ سنہ چھُس ڈیشان
اتھس لاگت پنِن تس واچ وُچھنے
نصیبن بوِنن ژر کرسہ پامال
نلان تس نُند کرانی گوڑہ گوڑہ
بہ بازی مہ دِلس ہیز تیر چھم
کرانی زارہ پارہ ژیر تامت
تمس میمُونہ کرمُت سحر سنگین
بہ بیہوشی سہ گیہ در خواب آرام

زخوابِ نازِ بیدوی گژہ بیدار
زنا کمم سُوزک مہ نشن زلفہ اتن
دُلی تس نندرہ منز گو نہ گورا
ز دستِ خویش شاہن مُہر وجی
کڈِت اچھن اتھس تم نیکخواہن
سُو یا مُت ننگ سپن مہ ردی بیلا
بصورت ہم بہ سیرت مہ جبینا
ملک چھا یا فرشتہ یا بہ آدم
سپن خوش سی سٹھاہ زحال ڈلنٹ
سپنس دل پریشان تنبہ لیمژ
بہ کُس چھیم کس یہ زہ ہی بہ گو کیا
نہ آسیم یا بہ صاحبن سُوزمُت یور
بُرن نہ کنہہ گمانہ محلہ خانک
خبر چھس مہ پنن چھوم محلہ خانہ
زجان خویشتن سی خبر گئے
اتھس واجاہ وچھن سی جنس دِیر
خیالن بیخودی ہند وارہ بُچھنی
گبس نر دیک ہتمنے دُزہ ناوُن
ژہ تھدُ وُتھہ بہانہ کنہ کے دُورہ
ژہ وُتھتھ تھدُ دِنے لو حال زاری
تمس کر کنہہ وانوی در سماعت
بد ینگو نہ کران تس زارہ پارہ
پرژہ ما نہ شاہزادس نام و پیغام

بوپر ژہ مس حالِ دِل اَے جانِ جانان
مہ چانی لو کہ سینی درزہ ہمن ہمن
زِ سحرِ جن سہ ژر بیہوش گیمژ
کڈِتھ ولول ہمتن دِرستا اچھی
بخوابِ ناز تراوُن سر بہ بستر
ژرہ رن تمہ یامت چشمِ خمار
دُپُن یارب یہ کیاہ سنہ چھُس بلہ ڈیشن
ہمِس ہیو کانہہ چھُنہ در ملکِ عالم
بہ کُس چھُم یا الٰہی کیا بنن آم
غرض فکرن اندر دراہ سُہ ہمژر
تفکّر دِت دِلن ڈرنس گواہی
نتہ کت واتہے ہیتہ جایہ فی الفور
بہ کرزانُن بو چھس در جائے دیگر
بہ زانُن یہ چھوم جای بگانہ
اتھس کُن تس نظر پیہ گیہ حیران
پراکندہ سپن بیحال یکسر
خدایا ایتر چھس غافل نہ بیحال
بچشمِ تر سوزاری بوزناوُن
سرس تا سحر زہ مہانس کر چھم خبر
ژہ وُتھتھ تھُد لگے بو پار پاری
سوکر بیدار گو از خواب نوشین
وُتھس نہ تھدُ بدور گیہ آوارہ
دِنوی میمونہ دیوس حکم جل جل

گرہ ننیوی گرٔھی واتن بہ جلجل | سُتُن ہٹ شانی جلجل ڈُڈِٹ کو | بیکدم سوی شہ لُب جلبن گژ ہیت ہیو
سہ سادِت تھاوتم در محلخانس | پلنگس ہٹ تھوِن تہ دراو پانس

در بیانِ بیدار شدن قمر الزمان و نالہ زاری نمودن۔ در فراق بُدور اہیگو ید

زمشرق دراو یامت بصنۂ زر
دُچھن کھاوِ نظر کر شاہزادن
دُچھن یا مرت سوی معشوقِ جانی
للہ وِن نارہ چھکھ سینس پتھر چھیم
دُپُس تم پادشاہم چھمنہ خبر
چھوکس طاقت اژی بت غیر فرمان
کمتِس رسنوی بہم کر دل ہہ ڈنجہ
مُوٗلی یاور کر سنہ شاہزادن
ونک نے پزِ بجلدی الدتھ بر دِلر
مہِ ونمی پز خبر باور مہِ کر تم
کرای بے دین بد مذہب تہ پزِ وَن
بجلدی پادشاہس وننہ خبر
زحال شاہزادہ کرُنہ آگاہ
بہِ لُپس ازرات راتس آسُو دربر
سپنمت شاہزادہ از دگر گوان
ازین قصہ خبر کنہ چھمنہ اصلا
ننتہ احوال سار وی گرٔتہ حالی
سو شہزادہ وچھوک ازدور گریان

زبا لگین شاہزادان نہ کھد تلُن سر
خیال خام آسُوس یارہ سُندی
غلامہ نا دِت آنن ٹکانی
نمنس رسنوی مہ کر آرام جان چھیم
قبلس آسوس شنگِت از ڈیڈہ نبر
بخشتم قہر دپونس اے دغاباز
ییم نہ مہ گرٔہن والنجہ کھنجہ
زہ چھوک دران گوران پزِ ونت گژ
دِمی گردن ییم کردانہ مے عار
بہ تلُندی شاہزادہ نہ کھد وکھِنا کو
ییم نہ لولہ تمُسند مہ دزم تن
بہ کرمُت شاہزادن آسُو نلس
بوچھُس ہجال گومُت بوٗنے کیا
نہ بوزِت شہ زبان تیزِ خستہ دلی کو
غلامس بگناہس نار مُت خون
اگر ازو مناسب میون بوزِ و
چھوسر کیا نام اَت مہ نز چھنہ خالی
زشوقِ یار بالکل نالہ دِوان

خمارہ ہترہ چشمہ ہترہ اون
نظارہ چھوم مہ در بر مار مندوہی
سوزِ اسنج یاہ دِشن کتو گژ چھیم
قرارہ دل کمتس رُست کر ہیان چھیم
ازہ کوہ پت لغیر حکم سُلطان
زہ پزِ ولن گیہ کتو آس کشوخ طناز
خبر کنہ چھمنہ شاہاد یو غلامن
بہِ نتھس ازس مولی کرمہ ییم نر
غلامن دِی پوسہ غیرت پادشاہم
بچابک تس غلامس ماہ رنمی ہیو
غلامن کر ہبانہ دراو نبر
قسم ہاوِت نہ باور وارہ اُن تس
دیان چھیم دِلن انِت معشوق دلبر
وزیرس کُن دِپن اخبار بشنو
دپِس غیرت وزیرن ای شہنشاہ
گرٔ ھو یانہ نتہ تس نش مہو سُو زو
دوشیوی گے روانہ سوی زندان
زہر سُو آسو ہرنہ زالہ نیوان

دپوس شاهن که اے درح روانم
چھو کیا اسرار پرزونتم مہ احوال
بجلدی سوزتن مه روی یه نش
مه چھمنه کنهه خبر اصلا پرزوی ژن
دپونس شاهزادن حال ساروی
یه شاید کھوژمرت پرزونس افسون
مژر چھوی آمنوی بدنس ژر چھوی
تمی نیه میان نه نمسنز مه لاجی
جنون انونک اسند بوزرت یه احوال
مژرانونس بدنس کھنو سه ترژر

خبر پرزون ژه ای جانِ جهانم
دپونس شهزادا چھمنه معلوم
بوکره هادارہ تس احوال پرسش
ونان کیا چھوک سه معشوق چانے
یهیم نے جل ژهنی بو یانه مارت
بخندان شاهزادن پووز برس
ون کر چانن کتهن اصلا ژر چھوی
وچھک یلیه واج بالکل حیرتن گے
سٹھاه بیحال گے افسرده بیحال
کران آسو للته دانی هایه کیاه گوم

غلامن ونومه حالا چانو اشکال
نته کرروزه ها تا حال محروم
دپونس پادشاهن سر اکی ون
پرزوی ذنتم مه ای جان جهانی
وزیرن دپوگمت دیوانه مجنونن
مه کر ژره گوه خوری بس کر توبی
بوبدی کھوژمرت چھوس چھنه وچی
بدرت گے حیرتن اندر غوطن گے
گرزهرت تم شاهزادس انو نه ژرژر
وچھهت لبرزوم تراوت ڈکس ابوم

دِوان ناله کران بیداد بیداد
ونان ئی دلبرس لایان فریاد

غزل از زبانِ قمرالزّمان در فراق بدورا گوید

دِلس چھوم چانه هجرک ژر
دوباره یار ڈیشن کر
کرے بو پوشنی انبر
مه موکھ هادن ژلم تراوت
رچس وچھمس موکھس نوران
دوباره یار ڈیشن کر
چھ فلمن هر طرف جعفر!
یهیم نے پان بو مارس
مه چھمنه نیب کت نجایے
دوباره یار ڈیشن کر

دوباره یار ڈیشن کر
بو چھوس ریون دوان ناله
دوباره یار ڈیشن کر
کھورن نل تراوهس بو سر
چھوزن درامرت مه کنعان
ڈمس ون هر طرف جاین
دوباره یار ڈیشن کر
دیم نانوره کوی منظر
بهرت دلبر مه چھوم ژه با به
قدِ رعنا لٹسنا آزاد

گموت بیدل بو چھوس مضطر
یهیم لاله ژه از ساله
چو لاله داغ دِل بهاوت
دوباره یار ڈیشن کر
ہلالکے تاج چھوس بر سر
ونکس زوجان یپتا ژهاین
پته لارس ونته گارس
دوباره یار ڈیشن کر
ونس بو دور کیا د فتر
نته چھوی کاد رحمین شمشاد

سوللِ جامہ تمس دربر
بوتت باغس اندر نرگس
مہ ہین ہین زلرج لولن چانِ
بوسُت پرکس سنجدس منز
ہنجہ منز چاہ غبغب چھوس
اڈہ کھشہ مہ زلوم تراوِت
سمن بویس دِیس آلو
بوچانی دادہ چھوس برہم
چوبلبُل دِن دِئے باغن
منز انوتم دِلس اولن
نصفِ راتن ژُرہ ناوِت
سوکھس منز دُکھ مہ گوتھاوِت
بونیرس دِن دِنے ہرسو
پرزہم پیرن فقیرن مہ
تیم لبے دلبر جانان
قدس چانس خدس قربان
بشیرس چھوی بدل ارمان

دوبارہ یار ڈیشن کر
بیم نا آکشہ خادر
ژہ الفیت میان چھلنا دانِ
کری لس لیسلہ کتو بوسنز
برت انظمی البالب چھوس
حسنہ ڈالِت وسہ راوِت
چھمو مس لولکو پیالہ
چھکن دلکن مہ دم مرہم
لب جوین تہ ہپٹ ناگن
نسرافن مہ تنندہ ہولن
دِلس مہ داغ گوتھاوِت
نہ بھاوِت پھکھہ تراوِت
شنہ خوبان وچھن کر بُو
بہر سوگوشہ گیرن مہ
مہ شیرت نتھاوِے سامان
بہر سو حورہ تے غلمسان
بیم کر آن شہ خوبان
دوبارہ یار ڈیشن کر

بودتھرس لولکس باغس
دوبارہ یارہ ڈیشن کر
دزلن چھوس نارہ درجگر
برس از خون دِل بستر
نتہ ما چشمہ کوثر
رسہ رسہ رسن مہ عشقن زر
سمو نکیجا چھمو ساغر
الف بینی ژہ چھی خنجر
ذرے نواک ذرہ دور
چھمو لمہ عشقنوی دفتر
بدنیا سکلانہ تس ہمسر
نمی اولن [illegible]
[illegible]
پھوت چھم عشقنوی چنبر
گل مسول بیہ عنبر
دِوان آلو ژہ بر منبر
مہ گومُت حال چھوم ہنر

در بیانِ بیدار شدن بُدورا و نالہ زاری نمودن در فراق قمرالزمان بیگو بد

پگہ گدسحر ز شرقی آفتابن
بدل آسوس خیال یار دلبر
خیال اسوکھ بوچھوس یارس مہ بستر

بہر سو جلوہ دتو نورک عنابن
بنجواب خوش [illegible]
چھو دل نہان سینہ تس لگے دربر

شہزادی [illegible]
[illegible]
یاس غالب تمس بادان حال

بزاری تس فنان یار ومہ ون زال
پمز آسی سہ منز اضطرالبس

دیان تہو نام پہو افتا بہ بالن
دوان تس ہمشہ پتہ ہون کنہنہ تس کران واو

دنہعانی نغمہ سنجن پانس قیامت
سُو دِیِن آسوم مہ راتس ہمکنارہ
یمس آسن لو باوان غصہ مشب

دپوس دایہ بلایہ بو لگیبنا
ژہ زاگہ گل لجک نہ رنج و تابی

بہ واقف چھس نہ پانکی بادتم سیر
اچھو ڈیٹھم تمی کرنس لو بیتاب
بدور اگہرہ ژہ ونتس چھی ژہ پرزان
کرن ہیوار نہ ژہ خوار مستور
لگے قربان بہ آسی خواب دیچھمُت
اژُن منز محل خانس غیر فرمان
دوبارہ بدونک ینہو لوکِ ساری
نصیحت ہیانہ پٹ نہادک ژہ بدگوش
کران ہیانس نزس چھک ژہ ہی مبتلا
کٹھس ذکر نس کھکھر انداز زو پاری
ودان رلوان شاہس منہ ونن حال
دیان آلو دیو ہیانس مدہ نس
کر یا مس ژہ پارہ تا پابند ہم
تُولن پاپوش کر نسم ریزہ پانس

ژہ بادم ناد ہادُم خاص جاین
گمژ آسی ستہا منز انقلابس

سمت دایہ یمس آیہ ژو پاری
دیان پارس سہ آسی ون پنن ناد
وتھوت تھدونہ دایہ دُودہ ماجی
یمس آسس کرانی زارہ پارہ
سُونتن پوروُنتس حال ہیانوی
مہ دنتم سر نین ہیہای گوی کیا
سُو کس آسوی دتن لبس لو یمرہ سہ
مفصل حال خوابک کرمہ ظاہر
لو آسس ہم کنارہ نازنینس
اچھو کن ژالہ ژالہ خون ہاران
ونان آسس حال راتک دایہ سار وے
اژن غیرس چھو کر زاہ تیو بلیومُت
بلائنک عالم ردیا ژہ چھوی یاد
بجواری پامہ دن ہر دم ژو پاری
بہ ستری شاہزادے دپوسہ فیرت
مہ ونمی حال سار وی ژی مفصل
بہنز پاپوش لاین پوردایہ
کرنیس شاہزادے ژیر لو پامال
دِدان نالہ سہ ہوشہ حالہ ڈجمنز
مولی لوزن نہ سکینی سخت زہم
زلت آیس نہ نہ ما ماری ہی امہ

کتکو چھوک پزمہ ونتم پور زاین
گہی خندان دگریان ہمنز دصالن
لگانی تس بہر دم پار پاری
زخوابِ خوش سپن بیدار یامزنا
زرانین پارہ سندی تن امہ زاجی
یمس آسس دوان پوسہ بر لب
یمنس ثال دگو بال دقال ہیانی
ژہ کس وچھنن بجوابی ثیرِ شتابی
چھن تھارن نہ کارن سوی ہر سو
دپوس تمہ ہای اجی کرو چھم خواب
کرانی زارہ پارہ مہ جنبس
یہ چھا لازم فریادِ ژُن دور
نہ پوزت دایہ ژہنس پانہ مار وے
چھونہ دیون نہ جنن تیو باحسان
ژہ ناحق چھک کرانی نالہ فریاد
خیالِ خواب تراوت بتہ در ہوش
دع برونٹھ کنن گژھ جلد بیرت
رٹون تس دایہ ہوی اسرِ بجواری
لگانی محلہ خانس منز سوژ ایہ
مژرا نمُوت ترژ چھو کلتس بدلس
ہند رزن ژوہ ہار نہ سیلت چھمنز
وتھت دژ نم کھکھر منز محل خانس
بناحق خون ناحق ہار ہے مہ

نجسته شهر گل
نه اوزت پادشه د
وخپل بچي الی آهنر ستي به بستر
شي به شپن پنهنگ بيديا د سر
نه ليه هم ضابه بياني به مالي
مه آسوم رات د نس اک جوانا
دنم دم تم ريت فسانه افسون
چهم نور البصر خهم جان آشنا
مه جانه داده جانانه درم تن
وجهت انگشتري شاهزاده کيږو
تمامي عمر هټ ايس خوره سير
د اوک شايد به گيه ديوانه مجنون
مرض نسند مولي سپد نګ نه معلوم
حکيم نه طبيبو چاره وا راه
منادي ئم کړن شهرانو هر جا
نمس د سمه کور نتيجه خلعت زر
لدن داريس اکړن بيمار نه خوار
جهو کړ ذمه هو ان د کاهه طبابت

نسند احوال اوزت حير نا هو
سخن ګن نه ... لسلي سر نو
... دي ... شهر
د لوس تمه خوب جهمنه کيه د پت
بغل اندر لعل جانان جهانا
د نس مال بيانه نور ديده
مه د زړ دل ئي جاني چهره نه کيا
د لوس ته خوب کړ ټيټه وچهنم
دلس سپد اسپو نس زه د سواس
انغر اده زړه نه لګو بدندان
پرن ګرځه کنهه امس فسانه افسون
علاج د اره کرهيس نهايت
دواءن کنهنه ستها د ک نه شماره
کيه آسيد نا کس اندر جان
حکومت د کړن نو جګ سو افسر
اکبس د هس سټه لايق نه فايق
امس عشق ضمر ض آسودي يغابت

انګار د آ د لو که ستي ا زړه دخمر
زړه تخم سال جان جهانو
زړه لوال حال ئي ئو يک آګ ننه حالي
مه شيوفد ور رکي جهوم سبلنه سحه پت
کني ګرنس بو شه ديوانه مجنون
لګه قربان وندي باين بو ديد
سنجاز بازکس وچيتهن يزه وي فس
انګس منر مهر واجي مه کهنر جهيم
د اوانا کيه حسن زړه اخر مه دخمر
نه د بښت شاهزادي آسو خندان
انګ نه اندت همه دانا کي الا بوم
ولي لو نه ستس هر ګز سر ايت
سبلن به پادشاهس دل السلطان
بيمارس کاسه بيماري به يکيانا
الس مه هنت ګرځه د ستنبر دار
سبلن مقتول شاهس زه لود ق
نه هوک منر فيد خانس پادشه کوز

نسندي نوره ګړې محبوس په نور

داستان د بيان ګريه وزاري کردن بدورا دختر شاه چين د فراق شهزاده قمرالزمان بيکه ير

ته سبا بدر دا قيد خانس
به کم د پوند بيني د طالعس بوم
به کم د پونم متر اينے زه جانس

سبلن کيه د ق نمس جان جهانس
به کم د پونم زه ګرځه ديوانه فنا
به کس هوم زن مه آمه بيارنس رها

د يان آسمانان ياس به کيا کوم
به کم د پونم زه ګرځه مجنون او شيدا
به کم د پونم زړ ته زه پاس

بہ گس گنلیم بزت مہ آم پانس
بزندان داره کاره لا جنس لو
موکہ ہاوت دُد کھہ بڈ گوم تھاوِت
بو خوش آسس بہت در محلخانہ
بزندان بو لوکن کُن کیسہ محتاج
بو چہس یکبس ہمشہ بے کس بزندان
چو وامق چہوک کران دورِ زمانہ
بہکنا ہنجہ میانے غم مہ ژلہ نم
کُنجہ ژلہ نم دلک دادی ونے کیا
بتیم روشہ ولو پوشہ مدہ لو
بہ کم وُہوم کرن دون منز جدائی
ستیم واره کرم چانی فراقن
فراقہ ناره سیتی دزمہ ہن ہن
بولده ہا جان وُدل تس انہہ ڈالی
مہ کرنم دورِ کرن چانی دلس سُور
بو ہن ہن چہس گلان زن شبنہ مانی
طوافادِت کرے بو جان قربان
مہ گریاں چشمہ چھیم زن چشمہ آب
دِل دگار و ہاہ چھیم اضطرابی
سمو کراس نجلوتہ حال بانے
ہمشہ نارچی سینس لسُر چھیم
بحالی خود ملانے رڈو نتھ درد دِل
وچھِت معشوق دیدو چھمنہ باور
اواره دِل و باره گاجہنس بو
ونسنا جان جانانو وندی جان
نہ تراوِت شوبہ ہا کر نیدِ خانہ
زلیخا چہس منیمہ چانہ باپتا
چو گل از ہجرِ تو گریان وخندان
بتیم فرہادہ ہت زن جوی شیرین
دتم درشن دلک ڈادی مہ بلبنم
کھنجہ سنبس گیم کیاچہوی ژہ غصہ
بہت گوشش چھہوم سیمیں بدنو
ونان ہی آسس در دل روز شبے
بہت شوبان منز خلوتہ عراقن
رفیقاه اک گژہہم مہ غمگساره
بو کره ہا ژہ دلک احوال حالی
زربنو چانو دورر ہا مولی بو
ہمان کر چہیم مولی مہ مای چانی
شمع زن چہس بہ ریوان رات رانس
مہ بربان سینہ چہوم واره بو بیتا
بصد زاری ونے بو زاره پاره
گمُرت کیا چھیم بو مژه رت سینہ ناوے
شتھ چھیم بامہ دیوان چہس بہ ریوان
ونان ہی نیل کرانے نیم بسمل
ژلُم تراوِت چھہو کہہ دت شاه خاور
بہ کرزالوم گژہہم مہ دور تراوِت
دسنا ہاوِ تا بانو وندے جان
مہ آسم تاشُبن بر سر سُنک تاج
اژن زندا سی آسم مہ قسمت
مہ عذرا بہ رڈوم مجبوسس خانہ
بو چانے ژرہ گیس دیوانہ غمگین
ژہنجہ ہیت بہہ لنجہ ہٹ پوشنولا
رنجہ نادان چھہوم کوه بہر بوسہ
قرار دِل لُبمنہ ژہی رسوائی
بسر برہت غم و اندوه تب سی
قدو قامت مہ سنیم خم کمان تن
قربیاه درد منداه دوستداره
کری گت شمع ولس ہیچو پانبور
بتیم ساعتاه دتم درشن بلے بو
بگردِ شمع روئے تو چو پروان
ہت غافل ہمکو پروانہ کنہتہ نس
شمگار و بتیم ساعتاه مہ خوابی
بصد خواری مہ سینم دل واره
تبر عشقن زبر ہمشہ لسبر چھیم
منتھر چھیم سنبہ لاوان دِل دیوان
دلو معشوقہ تھاوم گوش واره
فراقک بو ونے ژہی بیت تاره

غزل خواندن بدورا در فراقِ شاہزادہ قمرالزّمان

مہ یارن ہاو نورانہ
دنِت گس زانہ افسانہ

گبس فلواتہِ دیوانہ
گیس فلواتہِ دیوانہ

مدَن وارس دِمس بو ناد
فرا قن چانِ کرِ نم سُور
دزم تن ہجرکے نارہ
مہ رُخ ہادِت تہ تبنہ اادِت
قدِ رعنا تُسند آزاد
ینبر زل چشمہ پرخمّار
خنجر بینی وخنجر بمن
ییم کرحال دل باوس
سمَن بو یِمَن ساتھاہ
دزامی ون کہتانن
سنگہ دلہ نیو تہہ دِل ژورے
قرارِ دل ژہ رستوی کر
ییم ساتھاہ لگے باری
دُدمُ ناماہہ چانِے دِل
لجس گلِ عشقنے زالہ
ہلمُ قد چانوڈلیشت قد
بلشیرس روز شب ارمان
بلنیمت دادِ چھسم وارہ

ژلمُ تراوِت کرِت بیداد
بہت چہوک پانہ ژہی مخمُور
مہ ہن ہن چانہ امّارہ
سوکھس منزدوکھہ مہ گوتھاوِت
خجل گو در چمن شمشاد
ژہ رُخ تابان گلِ انار
ژہ عالم تس وچھم نمن
دل وجان پیشکش تھاوس
بہکنا پنجہ اک راکھاہ
بو فبرس لولہ استانن
للہِ دُون نار چہوم مُورے
ہمیم کر چانہ ہجرکی زر
مہ چانی ژرھِ تجم خواری
وَدُم وارہ مہ پیوٖ مشکِل
بوچانی ماہِ تمثالہ
ڈلمُ زم چانو ڈلیشت خد
وچھن کر آسکہ شہِ خوبان
مہ چھنہ خبرگریہ کاہنہ کارہ

منگے گس دُن بو سامانہ ″
بوچہس محبوس زندانہ ″
بہت چہوک منز بیستانہ ″
پرِ زلون روی نورانہ ″
وچہت سرو خرامانہ ″
گڈہ منز شعلہ دیوانہ ″
اچھر دال تیر مژگانہ ″
مہ تھاوِت گوم ارمانہ ″
لگے قربان منزِ مانہ ″
بہر جا جلوہ گر بانہ ″
دزِے نو ذرہ تا دانہ ″
مہ سُینم سینہ بریانہ ″
ژھہ ٹم جنگل بیابانہ ″
بوچہنا لوِ چ نادانہ ″
بہت زلن چہوک ژہ بیگانہ
بلم مہ چانہِ نورانہ ″
مہ دردِ دل چانو ارمانہ ″
گموت چہوم سینہ غمخانہ

گیس فلواتہ دیوانہ

داستان زبیان آمدن بمرزبان شیر بادر بہزاد پرسش حال نمودن رفتن زنلاش قمر الزمان

بحالی تا قصہ اسی آسی یتہ کالی
تہ بوزرت ابوذرہ ونرن سینہ بریان
بہر دم تس لگانی دابہ یاری
رٹتھ اردل پزوی وتنی کمک غم
لگوی پزری ہینن اسرارِ دل ونن
ژہ ماک ذرہ میانوی عارالیان
سینیو مُرنہ چھُم دلس منہ عشقنوی زر
بہ چھیم منہ عشقہ دادن اکی نمونا
بوم زرت سینہ نلوے دودہ ماجی
سرس سحر مرم چھیم ژ تانہ دم منہ مرہم
بنہ ڈیشھم منہ آس یار وفا دار
منہ خوردہ سالہ ژن سوی تبلاوت
پلیم پیٹھ دست کری اوترہ رفاقت
ژہ بازن ونن احوال نمسند
دپن ماجہ منہ یدہ تن داتیا دک
منہ سینم حال نمسند وارہ تفہیم
ہرِ بوزنہ تس ونن رخت زنانہ
سپن استادہ ستم بلیش بڈ درا
سپن بالغ تمی دوسوی بچندین
زِ استادان فائق ہنر نہ تعلیم
رسد بانست گرہ وانوی حال بوزن

ونان یار سی بر کر تحقیق میہ حالی
دردمندا نہ ریون آس یا نہ
سمرت ساری ایلن آس ژدیاری
فراقہ چانوی کر سینہ بریان
اسہ چانہِ فراقو وارہ درز تن
زِ سانی چھیس بوحالی تشنہ گیمژ
بوان اصلا یہ لو کن کر چھو باور
یہ چھیم اول خبر کیاہ اسہ انجام
بنون احوال بادِرے سر باجی
شمارہ چھمنہ دادن زخمِ سینس
تنہ بیمار ہندوی گوم آزار
تہ بوزرت دابہ دردل ثر اثر کو
کری چارہ منہ یدہ نیرم لیاقت
دپان تس آسوچہ امرزبان ناؤ
منہ بدر البدر ہندوی ارکہ یادک
زِ بوزرت دودہ ماجی دل سپن شاد
سپن راہی بسوئی قید خانہ
دپان بلہ سی بدورا آس زامژ
بیکیچ تم چوان اسی شیر شیر بن
کرن بلہ تربیت از علم حاصل
بہ سرنہ پان بسینہ وارہ کھادن

وو دانخاہ یان پانس آس لایان
بررت ازینک تھادن قید خانہ
کتھی ژہی یان پانس ہنو نہ ماتم
وِ داخو چانوی اسہ چشم گریان
تیم برہنہ کن دودہ ماجی دندِ کے جان
لوکن منز ازجنون فلدا بنیمژ
ڈجبس حالہ مجبس زن کاژہ زوناہ
خبر کیاہ چھم کمس گیوہم منہ کر تام
ژہ چھتیس لوکہ سینتی تا بیدم
وَنی کس حال بیانوی منہ جبنیس
سو جلوہ کرینہ گوم جلوہ ہاوِت
دپون تس ونن ہبر غم ای منہ لو
دکھرت گیہ منز دلس ہیتا دادنمسند
بحالِ بدر داراہ عارتس آو
کرس دارو بعلم رمل وتنجیم
دپن تس مرزبانس لخانہ آباد
وچھن تم ڈیڈ دانن بر کرن دا
مرزبان تہ سر بکہ وٹہ بڈ بمژ
یہ گوہر حصولِ علم تنجیم
پس انگہ بسوئے خانہ مایل
اول تمہ شاہزادی پرزنن نہ

نقاب از رخ تہ نتو تامت تلون
بہ پیشس میٚن بیا ای چارہ سازم
دپوس تمہ ڈیٹھ بہ دفتر ابے برادر
تنہ پہس ختنہ دل دیوانہ گیمتر
سوتے واقف باسِ اسرار گو تام
بدراسی تمس انگشترین آد
مہ بہتر زان از بطنی برادر
زہہر چارہ بسازی تو ردانہ
ننگنہ تِل بلہ ژہ نزاوکس بہ بستر
دلاسا تس دِتوی تم ہلونہ رخصت
چوگل تمہ تاندان سہ چھی فصل بہاس

وچھون تمہ لوکچار کن ہوی غمخوار
بگو یم حال خود ای دلنوازم
مہ چھمنہ کنہہ مرض الا غم یار
لوکن انداز بہ منز فلا ابنیمز
تمس گو علمہ کبتن راز افشا
ہزن تس نشہ پانس ژس تمی تھاؤ
کری بو چارہ سازی کنہہ بسیر غم
خرچ کرہ زی پتہ دل جان جانانہ
قسم چہوم کرمی فیرت بو تتو تام
بنجانہ آدماجی تم کرن ست
شباہ کڈ تھی صبح فل وارہ روشن

دپن تس لوُت کو تاہ در اکن بعار
ژہ کم مرضن کرک دن اثر اتبر
بنہ نزاوت ژلوم سوئی یار غمخوار
کرن تم مرزبانن تجربہ بام
زحال دشمن وچھون از انجا
دپوس تم مرزبانن چھا کہ خواہر
مہ چانی خستہ حالن کھنجہ کرنم
یمی تل بلہ انن جانو دلبر
انن نتہ جانو دلبر سہ بیت بتو تام
بہ زانوی کیا چھو دادی لسن زلکل
تیاری تمتہ کرنی بہار رفتن

داستان در بیان رفتن مرزبان بسوی خلد ان رسیدن در انجا بعد تکلیف بسیار

بیا ساقی سے باقی بمن دہ
بکن جلدی سوزن باد خزانہ
تلن تم رنج وا زاہ راہ خشکی
دکان تت منز وچھن تم اک جہازا
ملاحن برکنارہ ڈیوتھ شخصا
مسافر اکھ جوانا وچھنہ کُن نن
دپوم تم چھوم ارادہ سیر دنیا
دپنس تم دِس جہازہ کنہہ جہنہ ڈر
بصد نصرت سو ہتھو منز جہازس

ازین غمخانہ اکنوں فرحتم دہ
دوہس ژتس برزدی آشو ورانن
ارادہ تم کرون وسہ نابکشتی
بٹہس تس گو ملاحس لا اوتم ناد
دوان آگو وچھن تم تنگ بخناہ
دپن تس ہا جوانو کت گژھک ژی
ہتھم پانس مہ سیتی بہر للہ
ونت تی سوی بندر سگے روانہ
بجز مطلب ہوی آسو بنہ غم تس

سپون از خانہ با مرت سوی روانہ
ژہ پر لاگت سوما نند طیوران
نظر یاوت پتی تس سوی دنیا
دوان آگو ٹھا تم کرنہ فریاد
بجلدی تم جہازہ اُن بٹھس کُن
کتکو دپنس آمرت زی سفر چھوی
دمی اجرت بہ آسی ژے مقرر
وچھن تت منز بہرت تم کاروانہ
تیتھے پاٹھن لگان گے کیو نژ کالاہ

دوہس راتس بجلدی بوزنے کیا
بڈاہ اکھ سیت آسوی کاروانس
یمی خلدن شہرک اکھ فسانا
تضارا اسوی گمت دیوانہ مجنون
بصورت ہم بسیرت مہ جبینا
انکھ تس مہرہ واجی عیب گینۂ
دپھت یسی شاہزادن کیا برن چاو
حکیمان جہاں کیاہ کیہ عاجز
پتہ چھی نام تس سر دولس
تہ بوزت مرزبانن دل لبن پیٔے
خوشی کیا کیہ چھو تس کارسازس
بدنا ہیچکس ازدرطہ بیرون
یلہ نرت گئے کر سینن چیزے نمایان
ولی باقی حیاتی مرزبانس
یرانی نالہ دیوان شوم بختس

بسوی شہر خلدان گئے روانہ
سوواقف آسوا سراچھ بالنس
چھو بیت شہرس اندر اکھ شاہزادا
پریا ہس دیا باہ اورادوانسون
عجب نرت تصس منزاکھ دلیلا
بدل واجاہ مبدل تس تمیز
چھو کر کاتزاہ گرہان واقف ہیں راز
اثر صحبتک تمس ڈیوٹھ کنہ ہرگز
دوہس راتس دن آسن بخاری
عجب شادی بہ دل پیدا تمس گئے
تلون بادِ مخالف جانبِ شرق
دنان رضی چھوت منز ذاتِ بیچون
دچھو مرضی مولی کیا چھہ اعلی
بچہ یت سوی یرانی رود بیکس
کہ ای طالع حیاتی چھی زہ باقی

چو برق تند چون باد خزانہ
تمی و نونک مہ بوزم داستانہ
نہایت نیک سیرت خوش پسندا
تمی وچھم چھہ خوابی نازنینا
تہ بوزت چھوم بدل حیرت ونی کیاہ
بحرفِ زر بدر انت لکھت ناو
امی ہو حب طبیعت تس چھو سانہ
چھو لد ہرت دن سوالی قید خانس
دوان زہرٹ عشقہ بلبل چھو زو یار
بہت آسن وارہ کارہ منز جہازن
جہازہ نٹو سینن ساری تمی غرق
ہمہ مال خزانہ سازوسامان
سہرت ساری تمی گئے غرق دریا
دبان کینژن دوہن یٹ آسو بخنس
رچھو کی شاید زآفت ذات باکی

رِوان تہ نالہ دیوان آسو ایران   بحال خود گمت آسوی پشیمان

مناجات بدرگاہِ آفرنیدہ کائنات جل ذکرہ از زبان مرزبان کہ شیر برادر شہزادی بدور ابود

خداوندا زہ چھوکنا خالقِ کُل
کرت پیدا ز قدرت جن و آدم
کرٔن یکدم ہویدا سارُ عالم
چھُو کردواقف نہ کانہہ از صنعت تو
زہ چھوک بہتر نہ برتر علن موجود

خبر نہ ماوت نہ از تقدیر باکل
زہ چھوک مولانہ چھی چاکر زہ ساری
زمین آسمان ارداہ ساس عالم
کرکیاہ چھوک لبنہ کانہہ زوالاہ
زہ چھوکی اعلیٰ تہ افضل سانو مقصود

زہ چھکنا صانع و مخلوق عالم
چھہ چانی بند ساری چھوک زہ باری
چھہ ساری بخیر از حکمتِ تو
رچیاہ چھوک لبنہ کانہہ مثالاہ
لبنہ کانہہ شریکاہ در دو عالم

ڙه سارن هندر رفیقاه کا سُون غم
دِتت تھُد درجه اعلیٰ انبیاءن
چھه منکر زیاده اَت منزیاده زِیاں
بو چھُسنا خاکی پای انبیاءکن
مِه چھوم بڈ پیر شاه غوث اعظم
بیه ڙڙهه اند داتنا دُم تا قیامت
ازیں فرطه خلاصی ونجن شتم
بسوی شهر خلدان پٹ بجلدی

آمی دُوهه پیو خیالاه سه ز مانس
ہمی دو هه قلعسی منز آسوزامت
کران آسو گفتگوئی خلق عالم
وزیرس پادشاهن دپو بجلدی
زدر یا ئنه ناوِن سُودی سلامت
ڙه شاید فیروُن هرجابیه ملکن
بهر علم وهر فن جهوک ڙه ماهر
دلی صحتک اثر چهنیه گڙ هانی
علالته کوی امس براد ستم جهک
گڙهی شاید مرض امسندیه معلوم
دوشیوی رود تم در جای خلوت
ڙه ونتم ای طبیب پُرز دانش
ڙه دبناڈ پو حکمت آسی ڙوباری
ڙه مازانک سه کت جابه چها آسن
لبان کت جابیه چھیم سُوی مار منڈی

ڙوباری او کی کر تھک آفریده
ہمن وستھی چهودرجه اولیاءن
چهیه سوائی ہمن پیر لعالم
سگِ درجهوس بوسارن ولیان
جناب شیخ حمزه پیر کامل
تباهی منکرن رولیس ملامت
تُسُند تیر دعا بر جای مقصود
بیرنه لج سوی مطلب گیه بزودی
نِشه قمرالزّمان بهر ملاقات
زبهر پرسشِ احوال آمُت
نظر باست پیک سوی سمندر
بیه مِه نِشه داتنادن گڙهه بجلدی
بیه بلیش پاشه تم داتنا دُن
ثنا سائی بهر جاسیت خلقن
زیارت شاهزاده چھیم دگر گون
ثبان روزی سو چهدی آسان دانی
دِیَن تم دست بسته پادشاهس
چهو ئکٹوی ونه واره دنبسه معصوم
سر نو پادشاهن پرزهسه احوال
ڙه کر تم عشقه داد چ حال پرسش
ڙه ما معلوم چهوی احوال مسند
دِلسنا مرت پرڙهان تنامن خاصن
ڙه زانکنا تسند بیغام کو نه

ہمن منز تاٹھ جانی برگزیده!
ہمن نه کا نهتم غم از نصّ قرآن
سیاهی جهک دِلکس سینس ہمن غم
مِه چھیم ڙڙهه بهنر هر دم بعالم
کران کسوی چھیم بهر دم حلِ مشکل
یمی انمی وسیله کا ستم غم!
گڙهت پیو گوس بر جای
بنیے لگُ دربیٹ خلدان مرزمالس
گڙهت معلوم کرِه ها داره حالات
بهت دو شوهی بخلوت آس باهم
برِن شخصا وجهک در حالِ ابتر
حکم بامرت وزیرن بوزنا مرت
ہمنس احوال شاهن دپو نه بادن
ڙه حکمت زانه دُن آسکن ظاهر
کرپا هس دار یاه دار دنه نسون
ڙه کرتس کنهه علاجا ئی ڙه زانک
مِه خلوت چهوم پر ڙهمن تواجازت
تِه بوزت پادشاهن تواجازت
ڙه ڈیران جهوس بوزانان زبانکا
کتنکوک چهدک کتو کڙ یکا اهم
دِلس منز عشقه داد وی چھیم هه ہمسند
لبمنه نیب کو نه جابه تُسند وی
تسنزی شکله هتدوی کا نهه

دپوس تم شاهزادو کنه به غم
بو خانه زاد گمُنسند چهوس برادر
ممتس چهی چانه خونه داد گیمت
ممتس چهی چانه ژره گیمز قیامت
رخس زردی پمژ ژیره کال ڈاوس
گلان چون ماه تابان رایه چانے
گل ردس ممتس زردی چو جعفر
بهت آس یله باهم جای خلوتا
ای خطره نه چهی بوی کا پچهان
بو حکمت زانه کر کرمی بهانه
بصد زاری کهورن تل ترا وس سر
دنت سر دمبرس دو بازی جان
دن گژه حال دل نشه تس حکیمس
ژ للدون بجلدی چاره کر میون
اچهوکن ائنگ خون جاری
مبر کنه غم کرے بو پوره غداه
مه چهُمنا چانه خونه داد چانوی
روانی هتنه دن تس بوه پادان
ای نهجه نی کنه کال آستی
ستو کتانه خوش سپن حال لبنا
گل نار زان نشعاله تسُنه زرد
دلن نس خلعت شاهی پُرزر
جلد کشن تیز روکسپان بصد ساز

کری بو عشقه دادس ڈن ژه مرهم
چهمت اسه شبر باهم ماجه میبانے
دلس ڈاراه ممتس دادی سنیمت
بدنس تس ژر کهنمت تنی زر
بما تم چهی بهت سه سال ڈاوس
چهه گچهمز هوله چانے کاژه ژونا
بچهت گومُت چهو ممتسی عشقه کافر
ز خواهر بو چهسن زانان بهنر
گلان چهسته ژه چُهینا عازالون
دیان یله شاهزادن بوز احوال
ژه بلرادت مه سنمُت عشقنوی زر
ژه از لقمان علاجس منز مه بهتر
علاجس دانه لُیس ڈلول سقیمس
مه جلدی داتنا وم نشه بارس
لگوی تس مرزبانس پار پاری
حُسودن نشر ژهنی چشمن بیکدم
قلبیله بوندی ساروی ژه کرا لے
اتهه فنزلنس بسُر تم مرزبانن
ز فرحت تم چوانی پیاله آسی
یه گل قُلُمت سوزن از باغ فرحت
سلیمت لوک گردش جمع هر سو
سموائن نیون پانس سلامت خانه
اکس تیپا شاهزده جهوی سرفراز

بوزانن سی بدو راچهم مه خواهر
بوگمُسندنه سه میانوی حال زانے
گمز دیوانه فلو چانه با پت!
رٹت چهی دوره چانه دلس شر
به رستر چهی پمژ سی ما یه چانے
ولن چندرکس پاٹ پنکن اک نمونا
سرس صحرا بو کرنس بعد مدت
دُپوم تمه چاره کر تم اے برادر
گڈت ذز سم به واجی رٹ نشانه
چو بلبل حال بوزت آو در حال
لگے قربان وندے صدها حکیمان
ز افلاطون دُچهمک زیاده برتر
بغیر نبض پرزه ناوُت مرض میانو
کهورن تل دنتهی تس پان ماس
دپوس تم مرزبانن ای شهنشاه
گژهن خوشحال تم یم چهی ژه محرم
دنتانی در بغل رلوشت هزادن
مه چهُمنا لوله چانے بر نهه هن هن
دچهُن یله پادشاهن حال فرزند
چه پروانه ممتس عاشق گران گرث
اژرث منز نیدخانس کڈنه نبر
کرانی بو سه آستس دانه دانه
عجائب پار چه تس مرزبانس

قاردانی کرکھ تس خوش بیانس
مناد کٔرٕ شہر گامہ فرکھ ملکن
مہ نہ ہمہ تیوٗی وانتہٕ کشمیر
کھسِت گو سوٗی خلاف سوٗ بہ اَوری نو سن
زفرحت کیو نشر کالاہ تم نہ کنہ کھیو
بو چھو سا بیتاب گومت بہر دلبر
غمک دوہ گے دیموٗن باولس ہوہ
تیاری تم کرت تھاوی بہر حسبا
تریم کوتل تمس شیرٕ زبانس
زبہر سیر کنہہ دوہ نراو تو مہ
زفرحت آکر مرہم لولہ زخمن
بظاہر کرکھ سامان رات اَنکس

اکہ کانٕ شہزادہ سیتی قبلہ گاہس
رنگہ رنگہ باجہ تراوکھ عام خلقن
زیہر جشن ملکس کر شہرت
تمس سیدتس نہ جن شیخ احسن
باین فرحت ہنت تم آسہ ترکال
بشہر جلین گھرن ہلیچ وتھ سکھر کر
تکارچ کر سکھر باسہ ہہ رخصت
سفر کرنہ اوکس کردن سازی مہیا
نہ تھاون جمع ساوی لشہ پانس
شکارہ کرہ منت تھاو تو مہ
دپس تم چھو کنہ پانے مالکِ کل
وتھرت گے سوی جنگل نصف رانس

اپنٕ وٹ لوک چھانی آس ماسس
بنیخشانس برٕ کس ظالم نتو قہر
لشہ یس وانو در کشمیر سوی خط
غرض غم نراوتھ شاہن شاد دل کو
دوہہ اکہ مرزبہس ونہ احوال
دپس تم غم مبرن رود کنہ دوہ
غصہ نشر اوون چھی روز فرحت
زہ گر بہر سواری سیدت پانس
عرض کرنے تی شاہ زمانس
چورت تیر کالکوی چھس منز دلکن
زہ چھوی نہ رخصتس منع بالکل

داستان رٕبیان زٕنن قمرالزمان بحیلہ شکار شہزادہ مرزبان در فتن کشمیر چین

نہ نہانہ دراو یاہ رت شہزادن
زہ چھوی معلوم بیبانو ال تکبیر
گزبہت کنہہ دوہ تی ملکس اکس دا
تمی حیلہ ہمو دانتہ برٕدی
بہت فوج و نہ فوے بہ تھا سیاوار
برزدی بروٗنہ ٹھہٕ گے بادِ خزانس
تریم گر ذبح کر تھی ہٹ دورانس
زبیابس لٹہ سنگر تم تھاو ساودت
ییمن پتہ یاہم لشکر کہہ بیدار

دپان یارب اتو م نزدیک شدہ
بو چھنا لشہ گومت بہر دلدار
کران سیر شکارہ فوج بہت سیدت
یہوی حیلہ کروک باہم مقرر
تمن ہٹ بہار جامہ آسو زرکار
زہ منزل طی کرتھ تم دات جایہ
زترن جایہ کنہ دن تس شہزادس
بہ کر دی بروٗ نٹھ کن تم اکہ دانہ
نہ شہزادہ وچھو کی مسند و یار

مہ ولول داننا دم نزد دلبر
زلم کرتس سوائی زاہ بہ آزار
کرک ہی مصلحت بیر و بدر زدی
ننگ رت اچھ راتھ تراوکی تم بہ بستر
اضافہ ملکہ بر کہ کر سیدت پانس
ہلو کر آہم سا تھاہ زود زباہ
زخولن الودہ کری زبنہ ترابت
اپکان جلدی تمی روز دشبانہ
کملے منز تمن پتہ تیر زن لگے دراے

چھو برق تند تھاو بر تھکن تراے
دپوکھ شاید شکار تس پتہ لاران
کرت بیجان خون تس مارمرت چھو
بکس شہرس سوز لمرت ہمہ سیتی
سپن ساری بمعہ مال و خزانہ
خبر بوزت تبر بر سر لمچی تس
پنن احوال باوی کس طبیبس
برہ کر تھن اڈہ فل زن گلاباہ
بو کیا کرہ تس سوی چھمنہ کانہہ جاے
سہ کیا کر تھم خدایا گوس زہر خوار
گفاہ آسم تھفا دت ژ لومہ کرزانو
تمس پلہ ماجہ بوزی گیہ سہ فلوا
گل لالو مہ سوم جانہ ژھ تران
سنہ کر تھم دتم آلو عزیزو
بہ کم پوم ژہ اتھ نے طالعس کن
بہ کم دپوم کنس کنہ می ژہ مرلنے
گرانی رات نہ دوہ آس تہہہای
بخانہ مرزبان گے نم دشیوے
کرون حالی تمی شیرن زبانن
دپان دایہ بجلدی گے روانہ
بدور اخوش سپن کیٹراہ دنکے کیاہ
زہ دلولگ ژمنہ دن عشقہ طبیبس
دنون پیغام تس عالی نژادس

دوراہس ہٹ دپان تم وت یا امرت
سپنمت شاہزادہ حال حیران
چھو چھہمت حال تمسند یام یارن
قرار دل اتھ رٹمت وہمہ سیتی
گزمرت مالس تسند ونکہ احوال
کرت زیر و زبر کنہ بخبر تس
مہ آسم کانس چشمن تہ کوھٹن ہوش
زیہن رودم ریتل آفتاباہ
بہ آسم وارث وہیم دہم تخت
بہ کیا کرہ تھم خدایا آیو نہ عار
غرض شاہن کرن پانس تباہی
وداں ریوان محشر کرنہ برپا
یہنے مہ وہمنے ژورہ درشن
یتیم سا تھاہ دوبارہ یا تمیزو
بہ کم دپونم ژہ شمشادس تبرن
بہ کم دپونم گلد قابلس ژہ ہرشنے
دزیلس شاہزادہ بعد مدت
تمن وچھتی سو دایہ کیٹر خوش گے
بخوشحالی زر شادی کاسی اندر گے
کردن شہزادہ لنشہ سارٔی بیانے
ہتم بر تھنہ کنہ دوہ ماجی ند فیے جانا
دلیس دل بن گسن پنس جبنس
حکیمن ہند بہ اساہ کرتہ دربر

وچھت جامہ تمن میچی قیامت
باآخر سوی زندن مارمت چھوی
بدل کرمت خیالاہ دلن مہ مارن
تلت جامہ سوی اخانہ روانہ
نہ بوزت اتھ زمانس حسنہ کو حال
دپون یار با یہ کیاہ کر تھم غریبس
اڈہ نل باغکوی آسم سو کمپوش
خسو فن آفتابس تراونم ژ ہای
سنیم دوراسمان نہ زمین سخت
ذنی کس کتوژ لوی روح ردان میانو
بہ تقدیرس لکھت تھاوم خدائی
دلو لالو دوبارہ ہا دتم پان
چھو ہمناژورہ پاٹھن چو زہ کا درشن
بہ کم دپونم ژہ ہی پوترہ دگ پن
بہ کم دپونم کتہ طوسس اثر پن
دپان الفصہ شہ نہ پاشہ بای
گزمت اتھ شہر چنیس یام تامت
تمس احوال ساری مرزبانن
بجلدی کاتس بدور راے خبر گے
زحال شہزادہ گیہ آگاہ
مہ چھوم چانوی قیامت تام احسان
نہ بوزت دایہ گیہ لنشہ شاہزادس
ژہ پراران چھے دچھانی ماہ پیکر

تہِ بوزِت شاہزادن پور ساماں
وُنہ آمُت بہرِ حکمت چھُس بیمار س
سپدن خوش شہ تسُند ڈیشِتھ شمائل
بدن سارُے کتھہ بان گالُن پانِ پانہ
مہِ چانِس صُورِ تس ہٹ عارِ آلوان
شمشیرِ دور وبہ پارہ کرِ نے
حکیمن تس دِپُن ای پادشاہم
بیمارس کاسہ بو یکدم بیماری
چھُہ بیماری تس ترٛ دپاری جمع مخلوق
قلمدانہ کڈن تم از بغل ناز
کہ اے جانِ جہانم کنہ مہ سر غم
نِصف راتن زِ جُک ترٛاوِت مِہ تنہا
نہ دِنو تھم نام نہ پیغام مالِنُ
دغا دِتھ ہو کرِ نزی دِنو خانہ زادس
مہِ نِشہ آوت نہ خبر ترٛاوِت بہ سنز
بو چھس وسن نِشنہ دتم دیدار کوی آب
پرِین نامہ تلُون سُہ قدُ خام رولیس
گھی بر دیدہ گاہ بر سر نہادہ
پرِین مضمون تم گوی راہ سپُن خوش
بتن زیبا تمی رٛٹ جامہ براوُن
تمس باد ر لودُن کرزین خبر اَس
تمس رٛٹ سٗت آسو زندان نالہ دیوان
سُو شہزادہ تمس ڈیشِت سپن خوش

کڈِت خلعت دِلوُن رخصت حکیمان
بہ ٹھین شاہ دِلول داتناوک
سُو خضر و خالی ڈیشِت رٛٹ خصائل
کرِی پنداہ ازین حکمت زہ بہ پیٹھ
زہ چھُو کی دِیلنہ لکنہ ٹہ جان جانان
گُرِ نمک رہ زہ بوزِہ مول تہ ماج
لگے قربان زہ روزِم شاد و خُرّم
دِتھ گو شاہزادہ سوی زندان
تماشا تس دِ چھائی جوتی رجوق
لِکھن خوش اشتیاقک نامہ یارس
ستم کر تھم ستم کر تھم مہ در غم
نِشانہ مہ کیک و اجاہ زہ تھاونا
مہِ سانہ سانہ زالُت ہجرہ نارن
ترٛہ زانت نا تمس کُت حال آسی
زِ جُک وِ ترٛاوت مِہ تھاوِت نار در بر
دِژن خط تھونہ نت تمن وا ژ سنز
کرُن شانہ تمی انت کالہ موئیس
عنایت نامہ یامرت مُترہ راوُن
چُھو غنچہ لج نولنے خورمہ دِشس
وچھت دالو تسُند احوال وارہ
کہِ از مدّت از دست گیمژن آس
نجانہ گیہ روانہ ماہ تابان
وچھان زہابن تہ تو گرین بیہوش

ژنڈاہ دِلول گژ رٛٹ لاین نفارس
ذِلت سیاہ مانہ تس بر دِ ہکن سُو تھاوکس
دپُس تم پادشاہن ہا جوانہ
سپن بر ہم سٹھاہ ہو کرِ بہ حکمت
بلی نہ شاہزادی مارہ کرِ نے
اوارہ تم گژِ ہن جگرس گژِ نک ہول
انانت یدِ کرِ م مہ ذاتِ باری
بحالِ خوش دِ نے کیاز نالہ ہنوان
بزندان داتو یامرت دژ نہ آذ
چھُو بلبل آسُو پران نوبہارس
زہ آخر بے دفادرایک فنے کیا
زہ پزہ ہی نا وچاین دنو مہِ یادت
پزیا ژھ بیوفائی کرِن یارس
ترٛہ زانت نا تمس کُس مُحصّہ کاسی
تلِت زہن پردہ لِللہ چھمنہ مہِ تاب
سُو بدر البدر دِ ہنزی کیا سو نہ سنز
عنایت نامہ را چول بر کشادہ
گھے بر دیدہ گہ بر سر سو تھاوُن
تمی ہا تم لیاسہ جلد ترٛاوُن
ڈُبوک شاہس یلے تی ماہ پارہ
ززندان تم کڈن پورٛت بسامان
سپن خوشحال لُس تس آسو ڈیشنا
دپُن تس پادشاہس دست بستہ

وفاد عدہ کرم وُنِ ای انجمنہ

ذکر سامان بیاہ مہیا کرڻ بابت عروسي ۽ شاهه چين جي علائقي ۾ سڀني شهرن ۾ ھمراھ قمرالزمان پھچڻ بابت

سڀ ماڻھو ته دانا ھر تدبير
۽ وزير ۽ ھنجبين ڪر ڪري برپا
ڏٺو ڪي قمرالزمان تخت شاھي
خوشي ھر سو سڀني ماتم ڇھوڙي غم
دعا عمر دولت شاهزادس
بسر تس تھوڪ ڪافوري عمامه
ڪران اقبال ڏٺو ھوم شادماني
بحال خوش زشادي اوله بولن
ڏٺو ڪي آڏر زنان محله خالنس
سو حوراه زن بهشتنڪ شط وخالاه
سو شانه ڪيا وٺي لُٽ دانه دانه
سياهي تي وڇھيت چشمان پُرنم
فولادي تار زھه ڪرا سنگين
انت ڏنا تھا مس تت تاره ڏنلس
ڏنه ڪاڪل تس نڪين ڇٽ باله ترادن
اويزان يان زان سوي جگر خون
ڪنن يا مت ڪتس لاڳ ڪي ڏره قل
ڪران تم سنه سنه در ڪنساره
پرزادن روي سمين نور خوته
ديان تي ماد ڏلشت پان ماره
سه سرخي بام رفيع ڏٺه ممن

ھمه دانا ۽ عالم عقلمه ڪين ٻه سير
ڏوره لاجڪ مار ڪري ڏس ھاڻ ڳل
سڀني از ماه شهرت تا بماھي
سڀني نفرت اميرن نه فقيرن
ڪران ھر سو ڪتس عالي نزادس
ڪھوڙن پاپوش لاڳت آسوزرين
ڪمر بسته بهت در ميز باني
سينمنت شاهزادي ڇھوئي پرنور
ڪُرن ڏن ساز تس سروردالنس
ان سامانه ساري سبدت پاڻس
بهت آهي بزرگ شاهيانه
اڪس مو بيس ۽ وصد عشاق ڳيو گير
سه ڪرمز فادرتن زن پانه رنگين
ڏڇھيت سي جوي آهين سو ٻاري
ڏوصد عالم ڇهيت تم تلبه لاون
نته ماشاه ماراه اضطرابس
اڪه شعله دو صد عالم ھتن پل
سه تاله زوڪيا ه بر سياهي
بجوي سيم تتن آسو غوطه
ڏٺي خاڪ سياه ڪيا ڏه لاله رولس
يه ڪوه سنه زلو مه حسنس ۾ ڏرديت سن

گرگي ھر گونه سامان مهيا
گدايان جهان پرازان برتل
انڪ سالس همه شاهان عالم
زهر جاغاره ني نيز گوشه گيرن
زسرتا پا ولڪ تس سو نه جامه
سه مايوسي ڇھيت تي آس غمگين
سو طالع آسو ھر سوز ماله نيون
ڏڇھيت عالم سڀئن نور علي نور
انڪ ڙاھا ڏرن مشاطه پُر ڪماله
مزه رن ڏڏمتس جان جهانس
ڏلاني ڏڏزلاني رنج و ماتم
ڇھوزن مار سيه در امرت بزنجير
ميان موي مشڪين بجوي انلمس
ونان آهي بوات منز پان ماري
نته ماليسه نڪهه آسو مجنون
ڪموتر ڏي سوزن ڪمو تنا غذابس
نته ما گوشواره زن ستاره
چو برق ناز برابر سياهي
زخنس ڇٽ ڪيا ڦرلي شوبان ستاره
شوبان ڇٽ زونه تل نت ڪاله موليس
زنڪل يامت انته تس منبزه سيتي

دِیان خونِ جگر ہت آیہ کیتی
گڈن پازیب گنڈ ہس تمتہ شرن دار
انہ گنڈ عاشقن تم گٹہ واجِن
پری پیکر ہشی سپنی سہ پیرت
بران ماتم کرانی نالہ برپا
تمِس اقبال نہ طالع چھہ چاکر
وچھہن آسس تمے آین نہ گراین

ہزن باوٹ تہ تس لگ کنن دُر
وچھت تی عاشقن گو سینہ اَفگار
بکشمیری زبان تت چھی ونان رنگ
سہ شعلہ زن ہتھنگہ آیہ شبیرت
وچھت حور و تسندی ساز سامان
بزاری تس کہورن تل تراوتھ سر
گنڈت دُر دابہ آیہ تھدہ پایہ

شرہن گنڈ ہس مشرِ بندم پُر ازادر
سنہ تہ واج یا مرت نستہ لاجن
دُچھت ژُل آفتابہ ساسس فرسنگ
وچھت شمشاد تمسند قدِ زیبا
خجل واراہ گیہ در غم تہ پشیمان
کران تم بوسہ پایہ آسہ ژہ این
وَنہ وان آسہ پایہ سیت راپہ

وَنہ وُن ہتو یہ دایو ماہر ارسس | تمِس خلد انگِس قمر الزمانس

غزل خواندن دیایہ یاد رمجلس عروسی توصیف شاہزادہ قمر الزمان نوشاہ

نو لگِس باغس پوش دتھراوس | ہاوس سوزِ دل پاوس حال
آب کوثرہ سیدت بوتن نادِس | ہاوس سوزِ دل پاوس حال

عشقہ دریاوہ منزہ داماہ چاوس
کانہہ کرداتی تہندس چھاوس
نصیب بوتن تل دِتھراوس
ماہرِ دی ساری سالہ سنبراوس
بینہ نا ساکھ ماہ شبنم ناوس
سینہ منزہ اوتِ حال دِل پاوس
البتہ رب باغس شبہ بر ناوس
می گرفانک داماہ چاوس
بینہ شب الاجِنس پری داوس
مژگان قلمو نامہ لکھہ ناوس
بو نِبار تجلی نار انہ ناوس

تاوس واسنہ کانہہ کو پال
ہاوس ڈیو ٹھم عینِ اقبال
شاملار وچھہس چانِ خط و خال
طشت مرت ہتھاوس پانہ اقبال
دیہ نادر شن ماہ تمثالہ
لبنہ کیا میبانوی آسہ ہس ملال
پیٹ منز بوتن تراوس زلال
بربر پیالہ نالا نال
ننہ چھیس گنبر ورِ دہ پامال
تتہ نشر باوس دلکو ی حال
گو نشہ کو شہ تجلی تاوس اساد

پایِن آل بودیدہ دتھراوس
پتہ نتہ فیرس ولہ ونہ ناوس
بیہ نا الٰہ اکہ پال مار اوس
رنگہ رنگہ لعل جا ہر تھاوس
لوسنس زہہ بر زہہ آدس جاوس
دبنہ چھیس بنادی زنار براوس
دلبنہ دایہ خبر تی انس پاوس
پیاوت جاماہ اسرار پاوس
منہ اوت نشنس پان ساوس
مژگان تبرنا بر تنہ دل ہاوس
[illegible] تبہ نی درد انہ تراوس

ہاف دلاٹ نتھنی زونہ گاش ہاوس
زُون اَفتابہ مشرادس بو
گاش تتِ ہاوس تعجب تھاوس

بشیر بر تل سرو تھاوس
کال دیدار چ امیہ تھاوس

پراران واتوم وار یاہ کال
ہاوس سوزِ دل باوس حال

غزل خواندن قمر الزمان در تعریف و توصیفِ بدورا

وزنیسو ماہرازن دُپوو زیر بس
ژلمنا از دِل پُر و غم ملالہ

دماہ نوہ نارہ چار دیم وزیربس
اتن سازندہ بروہنہ کن ہتاد دنے

غزل جوراہ دینو نابیانہ حالہ
کرِوکھ آغاز سوزکی داستانے

بمس دِ لکِس دِتُن از شوق مضراب
ہتون بادن دلک احوال بتیاب

غزل

بو چھوس تو شن بہت گوشن
گہی روشن گہے توشن

مہ چھوم از یارِ جانانہ
مہ چھوم از یارِ جانانہ

دِمس یارس دِل آزارس
وچھوم یامرت تسند قامت
سُتھن از ماہِ کنعانہ
بوژہانڈن لولہ ہرباغس
ببہ تت کوثری خوبس
جمال ناز چھوس پُرناز
بہت منز سُنبلستانہ
وچھوم یاری منگن ہرآن
تسنزی عالمس شوبا
سو ہیبانوی دلبرِ رعنا
کرومہ وُچھمہ ھسر آنہ

زدِل فرماد غمخوارس
قیامت مہ سپین نامرت
طوافا مہ دتوم کعبس
کرس گتِ ہیچو پروانہ
فلاز لفس تہ تت موپس
شبن سامانہ بیہ تس ساز
رخس وُچھمس ہوکس نوران
بہ پیش شاہِ خوبان
نمکو شہر وچھوم ہر جا
بو لیس ہپت گوس زر فلو
دِتُن جلوہ یلہ ہر سو

اچھو کِن خون دِل ہارس
علامت از خوشی نامرت
وچھوم یامرت سو ہنز خوالبس
لگے قربان شمع رو پس
دِل عشاق ہاھسر آنہ
نگس قربان دلنس بوزار
دُکھس بہت مہ کنعان
وچھنت طوبا ژلم لُوبا
عجب سرو خرامانہ
زہ عالم تس پنہ شیدا
دُچھنت تمُسند درخشاں رو

عشاقن نیون دل هر سو
مکان و لامکان زاگس
وچهوم پامرت تسند احوال
تسند شوقن بو دیوانه
محشر فره یله کایا
زشوقت سینه چهوم بربان

فراقک ونکهه در ستانه
ننه سینناس بو لاس
گموت دخسته چهوس گو پال
ڈکرهی نامیون کنهه پایاده
زلس بو زوره دامانه
وچهن کران شه خوبان

چو بلبل ون بو پرت باغس
بوز باناڈن در پرستانه
تسند ذوقن کرهس پامال
ته دامان دیم چیا یاه
بشیراز سوز دل گریبان
ونس بڈ بڈ بو افسانه

عقد نکاح شدن قمر الزمان همراه بدورا و برپا شدن الیشان برای وصل و خلوت صحیح نمودن باهمدیگر و اظهار شوق و فراق نمودن در خلوتخانه و گل مقصود چیدن قمر الزمان از چمنستان بدورا

ونان افسانه آسی پانه دانی
نکاحس پادشاهن ظاهر و نهان
سپدن عقد نکاح پامرت تعجیل
ذرک بخشنا شاه زر خاص و عامن
بو ونه با غصه غم تس باله یارس
دلس لفتن محبت لج کمننے
بوزهن یار دلبر جیره در بر
دیان دایه منگان شهزاده اکرام
بخلوت شاهزادی آس پران
پرانو سیننس دلس مه جیر کرنم
هتی دوده ماج ولول بو ...
دلس چهوم دو ...
غلامان دکنیزان و ...

عجیج دردا تمن ... دانی
دیان شهزادهک لس سار عالم
دمک ... دلفگارن یاد تابل
دیان شهزادی آس ... باالهی
بوکره ... نارو کلفا ... س
خدایا انصف ... انصاف
بو مه تاباری ... بر سر
ننه دل کر کهو ... عشق ...
فراقه یاره ... یان ...
ته ... آس ... ان

سیپن مفتی ننه قاضی تام حاضر
حسودن دل ... دائم
اماں ساعت دتوک رخصت تمامن
فرک نا آسمانس دل سیاهی
بدورا یان پانس لج وننے
بجلدی شام سپن قاف تاقاف
غروب یله آفتابه کو سپن شام
دلس دلوب کران چون دچهونه
خبر سیانی تمتس چھے زبر کر نم
مه از یاد ام چشمو خون زان
خبر چهینا مه چهوم انگار ...
نگانی شاهزادس ...

بہ پیشس شاہزادہ دست بستہ
دِلت زہن پردہ از رخ ون بکدم
زِسوزِ دل ننہ زالے بو پردہ
فراقن چانِ زالوم سینہ لولہ

زہ بیٹھک زیر پردہ چھایہ جانز
زہ کانچھان چھک جُدائی کرمہ زانم
زنہ لے بوزک ہیم ماتم بیکدم
بلا شک آب ترادن اضطرابس
پرزادن نورِ وچھنس نو چمکہ
فرشتہ یا پری یا چھی مہ نو
جیا کر دیوسس نورہ فیرت
گمنا دادہ چانے زونہ گرانوی
مہ دل چھو سخت کرمت نیہ کھڑن
اگر اکس شاد لخت بیتاب
غلط کنہہ چھو بنہ تت ساری کوہ چھیم
کرانہ اوسورہ سامانہ زہ کنہ سنہ
دیوس تم امی سمنبر تہ اد غنچہ
غیلس تب زلم از کاسہ زر
ٹھاہ چھو بس لشنہ چادهم آبحیوان
دہن غنچہ دتوی ایم شہ بہ شان جلد
زہ بنم نارہ نادس واصل کی اب
ہیز بنہ لو آسپتی خوش شزادن
جیا ہتین زعوت زنایہ مینار زے

بوچھسنا دادہ چانے دِلِ شکستہ
بہ کر چھوم تاب وارہ چھک زہ سنگین
خبر چھینا مہ کیاہ گو چانہ دردہ
کوہستانن مہ دِن دِتمی زِ دِ یاری
مہ سینم شوقہ چانے روح قابض
دولت زہن پردہ ہاوم روی تابان
ہیم ماتم مشم کر زادہ بنہ سوی غم
بہ زندگی پردِہ تلنس تہِند زرخسار
کنونِ لتس وچھن شو بان جمکہ
دہن غنچہ تھون ہیٹہ روی نازس
بوچانے دادہ آیس نور نیرت
زہ کیا زانکہ یہ عشقن نارہ کیاہ گو
بوزہ آیس وزہ شب چانی فراقن
مہ چانے ترہہ کنجم دستہ آشنائن
مہ ندِ ہ چانِ دل اکر زہ بدو پھوم
بہتا اسوک بہت بہ شلہ واسن
مہ بنہ واتن لوسہ ناوتم بہر لوسہ
ہتم نزدیک پاسس بیت نزالس
قسم تھاوی تمسندی یم دتونہ زان
ستہ شرمہ ہنز تہ پرا ان کر کرم ننگ
مہ سنہ زہ چھو اُمت عشق ل اخوا
سیلن ایا نن تسندی قدو قامت
لباب آسہ سینہ سیلہ مہ کیا بہ مودی

خبر چھینا مہ زہ ہنڈم ملک عالم
کرم دلشاد للہ چھس بو غمگین
خبر چھینا مہ کیاہ گو چانہ ہولہ
مہ زہ ہنڈم ویرہ چانے ملک ساری
زہ چھی ترہہ بیوفائی کرمہ زانم
مہ دردہ چانہ وارہ دل چھو سون
دنتِ ای گرہتہ دزنسہ تھف نقابس
ادیزان لتس وچھن بر دوش شہمار
تسنہ صورت وچہت تِز جبر تن گو
دزن تھف زورہ تن سامانہ سارس
زیادہ چانہ خوتہ مہ لول چانوی
خبر ما چھی زہ ہجرک بار کیاہ گو
دوہس آرام کرا سوم شبس خواب
بو چانے ویرہ بیٹھس قید خانن
گلزنارن مہ دِن دتمی گلشن بمنز
پریزادن آسس اد چانوی عامِ خاص
گنہگارس مہ چادم آب کوثر
دتم لوسہ درنہ غنچہ دہانس
دتوی ایم غنچہ بنی الف قد
تہ کرم کرلو لہ سینس دُور زرک زنگ
شزرلسن مہ زیبا شاہزادہ
دیوانی شاہزادی کر بہ پت
سپاس بلہ جنت تامت ہر دو قامت

دپان چھی عاشقن سی کر قیامت
سو نشتران گوشہ مالہ روشہ روشہ
بہ پراران یارہ سند سن پرارادس
گژھی آسن بہ پردیشان نولہ ہالمن
سو غمزن تس نشانہ سینہ تھاون
گژھ زورہ تھاوان پیٹھ جبینس
کران تم علیشن آسی حسبِ معمول
دوہہ اکہ شہزادن پادشاہس
دلس داد نہنارے چھم گمت ہول
بہ بوزِت پادشاہن دپ سہ ہنتر
ہمتس ہسانتہ للہ لول برزم
سکہ گنیثرن دوہن گرہے تیاری
کران قمر الزمان بو شادیانہ

سو درنا خال گھمت یم نہ الماس
سہ گترن عشقہ انبر زنا بہ گوشہ
سو زراون آب و صدلک لہ نارس
سو دا سونہ سی لہ ہیہ اون خاکپائن
گژھے شہزادہ تہ ہف الابان انارن
انان نخچی سو ہمسی نازنینس
بدرنگو نہ بہی تت جایہ کنہ کال
گرن عرض امتس عالی پناہس
دِتم رخصت گژھ ہیہ بیہ ملاقات
چھ ہیی شایان تہ گژھ ہنجن سکھر
دلوس تم پیہ وسن لہ چانوی زرخریدہ
تمام شہر جنگی لوکی ساری
بد و را ہمرکاب شہزادہ

سپن سفتہ تہ واتوس مالک خاص
سہ سپنان جامہ زرین شاہزادس
پیہ چھپانہ ازن پوشہ مالہ گلعذارس
بار وہ راستی آسن کرنے غمزہ داوان
انارن یم دواسن کن بمارن
تتھے پاٹھن پخیند پن آسہ مشغول
ہرت کینژن رن تت جایہ خوشحال
سہ چھمنا بابہ صاحبن آمتن لول
دلس چھم غم تہ ہندمباعت لسباعت
لو درمنی سیدت شہزادی مہرغم
حکم چانوی سہ مانم برد و دیدہ
منور گو دنہ اکس سپن روانہ
لسوی شہر خلدن شد روانہ

دربیان روانہ شدن قمرالزمان باجازت پادشاہ بطرف خالدان وگم شدن نگینہ یعنی تعویذ و کمر بند شاہی شدن در راہ و رسیدن در باغ و بردن آن نگینہ را در جانوران و رفتن شہزادہ دنبال آنہا

بدورا آبہ نشہ تس پادشاہس
ذرہ کر چانو دورِ تیہم قیامت
بشفقت تھاونس پیٹھ سینس شفقت
بہ زائن جان زن رونزد شبانہ
بدورا سے نصیحت بوزہ راہ
بجز شوق وطن زنچاہ در دل
دوہہ اکہ وانت مہندس ارسہ منز

قدمبوسی کرن تس نیک خواہس
ہمہ تھاو وسنج بر دل بہر للہ
سو وندہ بابہ نہ جبین تس رخصت
چھپاونہ منزہ تھاوی اپانہ پاپت
سپن لہی ویلین لی دہ پارہ
غرض کنیثرن دوہن گو تم اکانی
بپا خیمہ کرک سامانہ تہ سنز

سو وندہ دِم مہر رخصت تہ اجازت
لوان آسی سحہ پیرن گاہ و بیگاہ
کمر بند را دِتن تم تس نشانہ
تنہی یا سنت بتہ آسی چھی قیامت
کرانن تم امس تمہ منزل منزل
زِ شوق دل تمی کر راہ کھکانی
دپان ات جایہ کنہ دوہ کرکھ آرام

نچھو شچالی کڈان تم صبح تا شام
دپان شہزادہ اندر زاو خیمس
موزہ رن زمیان حورِ دلبند
بجبرت اگو وچھانی تت نگیس
سپُن غالب تمس عالی نژادس
دُفانی جانوار آو جلدی
دلن زانوس بد درا گڑھ برہم
بوقت شام گو سوی دُور داراہ
بجان شاہزادہ لبُن گزندہ
رٹِت آسوی دپان سی رچھ منقار
زلوم نہ پارہ سُندی نراہ زدِ دل غم
غرض اُت جایہ رانس رٹونہ آرام
چو باد تند سوی آسُوی وُفانی
غرض زینگونہ تم دوشوی شب و روز
اکھ شادان چھو بیا کھالہ دیوان
وُچھو کیاہ گُر خدائے لایزالن
بغم شہزادہ رولیس ملزِ ملانی
گُرن تم زیرہ کڈنک سوی پرندہ
زِہنن نگلِت سپُن شہزادہ لاچار
بجبرن گو وِہت سُوی بر زمین بیہ
زمانہ لبن گشی ساری فراموش
بصد زاری رِدان سُوطالعس کُن
بہ کمِ دِلہ تم زِہ بلینی اطالعس واو

پلنگس ہٹ دوہہ اکہ سُی بد درا
تھُون امہ روبہ پٹ تت نار سینس
ہنر کڈ تم کرس بو امتحانا
بشوقِ دل تمی پٹ ار ٹنہ سینس
پتھر تھاون نگینہ دراو ہنر
تُلِت تعویذہ ہیونے تم بجلدی
لِگان گو جانوارس نہ لاران
زخیمہ دُور گو سوی دِل اداره
درختس ہٹ اکِس ہیوٹھی سورانس
دچھان شہزادہ آسوی تت ہر بار
غمن دُون منز موت سوی مبتلا آسو
صبح نل جانوارن تراو خرام
سو ہیکیس شاہزادہ پتہ لاران
چھو اکِ خوش نہ بلبیس ماچھی تمک سوز
اکوی چھوی فعل تت منز زی اثر چھی
رحیمن تہ کریمن بے مثالن
پرنداہ وتھ نہ بڈ از آسمانی
تمِس ہٹ ہیوٹھ سُوی آفت گزندہ
نسلی تس سپون ٹاٹھس زدس تن
ازین ماتم تمِس زیر و زبر گو
کرون رد کسوی بالا تم بزاری
ہمت نکرن اندر سی آسو کُن زن
پکان نازک بدن تس نازنینس

گنگت خیمس اندر سی غیر غیرا
اتھس باہرت بلوس تمسند کمر بند
وچھن نت منز رِچھا اک سونہ دانا
دپان حاجت بشر تس شاہزادس
چھنہ از قسمتِ خود کینسہ خبر
دچھت تی شاہزادس ہیوٗ دلس غم
بسختی خون دِل از دیدہ باران
دپان اُت جایہ سوی مرغِ پرندہ
چھو نہ آرام شاہس ذرہ ساعتس
کھوان افسوس تہ ماتم سٹھاہ غم
دِوانی نالہ ہر دم بے نوا آسو
دتھفِت زین جا سوہت گو رچھ لگانی
بلے کر شوق دا تس آسو موران
مگر ہی چھوی رسومِ چرخ گردان
اکھ نازان بلبس بر سیر تبر چھے
تتھے پاٹھن دوشیوی تم زلانی
تمس کُن آوہ لاران ناگہانی
بصد سختی کڈن تس رچھ زمنقار
ازین طوفان گلنے لگ سُو ہن ہن
زلبعد چند ساعت آو در ہوش
دِوان فریاد گو سوی سوی باری
پکان نالہ دِوان سُوی بر و نتھکن دراو
اژت کنڈ فیر زردی امہ جنبس

تمسنہ کنہہ خبر از یارِ دلبر
پھوٗرت منز حیرتن گوٗرت پریشان
وناں ہر دم سو سوزِ دل خدا یس
مہ کیا گری یتھ وچھ حسرت انت بیش
بو چھُس نا از وطن ییو مت تہ نا دوٗر
بو چھُس تا بندہ کمتر چانو خاکی
ازین گرداب غم کڈتم مہ ولو
یکان شہرس اکس کُن گوٗ سو راہی
بہر سو آس وفیران کتہ بازار
قراراتم رٹون نہ کونہ سا عشقس
اترتھ نت منز وچھون اکھ پیر ہمراہ
کرون بہر ادب خم سرِ وقامت
بگوشہ باغ بہنادِ کن اعزّت
کتھ کی چھوک کتھ گژھک ای ماہ تمثال
دیان باس مہ چھم شاہ زمان ناو
پنون قصہٗ تمس ژیر کال دنس
خدا ولولِ کری تہ چار سازی
سوٗئی خلدان گژھانی چھوی پرزنال
غرض قمر الزمانن ٹھہ نصیبس
پران حمد سو بورتِ جہانس
اتھن تمسی ہٹہ گیہ آب ساران
وچھت نت کن جگر زہ من مہ جبین
بہت کت جایہ چھم سی ناز بردار

زلت سوٗئی آسو آمُرت تس لب تر
گلانی منز سو فکرن کس بلانی
بڈ بوٗرت مانتن منز آسو بیکس
گمُت بیزار پانس سو بیمار
بوچھن تمسنہ گو امن سخت رنجور
مہ برمُت سینہ از رنج والم ہا
لکانی یاد منز جنگلن ہا بیل
دیان یا مت سوٗت شہرس اندر ناو
برت جایہ وچھن ہر سوز کفار
لب دریا چھو پلنا یا شاہ عجائب
ونہ بت خوش کلا ماہ اہل دردہ
بدلس ڈیشت شہاہ تعظیم کرنس
کرکھ دروازہ بانک بند نامت
نبوٗن قمر الزمانن چھوک ناہ نور
ونہ افسانہ یتو سوٗئی زارہ کن نصاو
نہ لوبت یا خبر انس بہ نادر آو
کرانی سوئی چھو کارن کار سازی
بسانی دمن یا سا ز دریان
[illegible]
دوہہ آسہ سوٗئی قبل تمس کن آسو
وچھنت تمبر نشست کن بان دارا
انت اٹار یا دیبہ تس ہی بد دارا
بو کمو تہ آیہ ساری کوٗل تہ خود

یہ آسو بزحال خود گوٗرت پشیمان
بلانی قدر تمس کرت زلانی
آسہی چھوس سٹھاہ بیکس تہ دلریش
خدا وندا زہ ایی میون تن عار
مہ کڈتم زِ غم ڈاندو نا کی
نہ تخلنس کوس آمُت از ستم ہا
بصد خواری یابن حال تباہی
بدن گریان دلبرن خوش سنبن کوٗرت
نہ ہر دلبن سہ منگنس جای زانس
زنگار نگ سہ وچھنی نت غرایب
گژرہت تس بر وچھکن ہی لو یا واتت
دیان تم تور تہ ژیر کر کرنس
انشیس آسہ ٹہ پرزہ ہلنس وہ حوال
ونی کیا نہ جنانہ یا توکی چھوٗ شہاہ زہ
غرض سا وقت سر یا حال ونس
ڈیون تس شاہزادس کن زہ غم زاو
ازانجانی پہاڑہ بعدہ سالی
کرت راہی لیہ سوٗئی شہر خلدان
کران آمو خبر تا انس باخبر
کران نت پانس منز کائن آسو
سٹھاہ سختی تمی تم ناز نینن
دلس سوئی بات ہی ہی ابد درا
مہ منز ابہم بہ سخوت رو بہ خائن

بوکرنس دربدر ملکن جہانن
بو چھُس یتہ جایہ یلہ گُرت اوکہ پامن
ییتہ جایہ بیہت ہیکیس نہ تھگیس
سہ برمسند بیہت دِرجای خلوت
فراقس دُور رِس منز یہی بڈ بیمار
غرض یہ حالِ خود گوبت پشیمان

پلنگس پٹھ سو آسیہم خواب نازس
سو آسیہم نہ گرانی بولہ جانن
سو آسیہم ساز سنطورس تہ ستین
ییتہ جایہ دزن در نارِ فرقت
نہ ہیکیس ژرِ گمژ ازلس لِفرقت
دنان سُی ہیو بلبُل نالہ دیوان

وچھن کھا دُر دچھن سمانہ ساسس
سہ برسر ییت بہت چھُہم تاج زرّیں
تس یی اولاد زہش چھُہم یمہ ہین ہین
خبر کیا چھیس سہ کیہ ماہ پیور گیمژ
سہ بچھیس وارہ پیمژ در ندامت
کُجائی ماہ من فرما کُجائی

در بیان آنکہ روزے قمر الزمان در خدمتگذاری باغ بحکم باغبان درختان را آب میداد چون در کمال خستہ حالی جگرش خون شد دران حالت نبیدی در فراق شادی بدر را غزل خواندن

مودرِ چھُہم لِلہ وُن نارِ سوزانی
ماہِ تابانی وُلنسم نال
آفتابہ خوبہ چھُس روی تابانی
عاشقن کتو چھُوس نرا ومُرت زال
کوثر چھُوس منز ایرانی
الفس ٹ چھُوس ئد شوبانی
ہے نجہ منز غبغب چاہ کنعانی
طوبی دِلبشت سرو روانی
زونہ خوبنہ زیبا تن تابانی
سینیاس لاگت ون دیوانی
یرتریا دزلس پانہ سُبحانی
ییہ نالہ اکہ ژھنہ مارانی
نراوُنس ہیکیس در پریشانی
مژگان تیر یلہ چھُہم لایانی

ماہِ تابانی وُلنسم نال
مہتاب روییس گمہ شوبانی
ماہِ تابانی وُلنسم نال
زونہ خوبنہ زیبا ردی تابانی
ہر جایہ عاشق چھُس ڈیشانی
دنجہ کُمہ وچھُمس تت منز خال
تت منز زہم زم مالا مال
شرمند پیومُت چھُوی زن دال
چھونہ چھُس زیبا رنت خط و خال
ہر جایہ ژرہ انڈن بو گوپال
بہتری وُچھمُس در ہر حال
پرِ ران واتوم مہ بژ کال
ہا ونمنہ فیرت ماہ کمثال
پیکان اُف چھُمس زہر ملال

حُورہ خوبنہ زیبا چھی نورانی
وارہ پاٹھ وچھمُس جان خط و خال
مُوی چھُوس عنبر زیادہ رخشانی
ماہ تابانی وُلنسم نال
معشوق گیمت تس نینہ فانی"
دُکھ چھُس رژہ فلِ ندمر جانی"
عاشق تت منز تن نادانی"
در چمن پیومُت پان زالانی"
کونہ کونہ ییہ ناگاہ ترادانی"
ییہ نا دشمن چھُم گیلانی"
پردہ تِل ہا ونم رومی نورانی"
دورہ والنجہ چھُم بربانی"
ییہ نالہ اکہ ژھنہ مارانی"
تی وُچھیت عاشق چھی تلملانی"

خلوت خانن منز شوبانی!
روزِس نہ دردِل ماہی میادانی
لٹہ اکہ وُچھمی خواب ایوانی
زیر سیدیت کوٚمُس زیر لایانی
زاگ ہیت رود سُس درویرانی
دورہ دورہ ڈیو ٹھم ڈالہ نیوانی
بشیر بر تل چھُہِ کمی نالانی

بو چھُوس پیوٚمُت پتہ بیحال
تس پتہ ژھنڈم مہ بنجدہ بال
ژھہٹہ سیدیت کرِنس وارہ بیجال
کیاہ زانہ نادان کیاہ چھُم حال
بارغ منز پرِ دس تل پُر کال
پورہ سا مانہ ماہِ تمثال
نذیر۔ لوزِت گومتوال

روزِت دُور چھم نادلابانی
دردِل تھاوِنم سرِ نہانی
تنہ چھُوس پیوٚمُت درحیرانی
شُشکل دمہ دمہ چھُس بوزانی
زادِل جامِہ تہ رونہ دامانی
شور پان تس تنہ مہ گوم فانی
بنہ کیو تنہ چھُم ایُمہ پہانی

بیدار شدن بدر راوندبدن و پہلوی خود قمر الزمان را و نہ نگینہ تو ندیدہ او بسیار تاسف خوردن و واویلا نمودن و رخت مردانہ ساختہ و بصورت قمر الزمان در شہر ابونی رفتن

وزِ ندیس شاہزادی گیہ بیدار
ذِژن ہتف فحتہ مالن نِم بسیبہ
بسجلد کیا تھیمہ بتر آیہ اارانن
بیہ رچھہ مادرا یہ مہِ کرِ وارہ منحوس
بوقت شام سَی درائی بمیدان
دِوان نِس آفتابہ شعلہِ نور
وچھِن نہ چھُہ کمر بندس اندر بام
بہ پنجہ زخم لاین لالہ ردوس
بہانہ رچھِم ہلندہ دلدار راوُم
سنہ دِوان زنجہ آسی منہ جنبیش
ستھا بیحال اَت بجایہ سنہ غمگین
کرِس بو انتظاری تام بردر
اماکیاہ گو بہانہ تس رفیقس

بجای گل بسینہ تمہ چھُون خار
کرِدان ہی ہی کرِوُم کیا سہ وسنام
ژھہر شاہزادہ نہ تالہ ماران
دُپن شاید بیم فرِشت سوُدن ان
گراہ اک ژِن دِوان نہ نالہ ریوان
ڈکان تن نِش سہ واژی تھد تلن فل
وچھانی تام بیلہِ س اسندِ زِن شام
لجی باتس نہ نی ترِ سہ واہی
مہ تس کتیہ داغاہ عمرِ تھاوم
تلن کھف پان کنِن آس چھاوان
دِوان گاہی دِلس آسی سہ تسکین
لبسو خیمہ گیہ نالان ریوان
ستھا منہ ماہی میانی تس شفیقس

نہ ڈیو کھِس شاہزادہ نہ نگینہ
وتھم بیس منز ناہ کیا ہنت آہم
تنی راوُم لن ازان سنوس
نہ شامس تام پراران آس کُن زِن
کمر بند وچھُون برراہ از دُور
دِیُون بائے مہِ پانس تھم بنوم مل
دِژان کف سشکبو لیسی کالہ بو بِس
نمی رچھہ مہ دِژن کرِ ہم تباہی
سنہ چھاوان کلہ آسی پٹہ ازبینس
بلِت سورہ تہ خاکہ بان نادان
بیم شاید ہناہ تامت سوُدلبر
دِلس منز رایہ وارِاہ آس نیوان
سنہ رچھہ آسی بہ کرِ ہ ونگ نشانہ

سہ ہجرہ دادِس داستانہ
دپان دُوہ دور رکی از دِل مہ ارمان
مہ روزن عمرہ ساری فکرِہ بیحد
وچھہت باغچ فوبے آسِن بو توشان
ہلوم قد تہ ہکہ کس حال بادِت
دُنیا مرت بوا آسِس زُو نہ روشان
رٹِت دلبر ژلُم دَرد دِل ملالہ
وچھوک دِابو لسند احوال یا مت
تُلِت نیچِس پلنگس پٹ سہ ساوک
گژہم یِدفاش سر تہ داش جامن
بجملہ عصمتس تمہ نفا دسر کوش
بجای خود تھوُن دا یہ دلت سلاز
ستورن پٹ لدک اسباب نو دی
نزدیک ابونی یام تمِ وات
وزیرہ اکی پے تفتیش سوزُن
امِس قمرالزّمان ساری دپان ناد
شوبان چھِس خبر دلِس سُنہ سِند رخت
دپان بلہ پادشاہن بوزُ بانہ
وتھہت از خیمہ جلدی برنگی کونس
پرزہن تس وارہ تمِ احوال ساروے
زدرد و رنج و غم آزاد سا پنن
دپان شاہِ ابونس چھیے کو نی کور
فذے کیا حسن و خوبی کیا تس چھی

ژلُوم نہ زاہ غمِ دلدار ازدِل
ژلوم نہ لولہ زخمن مِہ لگوم ٹھان
دُپُوم شاید ژلم ون نالہ زاری
مِہ دِت نہ دراد صحبتس لولٹھ گوشن
گبس بلہ کارمنز لوکن تہ خلقن
وچھت دلبر لو آسِس وارہ تو شان
یمی نالہ دِ وان آسِس تا بخفتن
غمن ساری رچن میچک قیامت
باآخر دینہ دردِ دل پٹھ بہ بستر
لوکن اندر رگیے لو کال پامن
دلون تمہ رخت شاہی بٹھہ بر تخت
دِپُن تس تھینہ باوک کینسہ تھفو راز
بُرا فتس پٹھ پا چو بر دانہ کھست سے
وچھت شہزادہ عجب خوش سلین کرت
دپوس فرت وزیرن اسے شہنشاہ
یہ شہر حبینہ بوزم باحشم آد
گران بوزُم یہ ملکن ییرِ ہر سو
باستقبال گو تس کُن روانہ
کرک باہمدگر احوال پرسش
وُنُن تس حالِ ماہ و سال ساروے
پرزہن احوال شاہن ست پانس
تسنز خوبی وچھت شرمندہ چھی حور
بشہر حسن تس چھیے پادشاہی

بلُوم نہ زاہ مِہ سینہ پیوم مشکل
بہ کرزا نوم مِہ چھُہ کیج طالع بد
لبم دلبر ژلم غم غصہ ساری
ژلُم اُمہ خور دسا لے تلبلاوِت
ہکی نیرت نبر کرمنز بولو کن
مہ کرزا نوم بہ چھوم خواب و خیالہ
نہ جای ماندن و نہ پلے رفتن
زدیدہ اُش فتھر ہس سنبہ لاوک
گژہن سر فاش تمِ زانُن نہ بہتر
آخر دِل کرون دُر تمہ کرن ہوش
سِین قمر الزّمان زربن و تن رخت
روانہ گے از ین میدان بجلدی
نمے شہر ابُونی دِل گھرت پے
دپان شاہِ ابونن یام بوزُن
شہِ خلد انہ سُند وی نور دیدہ
شہِ خوبان مہ کنعان بصورت
یکان از شہر حبینہ آں مِہ لو
وچھہت قمر الزّمان شاہِ ابونس
لبُن شاہن بلا شک پُرز دانش
نہ بوزِت شہ ابونی شاد سا پنُن
انفس تھف کر نہد زانن عجلہ خاس
حیات النفس تسی نا سے وا سو
تمِس ہشیار کانہ نہ از مِہ تا کماہی

دلس دِپو پادشاہن گو یہ بہتر
منگون رخصت تمس عالی پناہس
دلس وارہ مہ آمُت چھوم تسند لول
وسُنمت ہو کہ سیتی پاہی در گل
دُپس تم پادشاہن گو سٹھاہ رُت
ژہ بت مُلکس اندر کنہہ کال روزک
دمی نیتھر بوزی سئی گژھنہ خوشحال
ژہ ہیو طالع دراہ تہ ارجمندہ
ژہ ون سُوزک خدا اِن بوزہ بیا لوی
خدایا چھوک نہ کینسے مندہ چھاون
مہ بت سادہ گئے گھر آمہ والے
کرے گودہ مصلحت دانا امیرن
گژھہ ہرت زِ تس بدل سئی آس آیون
بیم ژریہ ٹھوٹھہ بخشنس کرہ زانوی
وتھو تھد آفتابن تراو پرتو
نِشہ شاہس کرک گژھ ہنج تیاری
زِ بعد گفتگو تس بیہ ونان شاہ
بنون ژی راز ونتم دانہ دانہ
گژھہ ہم سرفاش ساس عالمس منز
امی سیتین مہ روزم تاج بر سر
ونت سی تس دتون اقرار در کار
مُنادی تم فرن شہرن تہ گامن
شبانہ یام خلوت زراو پانہ

دِمن بو شاہزادس نیک اختر
مہ گو ژیر کال فرزند بہ جہانس
بدنہا گژھہنہ پیدا ماج تہ مول
ژہ زانک ہتر دادوی کیتھو چھہ آسان
یہ دادوی آسہ ون چھوی سارنی کُت
خدا اِن مہ بخشنم چھسُم کُنی کُور
یہی خواہش مہ آسم وار بادہ کال
اجابت گو دعا میو نوی بدرگاہ
سنِت گو رُت بہ چھم ژُلول چانوے
لبا بس رد پراوم شہرہ بابت
رچھکنی مہ زِ ین غمہ پان ماری
دِنم یُد مصلحت تم کارِ خیر اس
کنج اندیشس کُنوہی سئی نالہ دیوان
لہ فرنی ددان تس رات درائی
ببر پراو دلبا ساہ چول شہ لو
گژھہ ہرت بامت سہ واژی سوئی دربار
زرائے خود ژِہ کرتم وارہ آگاہ
دپن تم یُد کرس انکار زنیجا
نہ روزم ساز و سامانہ نہ تیھو سنز
کرن نیتھر کرس حیلہ بہانہ
ولیکن ہم سینن زن سو بردار
غرض خاندر بجلدی واتو اتمام
وچھن ہر سو گنڈت تنہ شامیانہ

دپان قمر الزمانن پادشاہس
خبر چھنہ حال کیا چھوم بابہ جانس
تمن تہ آس بیانی ماے دردل
دوہس راتس نوی اولاد کانچھان
مگر عرضاہ مہ چھم یُد میون بوزک
دلستا ہمت سہ غیرس نِشہ مستور
خدا سُوزن گژھہ ہم کانہہ نیک بندہ
چھُونہ از حکمتِ حق کانہہ آگاہ
تہ بوزِت گیہ بدور ایر پشیمان
نگہبانی مہ چھم بر جای عصمت
دپون شاہس بوز سیتی ورزِ برن
چھنہ ادہ تار بالکل کارِ خیر اس
کرائی چیرخ بر کیا چھوم مہ لانوے
صبوحس وزہ ناو نہ دای آئی
وتھت تھد ولنہ رختِ شہریاری
دچھت تس خوش سپُن آں نیک کردار
کرت کیاہ مصلحت امشب شبانہ
کرت تراوم خجل بیوار رسوا
کرون اقرار زانون زیادہ بہتر
بو چھفنس منز انس حیلہ بہانہ
تیاری کارِ خیرچ کرنہ شاہن
سپن آغاز بہتر جان انجام
بہت نخنس اس پٹ ماہ پارہ

کوڈھس منز آسوز امُرت زن ستارہ
حیات النفس ڈلشیو دل سیٹھن رنج
وُچھت احوال مسند تلنہ لیائے
زِ جام وصل کو بنیا دِل زِ مسرور
بدل دِ پوُدا یہ شاید چھینہ فرحت
خبر گیہ پادشاہس آدلاران
نفی بوزِت نہ شاہن پان ہا روی
دِپن شہزادہ ازراتس دِہ فرصت
وگرنہ پانہ فردا بوزِ ٹس سر
حیات النفس دِنونس ای کنج اخلاق
پگاہ ماری کری با خاک یکسان
ییہ بوزِت تمہ بدو رائی ذِرن باک
پنون قصہ بو بافرے داستانہ
بوچھینہ ممبر دزم چھوم پراوٗمُت مہ
تمس کُن وارہ ہادان تم زہ انار
زاوّل تا باخر حال ونونس
اچھو کِن خون ہاران دل کشادہ
دِپوم یُد کار خیرس کرہ انکار
ون چھک مختار میانس آب دِ دانس
زچشم ترون نس حال ساردے
بوچالے خوتہ چانی تہ پشیمان
بہر ساعت کرے بو غمگساری
رچھنت ازجان زی کنہہ ممبر غم

کرون نہ التفات تاہ کنہہ ترس سلیت
لزن تمہ ورہ ڈکس زن ماربر گنج
زلوی نا غنچہ دل وصل جامہ
زہ گو بنیا خوش دِل رنجور مسرور
دوہن کینزن بایں حال نزاری
بدلسوزی تمس نشہ بہر پرسان
دِپون شاید سفر چھوس کرنو یو مت
فی کیا شاہزادہ از زہ خلوت
بوقت شام یا مت تم شبانہ
پگاہ میلی جوانی چان باخاک!
وگرنہ چھس ملنگس پیٹھ بجلدی
زسوز سینہ تمہ جامن دتن چاک
دیم یُد جان بخشی کرہ اظہار
زنانہ چھس سوزم چھوم نراد امت مہ
نہ ڈلیشت شاہزادی خبر زن گے
پنون احوال ہاوسال ونس
زبہر مصلحت پراوم مہ مردان
گرزہم ما فاش پیرس دانہ بردار
گرزہی یُد خوش تر دزم جان سلامت
حیات النفس بوزِت پان مارے
بہر گو نہ کرے ہر دم رفاقت
چھہ میلنے نہ مہ چانی پردہ دری
گرزہم سُد بخت کیچ یُد فیرہ جلدی

بیکسو شنج کو فی زن غم تمس سلیت
صبح قل دا یہ آیس تہ ہا یہ ژہ نائے
کڈت نازہ تمنا لولہ خامہ
کرن تمہ زہو یہ بوزِت دا یہ منزکن
بدو رائے دلس تہ بیقراری
پر ژھن شہزادہ راتک حال ساروی
باین باعث چھنہ نزدیک گومتا
کری یُد التفات تاہ رٹ تہ بہتر
دد شیوی تہ ایہ باہم نحلہ خانہ
چھو دِموت پادشاہن ازبہ فرمان
مہ کاشم وصلہ ستین رنج ودادی
دِپون تس ای دلارام زمانہ
گمژ چھس ہان پاس پیٹھ بو بیزار
مژہ رت سلبنہ ہاون تس ہیکبار
بحال خویشتن بیزار تہ گے
کرن واقف زِ حال شاہزادہ
مہ عصمت ماگرزہم ضائع بدنیسان
مہ کرمک واقف اسرار پانس
دگرنہ چھس کمڑ اندر ملامت
دِپون تس غم مبر ای جان جانان
زِجان خود بو نہاد جان سلامت
کنیزا ہش مہ زانوم بلکہ تہ کم
شہ قمر الزمان اسہ کُن بزودی

دگرنہ اَسِ حوالہ کردِ گارس
ژہ خندان بہزہ بر تختِ شہنشاہ
صبح فُل گیہ ساری نندر بیدار
شہن باگُرتہِ بوزِت مال و اموال
دُوہہ اکہ سی بدُورا گیہ بیمار
مہ اَہی طالع ذِرت داراہ ندامت
بوا سُس سِنزِ نہ سادہ خورد سالہ
دِوان ناداہ نیقیس باکس ترِاوِت
یہمنی ہہ دہمنی آیون نادہ
زِنالی سی بوچھِس سینہ تچھانی
چھہوم کتہ قاصدا سوی بہ پیغام
درین خلوت لجیس ہہ زِ رویہ یکھنا

بہو مشغول نَنیس کاروبارس
بدُورا گیہ بوزِت شادو خوشتر
سیمِت گَیی شاہزادی نشہ یکبار
تیھے پاٹھن تمو تہ واریاہ کال
کمِتس بلہ یاد پیوا آس یار دلدار
زہ کیاہ میہانوی حسد در دل بہ کینہ
ژہ کیاہ میانوی دِلس اندر ملالہ
بتم داول ہہ اَہی دلبرستم گوم
دہ میانی زندگانی گرِہہ برباد
دِوان ون راژرا دوم مارکن منز
ہہ کرتھم لوکہ رستیو مندنن شام
زِ سوزِ سینہ دِ تلس نہ ورہ فریاد

کری بالیس بو صحبُن دِل تسلا
دو شوی شو نچہ سینہ بہ سینہ بستر
پرزہ ہت تس حالی راتنگ گریہ خوشحال
بصد عشرت کدک تتہ رود خوشحال
کران آس خستہ جانس شرمسامت
ہہ زالنت ہیچر ناوہ بیدت سینہ
ودان آس ہٹ ڈسی اتھہ تھاوِت
مہ چانی پرژھہ سٹھاہا ماتم نہ غم بیوم
مہ اچھہ لوسم برِ دارِ وچھانی
مہ اچھہ لوسم وچھانی تار کِن منز
ژ حبس ہیو بہ نیرِت بڈہ یا کھاہ
تیتھی پاٹھن دِوان تس دلبرس ناد

غزل خواندن بدورا در فراق قمر الزمان در خلوتخانہ حیات النفس دخترِ شاہ ابونی

تنہ لاوِت ژُل ہہ دلبر
گُوم نیرِت بام تامت
دن ہہ دِمتس عشقہ دانن
خورد سالے تنہ لاوِت
ہیچھو ہیلے کرانہ درالیس
گادہ لاگِت منزنہ فلو
ہیچھو شیرِ یا قید خانس
لاوِن ژ دمن ناد لالیس
شو بہ کر ترِیلے دفائی

بالہ تھاونم عشقہ زرر
بالہ للہ چھسم قیامت
جا بجا آستانن
داغ دِل گوم تھاوِت
مارکن منز زالیس
لاوِن ژ درن رُسوا
طوق بر سر پانس
ییہ نازاہ پالیس
تس تیہ ہہ شاہی

گُوم ترِاوِت ہہ بستر
حق فراموش ژ ستمگر
چھہ سنہ ڈیشان روی انور
گوم ترِاوِت دورِ رکِ شر
عشقہ قاصد چھُوم ہہ رہبر
پایہ زِ دلالِ کر تھہ در بر
لو کہ کیلن تھو ہہ بر سر
رٹسہ دامن روزِ محشر
ترِاوِ سینس عشقہ چاکر

گراوہ سوزس اَنِہ کاوس
لاجنس بولو کہ پا مَن :
سولہ داجنس نارہ زاجنس
گوڈہ باوِ سم رازِ پنہان
رنگہ رنگہ رنگ ہاوِت
گجھ کوہٹس برزِ تراوِت
گرتہ مِہ کرِمس شمعرُ دیس
گیسہ ہوش وُچھتہ نوران
بمہ کمان تیرِ مژگان
چاہِ غبغب چھوس زنخدان
زلو مہ تراونہ کرتہ بیجان
لولہ باغس دِتھراوِت
بال یاوس حال ساری
کمہ حالہ تراوتھس بال
یتہ ساعتاہ مالہ یاس
چھس نوشن چھوی روشن
جان دِل چھوی ازی پیشکش
چھوی بشیرس لول چانوی

دُوہہ اَکے یاد پادس
چھیس بوصحن شامن
منز فراقس گاجنس
یتہ تھادنس بے زان
گوم ارمان تھاوِت
تن منز مہ تھاوِت
عنبریں تن ثوبس
کھوہ ارمان طورن
کتہ لاینم پیکان
زلف وُچھمس پیچان
دردِل چھُم ارمان
ساز وسامان پراوِت
شمع وُیس پاری
ضایہ کرتھس ہیہ مال
کھیے تلتم پانس
یتہ ولولن دتہ درشن
ضایہ کرتھس ماہ وش
یتہ ساعتاہ سانوی

بوش حسنک تس چھُو دربر
کوہ غم ہرت زورہ پرسر
ارغوانس گوم جعفر
دِل پریشان حال ابتر
سرزِ باوِت کامِہ اندر
جلوہ ماران آسو سرور
ثوی وُچھمس حوضِ کوثر
ابلیا نتہ وُچھمہ بردر
شوبہ وُن چھوس نستہ خنجر
ہونجہ منز چھوس حوضِ کوثر
گر وُچھن ہیہ نازِ پرور
شہسوار راہ رٹنہ دربر
بوکھورن تل تراوہس سر
عالمس منز گیہ ابتر
چھوک ژہ پزکین بندہ پرور
یتہ لاگرِت تاج برسر
چھُمنہ سوزی مال نہ زر
ختہ گومُت حال ابتر

داستان دربیان دستیاب شدن نعیبداز جانور فنیاری کردن قمر الزمان بسوی شہر اُونی ووفات یافتن مالک باغ

ینھی پاٹھن دوان شب روز نالہ
دُوہہ گرہ چھینہ دردِل تابِ فرقت

ولو کرتھس برہ لالو بولالہ
دِ دوان نالہ سہ ڈجمز پرانہ حالہ

ستم کرتھم دہ کرچھیم صبر طاقت
بایس ساخواری ہہنہ چھے نا دوسالہ

دپان روزی اوس شہزادہ در باغ
ڈولوٹ پوتمی مارُدی پرندہ
سو غمگین دل منش شہ بام واتوی
بزیر سینہ تس چیز اکھ نمودار
دچھہِ تے چامن اندر کرسی وِزانی
بنِ پانس تتہ کرکینہ وَنن تم
صندوقس منز اکس تھاون سہ چھِہ تم
اُنن کتہ مال و دولت لوکھ وَنن نا
غرض مال و خزانہ جمع بسیار
مشخص و فتنہ کرنے لگ نیاری
دِپس تم گژھہ بجلدی ایزہ واپس
وُچھ پانتہ گو ر کھنہ نِچ تم کران سنز
دُپ ہسن باغبان لیس آسو در باغ
وَننا ہسن خبر ہرگز نہ روزم
ننہ کرنہ نا بو غیبہ رخصت
لگس سوی جہازہ گو سُو فی الحال
پُرزہہن لوکن تُند احوال باد و
سو ڈُن وُن گو روانہ سوی خلدان
سُوٹ بٹ آسو لالان دُور نا ست
سُپن شرمندہ واراہ گو روانہ
دِپن معلوم چھُمنہ کُت دو ہس تام
وَنانی عشقہ مسکینس کھلوس تپ
کران کنہہ آسو سُنہ بجز نالہ زاری

لڑائی جانوراہ وُچھُنہ با زاغ
مرِت یامت پرندہ بر زمین پیو
وُچھان تس شاہزادہ ہر طرف چھوی
وُچھن واراہ پنن رچھہ پرزہ ناون
بصد فرحت سو خوشدل کیا ژانی
دتونس باغبانن مال نہ زر
زہ جانِ خود سہ رچھہ کیژ راہ چھین تم
صندوقس پیٹھ تمی زیتون تراون
تہ ون صندوق بر بر مہر تہ دیار
دُپن تس مالکس کُن دم مہ فرصت
چھوسی پراران بوینت منز جہازس
دِپونک کُس چھو مرُت حال بادو
مرِت گو ناگہان نِھافِت دِلس داغ
یہ کرزا لوم اَمس چھوی وقتِ آخر
بودَ یہ نا مالکس مہ دم تہ مہلت
وُچھُن نہ تم جہازہ بندرس پیٹھ
تُند نبیانشانہ وارہ بادو
کہست تم بر کنارہ دِتو نہ آلو
نشانہ وُچھُنہ تم میجس قیامت
دُپون حُکم قسمتِ کیژ طالع یار
مہ پراران حُکم تہ کرِتم مندِن شام
غنیس منز موئت بر نظار خسران سو
دپان تسے سس نفسن منز شماری

ولیکن زاغ آسوی ژ در ندہ
وُچھِت تی شاہزادہ دلحزین گو
تمِس زاغن جگر ژ موٹت منقار
ترِت با صد خوشی بر دِ یدہ تھاوِن
وَنن نہ کینسہ راز دِل پنُن تم!
برِت صندوق ونی تس گوہر
دُپن پانو مہِ بدنامی گژھہ ہم ما!
صندوقس پیٹھ نشانہ مُہر تراون
جہازس منز تھوون اسباب سارُوی
لو ہرت کیہ بیر دمن شہ رخصت
دپان شہزادہ واتو یلہ باغچی منز
یہ کسی کژ تو قبر ونکن کھنان چھہ
نہ لوزِت کرنہ ہی ہی کیا یہ بوزم
نہ تم حال علالن کرنہ ظاہر
یہ تجہیز و تکفین واراہ کال
وُچھِت تی شہزادس وُش نیٹھ کو ہیس
دلوس لو کو دلستان آسو براران
دِپانی چشمہ کُس لعداز ال گو
تہ کن واراہ زِ ہنت واپس بخانہ
یہ نکہت چھو تم نصیبس کر کژ ہم
دِلو یانو زِہ کرِ دِن قسمتس کُک
خیالِ پادشاہی کنہہ نہ تس سَو
دِلو یانو یہ کیا آسوی نصیبس

بہ سوزِ دل بو بادی کس طبیبس
گمتس خواب آسی خواب راتس

بہ راوم عمر ساری لولہ ریوان
دوہس آرام کرتس کو بہ ساعتس

دوہس راتس فدان فریاد دیوان
کھوالن کرکنہہ سوآسونہ چوانی

ددا خاہ طالعس کن سوی دوانی

غزل خواندن قمر الزمان در فراق بدور البدر روانگی جہاز بطرف خلدان

رسہ رسہ چاونس عشقن پیالو
حالہ اکہ چاوت گوک بیحالو
بنہ گوگ نیرت تلپاتالو
بنہ رخ ہاوتھم ماہ تمثالو
دورِ رک داد ولی کوتاہ ژالو
سینیاس لاگت ہا گو بالو
عشقہ کتابہ منز وچھام فالو
بربر تھاوِ می سگی پیالو
یُس بیہ ژی کُن رتہ خیالو
روشہ ولہ بو کری پوشن مالو
پراران واتوم مہ یژ کالو
وندہ ہے سول ماج مال و منالو
بحرہ عرفانکہ ہاڈ رگالو
شوقی چھوم چانوی نالی نالو
زاہ کونہ پرژھنتھم کیا چھوی حالو
شوقہ چانہ شیرس سپنم شالو
تلہ کونہ ونتھم صاحب حالو
اُڈ دنہ واتت ہیوم اشکالو

لالہ ازولہ سالہ سالو
نظرہ آس ولنے بادہ کس حال
جایہ جایہ ژہنڈم کونہ بال
تنہ چھوس کومت پشیمان
مُورہ چھوم لالون نار سوزان
ژی پتہ راوم مہ شرپان
تم گوہ دتونم آیہ قرآن
یکھنا دُوہہ اکہ مہ منز بان
سوی چھوی پژ کن در فرمان
گوشن وتھرے چشم گریان
ژہاران چانوی ماہ تابان
شانس چانس تم تہ فرمان
نظرہ چیانہ دُر عرفان
ذوق چھوم جگرس بڈ ارمان
زونہ مہ چندر رچ گبہ شال
چانہ ژہ ژہنڈم کوہ بیابان
یلہ آسوس امہ ونہ غیر زان
ژھنوتھم بر سر مہ طوفان

عرفان چاوت گوس متولو
نارہ رہ گنڈ نم زاجنم تالو
مایہ دل ولو تھم کوتاہ ژالو
سنہ چھوم جگرس بادہ کس حال
ژورہ پاٹھ باغہ منزہ تھم ڈالو
لٹہ اکہ یکھنا چھوی سوالو
یم وچھہ معشوق تم لایزالو
پژہ لاز چان چھم عین اقبالو
ژلنس غم غصہ چانہ وصالو
توشن واتوم مہ یژ کالو
سارُ چھوم نہ نیران زاہ اقبالو
کُس آسہ ژی ہیو پُر کمالو
کنہہ گیہ سون تہ تختہ گو بالو
زلف چان زنجیر ولو ہم نالو
گُل گُل رودس زن سوی والو
مہ رفیق سپنم روس غزالو
وتہ چھوکی رامہ ہون دامہ دوشالہ
در شیرن آسوم چانو جمالو

بشیر ہر دم دیوان نالو	ایرہ ؤن گومُت در طوفان	آولنہ منزہ بیٹھ لِلّٰہ کھالو

رسیدن مالکِ جہاز در رابونی و گرفتار شدن در دستِ بدوراو واپس آمدن مالکِ جہاز و بردن قمر الزمان را

تِتھے پاٹھِن دوان ہر دم سو نالہ
گژھِت پیو درابونی سوی جہازہ
پرژھو کیاہ چھُکھ تُہ جہازس منز مین مال
کُنن چھو کِتہ و لیکن ون دِتنگ دیار
پرژھِن تس کیاہ زہ چھو صندوقس منز
تہندی خاطرہ برابر بوس وارہ
مگر تِم دپو نہ زیتون اَت چھہ برابر
کرم مینہ حوالہ ژھی رحمک دیار
ونِن مالئی تمہ نئی صندوق ساری
کڈِت زیتون بونمی منزہ وُنئی کیاہ
ستہ چھہ لبہ مال تس آس دِژ بیثر
پُرن احمداہ منز ہاری واتوداس
سو مالک تمہ جہازک تمہ کرن گبر
امی دای دِلس ہمُزت مہ چھوم تپ
قسم ہاوِت دِژانس تِم ضمانت
کھِست گوبانہ مالک کیاہ بجلدی
بآخر درمیانِ باغ واتوے
جوانس جلد کرنے پابہ زنجیر
چھو گرمُت مال چانوی بند شاہن
مہ کرِدن گفتگو درین وآنہ

ہنیس فَدوَدِی چشمِ غزالہ
جہازک تمہ بدوراہ بلہ بوز
یوان اَت منز ستہ شاید آسہِ غزالن
ستہ پانئے گیہ صُبحس سوی بندر
کُسند چھوی مال یم سامانہ تہ سنز
کرون بلہ ژیر تم بو آسن نیرت
امی خوشبو بہ سپتن یم گمت سَر
انئی بلہ مال خاوند بوچھکاوس
یگینا ذاتِ پاکس پار پاری
وچھُن صندوق پُراز مالِ گوہر
یمی بابت ستہ مُژ فلو ابلیز
بجلدی گیہ سوی بندرس لاران
یمک مالکِ انُ وِل پابہ زنجیر
وگرنہ چھوک ژہ یعنی واقف کار
جہازہ بند تھاون تس امانت
گژھِت پیو جلد واتِت شہ جوانس
ژہ ما چھوی مال الدمُت درابونی
چھو چانوی مال ژورہ مال بالکل
ضمانت مِہ ہژن عالم پناہن
ونِن سُی نیوکن سپتی سلیت پانس

دپان تیر دُعا تم سُند بدرگاہ
غلاماہ از پئے تفتیش تِم سُوز
دلیُس تِم مال نہ اموالِ بسیار
گژھِت پانئے جہازس ژرابہ اند
دلیُس تِم اوس شخصاہ مالدارا؟
خبر چھنہ کیاہ صندوقس منز چھو شیرت
دپوس تِم چھِم مہ کنہہ زیتون درکار
برابر بودمی اتس ہارہ باوس
ازانجملہ منز ژِتم اکھ صندوقاہ
لبُن تِتھ منز وچھُن سوی تختہ زر
یمکو حبکہ سپنمت شاہزادس
بصد فرحت اچھوکِن خون ہارن
بہ چھو بنا مالِ مسروقہ سو سارق
مہ نِش چھوکھ تُہ ورژی اموال بردار
شکارے بیٹھ اکس لوکچی بڑودی
پرژہان آسوی تِلسند پئے آسمانس
کروس اقرار باتِم بندبیر
مہ عزت والہ ناو تِھم درتغافل
ژہ وُنہ جلدی امہِ سپتن ہاجوآنہ
فِکرِ کارے بیٹھ کھتی آب طوفانس

دپان کینژن دوہن ہنز درالوفی
وچھن ہیبہ آسہ ریوان یارہ دادے
دوان تس کو آسی خاک پاین
بدور ابہ پرژہن عالم پناہن
دپوس تمہ بادشاہا کیاہ ونے بوی
یسند خاطرہ راوم دل و دین
بہ آسوم حیلہ کرمرت مردہ پیراو
قسم ہا دِت تہ باوردارہ انتس
تہ بوزِت بادشہ ثرِ حیرتن بیوہ
زِہ ون ون کیاہ کر دینا کامہ تدبیر
چھہ کرمژ امہ رفاقت بادل ہن
زِہ چھیوہا یا ورخداوندِ تبارک

گرژھت پیہ نشہ شاہس وات جلدی
بلیہ قمر الزمان تمہ پرزہ ناون
بہ کیاہ الکھو اسی آسوی خدا ہن
بہ ماچھوی از زِہ آمرت یا رِ غمخوار
امس شاہس دپان قمر الزمان چھوے
یہی چھم تاہٹو خاوندہ سرس ٹھان
دلے آسس زنانہ بوزکن تھاؤ
حیات النفس اسی ون پشر تن
بہادر ثرِ زنانہ ہا یہ وچھتو
دپوس تم بو حیات نفس ہا پس
اسند ہی کولہ ستین فنج مہ ہن ہنا
بہت کینژن وہن شہرابوفی

دپان قمر الزمان بیکہ شاہزادی
کھورن نل کلہ تس بر خاک ترادون
دپان غوغا تمکو بلیہ بوز شاہن
یہ کمہ حیلہ ژہ انہ ناوُت وفادار
بوچھسنا دختر غیورِ شہ چین
بہوی چھم واقف عصمت مہ ہر آن
غرض آغاز و انجام حال ونس
تسند احسا بربر چھیم مہ ہن ہن
رٹن قمر الزمان در بغل گیر
کمن ستینی قدر بوچان ژاس
کرِ ون تس بادشاہن صد مبارک
بصد فرحت تمے در کامرانی

حصہ اوّل ختم شُد

کشمیری زبان کا بہترین لٹریچر اور تمام صوفیائے کرام
اور شعرائے عظام کے کلام بلاغت نظام
غلام محمّد نور محمّد تاجران کتب مہاراج زنیبر گنجباز ار سرینگر کشمیر
سے مل سکتے ہیں

قِصّہٗ قمر الزّمان حِصّہ دوم

تولّد شدن شہزادہ امجد و اسعد و عداوت شدن ہر دو شہزادہ ہمراہ والدۂ خود و حکم قتل دادن قمر الزمان ہر دو شہزادہ را و مفرور شدن ہر دو شہزادہ و رسیدن در ملک آتش پرستان و دیدن کوالف

دراں اثنا مِنس خلدان پیو یاد
بہ وتھم پنہ زُلم کر بیقراری
کرُون شاہ ابوئس حال حالی
زِنارِ ہجر دزمتھ چھم بہ ہن ہن
اجازت یُد دِہم چھوم چانو احسان
بہ مانم چھوک زہ پننِ کُن خانودہ
بہ چھوم نہ تاب شاہی ہم حکومت
بہت تخت س زہ کرزانگ یہ بہتر
تتھون دست اجابت تم لبسینہ
بہ ترفی آدزن تختِ ابونی
بدوراہم حیات النفس باہم
گژہان دوشون نشہ آسوی بخلوت
شروع سال نو فرخند تر آد
حرم خانس اندراز فضل باری
دو شیوی زن بہ کامل بصورت
قیامت عالمس منز کرکھ برپا
سیکِن نوغاے عالم از مبارک
مبارک حال خوش ہم فال بہتم

دوان نالہ کران بیداد بیداد
پدر مادر وُ چھن کر چھوم تمنا
کہ ای شاہنشہِ ذی قدر عالی
زِتس مادر پدر بہ پیوم در آن
بو گژہ ہا بہر دیدان سوی خلدان
بو چھس کہنز نہ کمنز چانو چاکر
صعیفی منز کرُوم لِلّٰہ معونت
ازان پس سوی خلدان چھوی اجازت
ایتا ہا چانو چاکر چھس کمینہ
بہت تخت س کران سوی حکمرانی
بران لولہ بہت خوش ثُت خرم
بنھی پاٹھن ادا گو کینو شکالاد
زِہر سونگ کرنے کو سمن کراو
عطا کر خالقن تس نور دیدہ
دو شیون نور بہر ان برحمت
پیرزلون تم دوشی مادِ منور
مبارک از نو ید تبارک
خزانہ پادشاہن کرِن وا

کہ ای طالع زُلم کر نالہ زاری
زِنارِ ہجر دُدمُت دِل سمن ما
بنجدمت التماسا چھوم تھوم کُن
دِوان چھس نالہ لوزان بر نیبان
دِلوس تم ای عزیزِ و خوش نژاد
بذ بمت چھس سینمت سخت لاغر
بُنتری تخت و تاج و مال دکہ
بہ چھم امید تھاوک بہ اجابت
سپدون ای بی وارثِ تخت ابونی
گران پرتا کینسہ آسہ ہی قدر دانی
مفر کر شہن نوبت بہ نوبت
پران تم آسن شکر حق تعالیٰ
بہ سالِ نو زبرج شہر باری
دوشن شہزادی نشہ برگزیدہ
تنظیم ییی یام لولہ لالہ
زِمرت [illegible] خیالت ہم خوز
مبارک سال نو ہم فال خوش
زِبخشش کرِن عالم بہر جہ

غریبن تہ فقیرن گوشہ گیرن
گدایَن پٹ کرِن ہر سُو مروّت
دِچھین طالع دِپن تنجیمِ دانن
مبارک چھوی ستھاہا صد مبارک
قدِ لے کنہہ کال از دورِ زمانہ
حوالہ کر کھ دِاین لول بر ئک
دویم از دخترِ شاہ ابونی
اچھِن گاشاہ مَن زَن سایہ آسی
بہر علم و بہر فن کرنہ ماہر
پرزلون نوشل پون تم سر د قامت
بوسیرس گژھہ بلیہ از خانہ بیرون
کران آس پادشاہس نیہ حکومت
بلنہ ماجہ از دل امشرادک
یموتمہ خوتہ لاگوگ بے مروّت
بتقدیر الٰہی آسی دِواو
بہت عادلس تخلیق اسرو مشغول
قدم تراون بصد انداز آسنہ
عبارت منز خطس مکر و بہانہ
پرِت خط رنگ ئہ تبدیل گونس
غلامس سر زُنُن از خشم و تندی
خطک مضمون یا مت ماجہ بوزن
مخص پہنانن اچھ ساری عبارت
دگچھت نور نہ زہب ہز ماہتابن

کرن دولت عطا تم راہ گیرن
خبر دِمندانِ عالم کر کھ حاضر
کرِن گوہر شناسی قدر دانن
یمن طالع ستھاہارت چھی سمانی
کرِن سیر جہاں تم رائیگانہ
ز برجِ بطن بدر البدر لبس آسو
اسد فرخندہ طالع نادتس چھوی
بتھی پاٹھن سپن تم پنجالہ
ز علمِ واجبی ہم علم ظاہر
بحکم قمر الزمان دِتو وزیرن
بہن تختس کرن یم عدل ہر گون
دو شبون اُدرہ ماجن سبت الفت
ز اخلاص و محبت دور تراوک
بہ کینہ روز افزون شد زیادہ
شہ قمر الزمان سیرس گرہ دراو
سپُون شامن خرامان سوی خانہ
نکا ماہ آس بر وہنکن دس بستہ
بہ خط از دختر شاہ ابونے
سپُن زنہ زعفران تس از خوانس
سو خط ہت ماجہ نینی نش ٹکن آو
اچھو کن ہتو نہ اش زن خون ژُن
بتھی پاٹھن الغرض کیت ہت سو نامہ
اسد تمہ دوہہ بنوت بیوٹ تختس

تھون نہ کانہہ تہ خالی از عنایت
بعلمِ آسمانی یم چھہ ماہر
دِچھت طالعِ منس گر ہیے مبارک
عنایت چھوک زِ ربّ آسمانی
دِچھت تنجیم دانو ناد کر ئک
منس سہ یکیرِ کس امجد کرو کھ ناو
رچھان دایہ تمن تھد پایہ آسی
پس انگہ کر کھ استادس حوالہ
بعمر نوزدہ تم وات بالمت
ز بعد من یہند احکام مانن
بدینگو نہ تمی نوبت بہ نوبت
کران آسک حدہ بیرت محبّت
تموٹ کینہ در سینہ ستھاہ سخت
زہر گشتن شاہاں تم امادہ
شہ امجد تمی دُوہہ حسبِ معمول
شو بہ وُن آسو زن سرِ دروانہ
خطا سربستہ دِتونس پُر فسانہ
یرانی سوی ہرانی نار آسُوی
بخشم و قہر کُنج تم تیغِ ہندی
بصد تیزی حرم خانس اندر ژاد
دپوس تمہ ای عزیزی نیک طینت
خراماں آو بابس نش خرامہ
دِلت سرور دوان زن عنبر نیار

دُوہس ساس کردن عدل حکومت
میان راہ خانہ بام واتوی
دتوس تمن خط پرِتھی بلہ شاہزادن
اچھو کنِ ژالہ ژالہ خون ہرنے
خراماں آو خط ہرت نزدِ مادر
پرِکی اکھ دانہ ہرگز چھس نہ لوری
ہمادم آو خط ہرت نزدِ امجد
دزانی دِل تمن از رنج تہ کین
دوشی باہم بہت شرف وزر آسی
خوش و خرم گرہ واتوی بفرحت
حرم خانس اندر یا مت سو واتوی
نہ ڈلشت پوشہ خلدن اندلیش
ژہ کرِم چیزن کر کرائے بدر غمگین
خموشیہ جانہ زالم مہ جگر ترا
دداتی تمہ دپوس شاہا فرنی کیا
سٹھا خستہ سپن اس سخت اشکال
عدالت کر شہا جلدی دگر نہ
زمکرِ دل وتھوس از دل محبت
کری خونخوار میانے نور دیدہ
برت مر گھا سہ ہندی ہا و دردم
ژٹنِ سرہا و ہندی سر مہ یکسر
متھوس فرزندہ نی ہندی تمنا
نہ زانن یم چھ میانی نور دیدہ
گبرنے دِکی دِتم اکھ کان گو راہ

شبا سوی خانہ لبنہ فرصت
زنانا ہ ہیچ کمانا ہ نیم جانا ہ
بصد شوخی کتی عسالی ژہ ادن
بضرب تیغ تمن تول برقی روشن
دپوس تمہ کرمہ ہرگز انتھ دبادہ
ژہ ناحق خونِ ناحق ہتھ سر سر
پرت خط تمہ سپن آوارہ بیجد
حسد ماجن تہ ہنزن گوزیادہ
بسینہ جای از کینہ رٹت چھی
لشادی واتنا یی سوی خانہ
حرم ڈلشت پوت تیز آرہ کالوی
پرژہن متو تگ نہ ای آئے دام
رواچھ اپنے سلب دِ ردل رٹن کین
مہ لاگو مے محبت چھی ترہ میان
زفرزندان تہ اوسنس پور رسوا
سپن رسوای عالم حال ابتر
اسی شرمندگی تنگ اچھ جگر نہ
جلاد آہ اکھ شہا خونخوار جندر
کڈت تک دور جلدی از دو دیدہ
نہ رودس حب شان ہرگز نہ اُلفت
دگر نہ حال خود زی زان بد تر
نہ رودس حب شان ہرگز نہ اُلفت
چھین کر تہ زمحبت دیہ تو دیار
بلبس اولاد سر نہ اندر زات زہر باد

خراماں سوی کبک رفتار آسوی
انتقش کت ہرت خطا ہ ڈیٹھن سر راد
سرنامہ زبدر البدر پرنے
زنانے تم پرتھ کرتے سر زنتھا
سرا سر چھو یی غلط مضمون سارو ی
ژہ امجد کیا زہ لاگنت ای انکو فر
پریشاں ژہ سپن حیران و غمگین
بقتل شان دوشی سپنی آمادہ
دپان قمر الزمان بعد از سیاحت
یعنی آو سوی سر و روانہ
دوشی ہ زاد تم معصوم ڈلشن
سلبت شیخ بین الک اجلد ہی بنہ و نیتھم
ونوی کم کیا ز اٹس یکدم زسر تن
منہ لمنز نا ی الفت لیبا نہ چھم جان
تہ اوی لیکن چھ بات انتقش پرژِ طاحاں
بیچن نا نن حماقت چھی سرا سر
سپن خوانخوار شاہ تیز خصلت
انن سوی نا دِزنت ونس سرا سر
ژٹن سر تم کرِ وک بہ اور دبرہم
نہ اویا ہ سینہ کی ہنز از محبت
زمارزن تھوکا بہ ہم سپون شاہ
نہ اویا ہ سینہ کی ہنز از محبت
الکس از دل تمنا ہی خدایا
شنکایہ ن زانہ تہ اران صیاد

اکھاہ گنڈِ گنڈ دِشنہ تھکھ آستانن
چھو بیکھاہ دل جگر ہر دم ژٹانی
بلیس آو کھرانی ژورہ روزن
بلیس ولاداز حنظل چھو بدتر
ڈکان آو سوی قصرِ شاہزادہ
بباز نجیر کرنک خوش صفاتن
بجنگل دانو رانس کڈ تھہ میدان
تِمو دپ ہسن چھو نہ تقصیر جاشنا
دلیس ستہ انجدن ای نیک طینت
اکی ضربہ ژٹت سر کرمہ بے جان
بہ بوزِت دتھواسد از جای خود جل
دِمی کردِت بہی کرزاہ بو برراہ
کرمن دون کشمکش تا دیران پٹ
دیان یا ربّ بو سپنوس سخت لاچار
گنڈِن دو شیوی اتی از ریسمان سخت
بتھی پاٹھن مِہ نیرم کاریکسر
دُچھِت چمکارِ گر کھو نراس دِرِ دم
گنڈِت شہزادہ دونوی آسن برا ران
قیاساہ کرنمو کیاہ سنہ بلیوتس
ہنوک ژہ انڈن سو جندر پانہ ہر سو
باآخر دِراہی لاران دُور تا مرت
وچھِت حالا سپُن نر حال حیران
بخو نخواری کھنک کرمُت ارادہ
انقس کِت تیغ ہت سوی آو لارے

چھو بیکھاہ بد تر از شہمار زانن
اکھاہ ہنک منگ فی نان کو راہ بہمنا
کُنن کھپ دُت موٗلی آلونہ بوزان
ونی ون مختصر القصہ جندر
بجلدی تیغ و خنجر ہت ستادہ
کڈِت از خانہ نلنے ران رانس
زحکمِ شاہ در دل آسو لرزان
اگرچہ بے گناہ اس چھی سراسر
کری بو التماساہ اک وصیّت
زتکلیف اسد تکلیف چھوم سخت
دِپِن تس چانو فرمان رُت نہ افضل
مرس بانوی گوڈن بہتر نہ اعلیٰ
اکِس بکیس نہ مرنس تم دِوان دِت
باآخر مصلحت آس آبہ دَر دِل
بکیسو بت کرِت دونوی نکو بخت
کڈان تلوار تا مرت ازمیانہ
ژٹِت زنجیر آہن ژُل سو بکدم
کران دونوی تسنزی انتظاری
کھو تا آکاش کِنہ وتھو تل زمینس
لبوک نہ کنہہ پیاگی ستہاہ گیر
وچھِک گرُدورہ در دِل اکبہ متین ستا
سہن اکِ تل سو جندر آسو ژٹمت
بظاہر تس سپنمت پور وعدہ
دژن تس کرکیاہی بزدل آزادن

اکھاہ پیرن پیرنا فقیرن کھورٹانی
دِکمنا یا بہ سنی آلود کمینا
اکِس قند دِ نباتہ خو نہ بہتر
حُکم بوزِت دِوان سوی وانو بر در
نقصِ شاہزادہ نِصف راتن
تھکاہ در راہ گرِ تم گُڈ نہ ساعتس
غرض از حکمِ شہ تم گُر نہ آگاہ
ولی حکمِ پدر مانُن چھہ بہتر
مِہ اوّل مار تم چھم چانز احسان
ستھا چھوم ٹاکھو در دِل ای نکو بخت
مُرِن چانوی بو کرزالی موٗلی زاہ
ژہ رچھنی از ہمہ آفاتِ موٗلی
سپُن لاچار جندر اندرین کار
باین تدبیر کرِ تم حلِّ مشکل
اکی ضربہ دِپن دونوین ژٹک سر
دتِن چمکار و زملہ زن شبانہ
تعاقب تم گُرس گر گو سوارلان
زحد زیادہ بڈ بیک بیقراری
منزہ رِت ریسمان از زورِ بازو
دیان آس کیاہ کرِ دبت چارہ نزبہر
نبز دِ اسپ یا مرت دانو دزان
بزبردست و یا بیچارہ کھتمت
وچھِت تس انجدس اُس آو دارے
ژہ کمِ دِتو نے غمر بلیس طیش ہاوُن

اگر جهیو که شیر شیرین شو مقابل
سو جهندر تر او تهی سپنوس مقابل
گزاني دل وزاني حمله کرنس
اکی حمله تمی نسالی ترادلن
دپاکن شهزادني پله شیر مارنن
زیپهوشي بره زن پوش گو مت
ستهاه کرنس تسلی نه ملارا
رثرت آنس پیش جهندر وانوني لقور
ازاکس پس دپوکه تس ای مرد دانا
هرکا زالت تهنزي بیقراري
توهی بخشو حیاتي مه دوباره
کرم بی ادبا سپنوس گنهگار
دپوس غیرت تموي ای مرد عاقل
زه بی تقصیر جهوک نه پهکنه راهی
دپوک تم چهنمنه هرگز تاب طاقت
تهندي خاطره هن رنج بر سر
تهند تکلیف هرگز کرپوز اله
کرن جهوم پد دیو کرنس اجازت
قبائ خود تهود توهس گذت نل
قدمبوسي کرت ام هتونه رخصت
شه قمر از مانس بر دنهکلن وانت
رباه بر سر لرزن دار ادنباه گو
زمکرزن سپین واراه سو آگاه
فردس پانس لو پانسی کباه کروم مه

وگرنه ناو چانوي ار وزه بزدل
سپین خونخوار غصه آتش بجار
دلی مخالف عالم [illegible] تس
بضرب تیغ هندي [illegible] زنجه
تند بر مار سی تم ډیر کهبا [illegible]
للمنت سو جهندر پله ناوان
بحال شیر وار اه کرنه آگاه
تهنز خوبي وجهت کو وار ممنون
زه کر تعمیل حکم شاه دانا
مه جهوم احسان تهنزي اوي تا بامرت
تهندي خاطره لو بن وار ه
معافي پهوس منگان بخشیت [illegible]
زه پهوف آزرده [illegible]
زه مانن پهوي [illegible]
بهر تیغ تیز توبه دوان [illegible]
مه پد وی شاه [illegible]
سزا پدوي دیم [illegible]
قبائ خویش کرتو [illegible]
زخولن شیر رگین [illegible] کرتن [illegible]
روانه کو قصد [illegible]
شهنس جامه جهنت اش [illegible]
زکینه در ایه دو [illegible] تم زه [illegible]
ستهاه در رنج و غم سپنوي [illegible] بلا
مه سیو پهونه کانهه در ملک عالم

پله شیرن وتهین انجد قوي دل
گروان حبا سیوي شهزاده انجد
تو دي دلی [illegible] شاهزادن
[illegible] سوبجه
تهیتي [illegible] سو جهندر آسیب پوست
[illegible] رو بین پله ناوان
[illegible] شهزادني آن اسپ بفرور
بزاني آسو برده [illegible] سا بهجون
کرت [illegible] کرکی [illegible] عجز و زاري
[illegible] آرات تهنزي [illegible] منت
[illegible] نمک خوار
بحق کاظمین الغیظ والله
زه تهوک پابند حکم بادشاهي
[illegible] فرمان [illegible] حکم واراه
تهنزي خاطره دو جان بهنزا
[illegible] کهم
[illegible] خدمت
ضرورت [illegible] بخشو خطا مي
[illegible] اجازت
ستهاه [illegible] شهزاده نوازن
قبا [illegible] بنا بر سر [illegible] پهو
[illegible] از ابتدا تا انتها مه
آلهي [illegible] کوناه زرم مه
از بابس [illegible] کتو سم

دلے خود کردہ راہبر گز دوانہ
سپٔدن رسوا بحال خود پشیمان
قسم ہاؤن وزیناپس موٗلی زاد
کران آس سیر جنگل کوہ بر کوہ
دلے راضی دوشیٔی برقضایہ
وچھان ہر سو بجنگل رُت فضایہ
گہی تم بر بلندی گہ بہ پستی
بزیر کرہ روزی تم دست پلے
اسد از ضعف فاقہ برز جین ہیو
دوان آب حیاتس زن سوناداہ
اسدنت جایہ دم دِت واتناوُن
یک حمدا سپٔن خوشحال و خرّم
از انجلر وز دوم گرے روانہ
سپٔن ملکس اَس دار دلفرحت

کرت بازہ گلشن تَت پٔٹ روانہ
تہوٗن شہزادہ دونوی قید خانس
وتہ نہ ریٔدے پہنٔدی ازم حاشا
لکانی گے بجنگل تا بیک ماہ
بحکم ایزدی کھادِت رضایہ
دو ہَس رٔتس کس اَک ازم نگہبان
گہی سوس ہیوان از ضعف و سستی
بزور تشنگی و فاقہ گی ہَسم
سو امجد در تلاش روز نہ کو
سرچشمہ کلاہ انار شیرین
شکم بر تھی سُو میوہ کھیاوہ ناوُن
ہنا آرام تراوک شاد سپٔن
گوٗہوٗپٔٹ تم لکان روز و شبانہ
بروٗن شہر امجد رُود بانہ

کرت جزع و فزع گریا سوزان
سپٔون سوختہ سٹھا تس نخنہ پانس
وزیس شاہزادہ رات تہ دوہ
کھوان افسوس و غم بر حشمت و جاہ
کھوان اَس میوہ بجنگل غذایہ
تشنگان اکھ زُن دیم تس چھ سوزان
بدیمنول کنہہ کالا پکن گے
پوان افسوس سپٔن دلگیر برہم
ہنا گوُدوُر ڈیو ٹھن نار گرادہ
برت از میوہ ہای خوب رنگین
غرض دونوی سپٔن سیراب دردم
زرنج وراہ تم آزاد سپٔن
دیان الفصہ بعد از رنج وراحت
اسد گو بہرنان بازار روانہ

غایٔب شدن اسد در ملک آتش پرستان و گرفتار شدن در خانہ آتش پرستان

میان شہر یامِت و اتو ناگاہ
کنکوک چھوکتہ کُٹہ نک کنہ چھوٗی مکاہ
دپُوس تم نورہ فیرتا ای عزیزہ
مہ کرِت چھیم گرہ از بہر للہ
دِلا سادِت کمی انیو سبت پانس
کٔٹھس کس اَس اندر زُٔن کنہ یٔان
دزان وچھم الاواہ زن جہنم
کران آتش پرستی ازم سراسر

وچھوٗی ازم ہیر سرداہ اکس سر راہ
زحال خود سو گرتم دارہ آگاہ
مہ تین یکس ذلے سر خوش تمیزہ
ترٔس کھیت ملک بہہ بہر امجد
لکانی نیہ تیہ نس بہیر پانس
گرہ منسنا اسد بلیہ ژاوتہ امرتا
بکر دس چھی بہت مخلوق سر خم
اسد ہامِت میز ہان یام ژاو اندر

تمی وتنس ژہ وتم ہا جوانہ
مُسافر چھوس مہ بازر ہا وللہ
کباب نان وہم ہر گونہ حلوا
نہ سپٔنی گو نہ گو نہ نان ہجید
با آخر گرہ تِہنوی واتنا دُن
وچھت احوال ہیا ندر ندامت
شمارس منزمی ژ تنجہ برابر
سلاماہ کرتھ وُننگ ای برادر

مُبارڪ اژدها سہ ڪتو سٺهہ جان
اُسند ٿيو وڇتہ زل ساري تمنّا
سٺهہ بد شڪل وفر بہ روسياها
گنڊت تم دست و پاڪيسو ٿهان
اڪس ڇهوي نا و ڏپوس ڪو ستتا
امس هر روز ڪرهہ لائين بشدّت
نہ زياده ڏنو نہ ڪم ٿهاون مقرّر
بزندان واره پاٺي بند ٿهاڏُن
بہ پوزرت نيو ليت تم بيڪسا زن
ٿمن حڪم پدر دت بلہ ترا اُن
پران آسو صاحبس ڪن شڪر هر دم
ٿمتس پيرا ران نہ فڪرن ڪو سو بيجد
سپُن ها لوس صحبتس آولاران
نہ اسلامڪ و جهن ٿتہ ڪاهہ نشانا
ٻتہ آتش پرست روزان بالڪل
وڇهون دانس اڪيس يا اڪ خياطا
سلام واده ڪيہ ڪرنس ٿي بيہ سٺهہ
ڏنُ هنونس پنن ساروي مصيبت
ڏپوس تم پدسو لڳ جنڱ محبوسي
تسند موڪجار مشڪل جهوي ازنچا
بهڪ بدُ امہ نشہ لاڳي وفادار

سپُن لات و عُزّا اسہ ٽهہ هر بان
بہ ونتهي ٻُڌرن ڪر يهاڪہ غضبان
وڇهت اسدن پرن لاحول ڏا راه
ڏپوس ٻُڌن سوهي تہ خانہ جلدي
بلبس نوڪيجي ڪيس ارا ونيس ڪرونا
بہ صُبح و شام پرت ڏهہ هر خوردنا
غذا امسند بحڪم ٿمن برابر۔
شروع سال دوم ابن مسلمان
زهيبت آسہ لرزاني ٿمتس تن
اسد بيچاره پا ٿمت قيد سپُن
ڪہ امجد شاهزاده رود بيغم
غرض سارس شبس در بيقراري
گذرت شهرس اندر هر جا بہ زاران
[illegible]
بہ پوزرت ڪو سٺهاه غمگين ڏبيدل
لباسا خو تسند ڏنيت بيڪ آن
[illegible]
ازان حال اسد ڪم ڪشتن [illegible]
تسند موڪجار پدر شوار [illegible]
ڏلن بهتر جهوي حفاظت ڪرتہ پاس
ٻپرت ڪارس اندر بيني مددگار

ٿند ڪاراه آل لدن از خوب و رعنا
سپُن اڪ حبشياه حاضر يڪ آن
اسد وڇهنٺي هتهر بہ خاڪ پاڏُن
نشہ ڪوزن بہ بيهاتن [illegible]
[illegible]
گلاساه آيڪوهي ببہ [illegible]
ڪہ تا يڪسال گرته زين حال ٿهاون
ٿمون بر ڪوه آتش هر قربان
بہ بلبش هر دو دختر واتناڏُن
ونان زاري بهر دم خالقس ڪن
ڏزنيسو تا بوقت شام امجد
سپُن تر مضطرب در انتظاري
لبن نہ ڪہ نہ بلياه نہ نشانا
ڏپوس تم بيت و نان آتش پرستان
بيٺي پاٺن ڪران بر ساان هر جا
ڏلن ڏپوس بہ بيشڪ جهوي مسلمان
وڇهن غمخوار ڪرنس تر تيت
سر حال ڏنس از سر نو
قياسا جهم بدل بو بيرت ها [illegible]
لڳ ها در قحبہ [illegible] قيد خانس
نہ پوزرت از اسد ماڏپوس [illegible]

دوهن گنتزن تنتي آرام [illegible]

دربيان نشستن شهزاده امجد درخانه وزير و ملاقات ثانن همراه دار و پادشاه و مقرر شدن امجد وزير اعظم [illegible] آتش پرستان

بہت در خانہ درزی سٹھاہ کال
دوہہ کہ بازس کُن لتس گذرپیو
نقاب از رخ تُلِت ژھد روی ہا دِست
دزوی تمہ جار سنیس سخت مشکل
کتلو چھوک کتو گژھ کتُن دوان چھو
سین بستہ بگل زن مار مندوی
دلنہ آس درِ دامِ محبت
زنا ناہ گرِ گژھہی غیرس گرہ ہت
کران امجد لس مژھای نہ ہو
گژھ ہم دزی وچھت احوال برہم
دنت کی دراو برہہن سوی کنوی زُن کن
ولنہ آخری مانندِ مایہ
سٹھاہ تھک پکھ پکی در کوچہ بازار
ییتھ از ماندگی تم بیٹھ نامیت
گمُت دربند کر تھی ییون نوکر
خیال اُسوم مہ امُت آسہ ماسُوی
اژو اندر دپس تمہ تی چھو بہتر
خجالت ژھمہ چھم کرہ نم مہ رسوا
دلے امجد بدل ترسان ولرزان
وچھک ہر سو نفرت فرش وبستر
وچھت حیران سپُن شہزادہ در دِل
گُرِت مِسلِت کمہ باپت دہانہ
اُتھیم تم کرمہ لالق چھوی بمعانہ
کباب و نان نہ تھکا کھن شربت شیرین

ذرانی دِل تمس آسُوی بہر حال
لکان کوچہ کہ منزہ کُو سو یا مرت
دلس مُنہ تیر منژگان زدرہ دارِت
منژہ رُن در سخن غنچہ دہن نام
مہ فسن کمہ باغکوی سرو روان چھو
دُپن تتس بو گرہ آسوس گژھانی
نہم بیت تن چھسی حاضر نجدمت
ولے مکر دی زِوان چھک گرہ ینن
مہ چھوم نہ گرہ ینون کتو نمن بو
نہ زان کانہہ نہ زانم کانہہ درانیجا
ہنا یکنہ بھی نظر تم تراو نیکُن!
لکان اُسوی بہر حیلہ بہر سُو
زلبس از ماندگی رُود کنہ رفتار
وُچھاک تت جایہ اکھ عالی مکانہ
قفل کرتھی بہر جاسوی سرائس
ولیکن آمتوی چھنہ تا بانیدم
قفُل نوٹراوتھی اَس واکر دبر
دنت سی قفُل نوٹراوُن مکانس
زخوفِ جان سٹھاہ آسُوی پریشان
زنگار رنگ منزد گرسی گو نہ گونہ
الٰہی وُن مہ سپنم سخت مشکل!
دُپت بازرزہ لو کر سوز مرت چھی
پژُوی ونمی مہ کر کُرمی بہانہ
دوانی جامِ مِی بر بر تمس کُن

ییتھی باڈ ہن رنہ نہاہ اکھ تس لسبر گو
زناناہ اکی دُچھن چول سرو قامت
اکی نظرہ کروی تمہ ینیم بسمل
پیر ژہون تس شاہزادس انجوش اندام
کلام خوش ادا بو زِت پسند وی
وُچھت چانی ولیکن مہربانی
مہ ہیش صاحب وجاہت نیک سیرت
دنتِ ای رو برو رفذی امن کُن
بنجانہ غیر زن بے شرم بیاہ چھم
کڈون ہنز دِل چھوی ییتھو خیالاہ
وچھو پتہ پتہ لکان تس زن سایہ
دلس منز سُوی ونان کتکن نمن بو
دیان کو جیس اکس منزوات یا مرت
زنانے کُن ونون تم از بہانہ
کمُن بازر زہہر نالن آسُوی
بنچھہ مُرت فرسینس سخت برہم
اگر دلنیم ژہ ستین کانہہ درانیجا
دو سنوی ژای تم اندر مر کالس
سو ور برہہ تس لکان تم وات اندر
ضیا فتر رنگہ رنگہ پرت بمونہ
زنانی دپ سہ دنتم ہا جوانہ
وگرنہ چیز تراوت گو متی چھی
ازالکس پیس بلیٹھ بر کرسی زرین
سپن از عقل خالی تم دوشی زِلن

ستهاه در دلِ هراسان آسو مجبد
اگر بیه جهنم ملامت نه گژ هم رب
پمُوت فکرن اٰسه آسوی یانیال
دُچهون نه تمه سُو یا ستهازاد اندر
جوانن از اشاره تس سلا
دوشی تم درای بیرون صحنِ خانه
زاوّل تا باخر حال وونس
یه مجبوری مکانس زاس اند
بهادر جهیم دپان مه ناوساری
بودار و غم جهوس عالم پناهس
بو جهس چانوی غلام زر خریده
بو روزی دست بسته هیچو چاکر
کرُوم تنبیه گته آسوک فرنام
خوش و خورم سو بهوی دِل کشاد
نه والبس آ د نه فُونے جواب
کُرن گژهِ سُوی ستهاه فتر وبیور
بهادر زرا واز در چون غلاماه
ژه چهوک گردن زنی لایق سراسر
دکهوِت لایُن تمس از هیتر تم تر
گناه بخشوم ولا کره نه دوباره
بکیسو نت دپهن تم اے بهادر
هر غم جهوس چانوی بنده چاکر
بهر جا گژه روشن شمع کافور
گهے وایان چوانی گاه پیاسے

زنگر و نحم پریشان گو سو نجید
دلس کیاه گرمم رسید اخجل مه
جوناں [illegible] واره دپان لن
[illegible] دِچهه افجی [illegible] یمت اندر آو
اشاره ها دلس [illegible] پوشس بمن آو
بر ژهمن [illegible] جو تن حال ساروے
یڈن احوال [illegible] وسال وونس
[illegible] هم [illegible] حال [illegible]
ستهاه مشهور [illegible] آسو دیاری
[illegible]
گگے باری [illegible] چانان [illegible] بهره
ییی [illegible] زدیار وزات سلاما
بهانه بو کری اماز د انجام
زنانه دپوشه ونتم جانو نوکر
غلاماه تهو کتهون سرکزر و چها
تیهمی پارهن کران آمس گفتگو تم
کرت سر خم کرن دونون سلاماه
زصبح تا بانه هم [illegible] اس جهیم پران
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ازان شعله [illegible] ور
سیبن بلبه دل تمن [illegible]

دپان آسو مالکِ این خانه یارب
زحد بیرت یه سوائی جهچ گژده مه
ولیکن بشت زن آسوی سوی دار
سپنن د [illegible] واره ستهراو
نه ڈلیشت وتهو سو مجید از بهانه
دونس تم ابتدا انجام ساروی
زحال یارن کرن واقف سراسر
دپن تس غم هر خانه نیون جهوی
ستهاه جهوس [illegible] باد شاهس
[illegible]
[illegible]
زنانه [illegible] هم مه غلاماه
[illegible] شاهزاده
ستهاه نالایق و احمق سراسر
سزا شوی تمس نو برتنبیه گار
بهت نشاد [illegible] اکر دپرو تم
زنانه دپتمه فیرت ای نکو سر
[illegible] تیهوی خوی غلامان
[illegible] باره
[illegible] بهادر گژه نه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الیس اکی سنت نالی

بہادُر دراؤ گو در جائے دیگر
خبر روزِ سنہ کنہہ از یار و اغیار
دِ پوس شہزادن اے بدبخت بدین
کرن ہیت کارہ ہرگز چھِہ سنہ بہتر
کرن اصرار از حد زیادہ نیرت
ہرہ کِن کر تیغ پانے بوژتھ سر
بصد تیزی کتھُن تلوار از سر
سپنُن بیدار مالک حیرتن ہیو
پرژھن تس شاہزادس ای شہنشاہ
زنانہ زاہ چھِمنہ اثر بدخو
اکھس کتِ آسہِ ہیت سُوی تیغ ہندی
ببالینت دِ چھہوم بدخوی خونخوار
بہادُر گو سٹھاہ ممنونِ احسان
یمی فتنہ پژی نِن سُوی دریا
اگر آسی بجلدی گو سٹھاہ جان
نہ ہرگز خوف از کوتوال کردہ
بہ تیزی زِن ہوانس آسو رفتار
صبح سپُن شہنشہس گرنہ حاضر
سپُن خاموش از حکمِ شہنشاہ
دِتُن دارک حکم تس بیگناہس
خبر بوزِت پتھ پیو شاہزادہ
بدَل اینگی سزا دِنو ناتوانس
گرُن ایسادہ روزِت عرض شاہس
دِتُن شاہس سراپا حال بالکل

کھکِت آسو ہیو متوی تُرادن پتھ پر
زنلِ تیغ ہندی کتھُنہ در دست
گرُن کیاہ ام غریبن جُرم سنگین
دُلِس تمہ بہ چھُو سٹھاہ مکّار بدخو
دوبارہ شاہزادن دِ پوسہ غیرت
دژِس تمہ تیغ دِ پوتس کرنہ جلدی
اکی دِ ستہ زنانی ژٹن سر
دُچھن زن مردہ صد سالہ پیژر
کرُوم واقف ازیں حیلہ کرِت کیاہ
سپنم آسِ برخونت آمادہ
ژہ کُن لاران یوان آسی بہ تُندی
اتھہ شمشیر پژمس از بہانہ
کرِون تس مرحبا دِ پوس ونکہ جان
کرِ درتار یکِئے شب کانہہ دِ چھسنہ
وگرنہ پیوس در بندِ ستم زان
میان شہر یامت گو سو نیرت
سرِ رہ گرِ یہ کوتوالن گرفتار
بہ تُندی دِ پوسہ شاہن ای نکو سیر
زراز خود کرِون نہ شاہ آگاہ
مُنادی فرکھ صبحس عام و خاصس
سپُن دِ لگنک ہوش از دست دادہ
وٕنِت ئی دراوا ز در با پیادہ
رواچھہ دِنہ دِنو سزا تس بیگناہس
زحال خود رسیدن تا باین جا

شونگانی گو سٹھاہ از ہوش یکبار
بسُوی مالکِ خانہ ہژرِن وٕت
یمک بدلہ ژٹانی چھِس ماس اسر
سوای کشن اوکرِ ژیسے بوٕ
ژہ یدُ راضی اتھہ اندر چھُک تہ بہتر
مبادا اندرہ نشہ بیدار گژھی
کلہ تس چوں خیار زر دستِ پیو
برہ خاکس تہ خونس منز سہ گمر
دِ پوس تم اے بہادر کیاہ فنے بو
وٕلے آسو بنہ از تقدیر وعدہ
وٕلے از قسمت توگوس بیدار
پتھ تراوم ژٹِت سر درِ وانہ
وٕلے نعشِ کہ ایں بیدین گمراہ
نتہ فردار سٹم کانژاہ وگرنہ
وٕنِت ئی دراوا ز در ہرت سُوی مردہ
نظر ہرگز کرِان آسو نہ غیرت
برزلن تم کوتوالن سوی بہادُر
بہ جائے خاطرہ کر آسو بہتر
زخاموشی سپُن تنگ فِرہ شاہس
ازیں احوال واقف سپنہ ہر کس
مناسب کر چھُو از دل دِ پنہ پانس
دِچھہوُن دار آسو کرمِت ایستادہ
چھُنہ مجرم بہادُر چھُس بو قاتل
زخم گنستی آسد دُنس سراپا

ازاں پس از زن بدخوی آگاہ
رواچھوی یہ سزا دن داد ناؤن
دلنا تس معاف چھوڑی خون ابن زن
عطا کرنس شہن ملکچ وزارت
کرن مختار در ہر کار موزون
زعدلِ خود سپُن مشہور بیحد
دیم تمسُند یہ کانہہ پیغام یا مت
دلیکن دراد نہ پیغام آس ماہ
سفر نیم نان ہم آبہ پیالہ

کرن واقف حالِ خود شہنشاہ
سپُن شہ وارہ حیران حال بوزِت
یہ چانی مایہ برنھی آبہ ہن ہن
ہماندم نیون پانس بیت خانہ
دِتُن پوشاک خلعت تس ہر گُون
کرن جا سوس منز شہرس تعین
دِمس انعام تہ زرین خلعت
کہ بیچارہ بہت نہ خانس اندر
کوٹھس منز بڈ مرن کورن حوالہ
سپنمُت بے گُنہ پامال اشکال

بوچھوس محرم ابہا دربلہ تراوُن
زخوشنخوئی امجد گو سُو روزِت
وچھِت تقریر نہ حُسنِ لیاقت
بہُن کِتو تس دِتُن عالی مکانہ
بیتھی پاٹھن بہت کنہہ کال امجد
اسدزہ انڈن گژھ ہر جایہ بن بن
ہتک مخفی عیان زہ انڈن زہر جا
چو یوسف زن چہ کنعانس اندر
بیتھے پاٹھن ہما نجا تا بیک سال

دربیانِ رسیدنِ بہرام مالکِ جہاز در آتش پرستان و بردنِ اسد را برائی قربان کردن

بلہ آتش پرستن عید واتژی
مشخص وقتہ وانِت پیو سو ناگاہ
سوبڈ بلیس شُرِ اسد سکین آسوی
نہ تس ہنت چھُم تمے تی راز پنہان
دلپٔس ہم کنہہ مِبر غم اندریں کار
کرِت بستہ صندوقس منز سو تھاو
یہ کرِت مشہور آس سماہ مقرر
گژھ سُن گژھی سُئوی زان مسلمان
چھو ہمکمن [illegible] بیہو نوی برادر
سپاہ دوقِ [illegible] نوی [illegible]
کڈن بیرون سو پانہ [illegible]
بحالِ او موے سپنوی نہ آگاہ

گران شادی تمی ہر جایہ آسی
تمو کپتان تمس بہرام چھُوی ناو
تمی وہہ تر دکپتان سوی گژہن [illegible]
گژہی ہیوان [illegible] آتش [illegible]
بوچھوس واقف کمت [illegible] سپاہ یار
نہ صندوق سو راشاہ تہ تھاون
جہازہ چھوی ابولنا بت مالکس اندر
جہازچ بلہ خبر تم امجد ن بوز
[illegible] قربان گژھت آسی مقرر
[illegible] آسی [illegible] دی
[illegible]
سپن نہ بیت [illegible] بالکل

بسوی کوہ آتش پسُن جہازہ
جہازہ ہرت [illegible] شہرس اندر زاد
دِلوان تس بہر قربان اکہ مسلمان
[illegible]
بو فت [illegible] اندر سو [illegible] دن
بحکمت واتت اندر سو سادن
لون اکھ زن تمی چھی بہر قربان
دِلس اندر تمس اُمید کسی روز
جہازس کُن [illegible] امید یانہ
کڈکس سارتی [illegible] خلاصی
فِرار شوسے تہمت [illegible] کیاہ
سپُن ناکام برسر پیو بس مشکل

بصد حیلہ جہازہ یلہ ترا ڈن
بفرحت تم پکان روز و شبانہ
بیتھی پاٹھن پکان تم آس ناگاہ
تمہین ڈالیت تم از راہ مقرر
دیان تیت ملک مر جلبنا چھہ عیان
کرن آتش پرستن سخت حصان
بدل آتش پرستن ہنز سود شمن
بجلدی گڈنہ صندوقہ سنز نام
دُپن یش دن زہ ترادت اتھ جلدی
زہ سینن دعد چھوی خوشحال روزک
یلہ سنز دہمہ شہرہ ہماندم
یقین کر گمہرا سمُنت زی پان پانس
دیان از بہر ملکہ شناخنہ ڈالی
مولل گوہر جواہر انز ہمہ ساز
بہ بندرگاہ ڈیرہ دتو تو تمام
امی ساعتہ گرہ آسی سہ در المنز
خبر بہر امنی بوزن کنو یام
کرُن بہر ادب خم سرو قامت
کتہ سٹھہ آگہ پُردن کتو گژھن چھیوے
غلامس ہند تجارت چھیس کرانی
پُشتمرت چھم بمیس خطہ کتابت
سنُو دی وی موتی خوبی و حسن زیبا
دُسن آمسیں [illegible] دمس نہ [illegible]
شیوبانی چھیس [illegible]

سپلن سن ستم فاتل وارہ کھن چن
بصد شادی پکان منزل بمنزل
سپٹن از شرق باد تند پیدا
دیان یلہ ورگیہ حیرت بدریا
وچھت کپتان لگ دونہ نہاں
زنانہ چھی یمی شہرچ حکمران
بشغل یادِ حق دایم سوروزن
لباسن تس ولُن ہیچون غلامان
گژھ ہو وارِ دکمک تو بزودی
پرژہی ید ملکہ یمہ شہرچ زہ احوال
کرِت آزاد دِل تھاد شاد و خرم
سُبن راضی آسہِ آن پٹھ ہماندم
رنگارنگ جنز باہر گونہ عالی
بہ بندرگاہ مر جبنا کٹے وات
دیان ملکس مَن کن پیہ نظر تام
جہازہ اک بندرگاہ ڈیو ٹھن
سپتن راہی بسوی نیک فرجام
زلعبد عرض دتسلیمات ڈالی
دلیس بہر امنی ای بندہ پرور
کنم ساری یہوی اکی فن چھہ باقی
وچھت ملکہ تسنز حسن جوانی
دیان آسی امس پارہی لگینا
ڈکہ تمنز چند ماہ ہیم ہفتہ
دو یا دام سینہ بہ نستہ خنجر

ازان بندر جہازہ گو روانہ
دیان لاتن اسہ کرمہ حلِ مشکل
گڈرت بنونے جہازہ طرفِ دیگر
دویم شہر اسپلن تامرت ہو پیدا
دپن تمہ ملکہ ہند حاکم مسلمان
تشونہ فوج چھوس بیحد و پایان
زخوف ملکہ کپتانن آسد تمام
ہر لونہ تس ولُن تم ساز و سامان
دلیکن شرط چھوی ہر گاہ زہ بوزک
دُلیپن چھوس بو لیند نوکر بحرحال
اگر ہرن وتک میانس کلامس
پکان کپتان گو نتہ شاد و خرم
مرصع کرنہ کپتانن بصد ناز
بدل غمگین ظاہر خوش سپن کرین
پی تفریح باعثس منز سہ ژامنز
غلاماہ اکس سوی بہرام سوزن
سپن حاضر بخدمت یام تامرت
پرژہون ہتو لنس تمی احوالِ اسلے رد
تجارت بلشیہ چھوس ای داد گسُنز
بہ پانس تقا دُمرت چھوم بہرِ خدمت
دِلس نقش محبت چھی کھنانی
زہر آلودہ تسنز نبزِ مژگان
برتِ توس بجائے خود گرفتہ
دہن غنچہ ترشیہ دُن ڈنھ ژہ زِل

دُچھت گفتار سند طوطہ کی کلِ
دلنہ آیہ ژر لتیج جاے چھینہ
لبِ شکر کرِدن در گفتگو باز
مِہ چھوم دِمُت خدا ین مال بسیار
مِہ بخشم بو دمی مُسند ژہ نیمت
پرِ ژہِن ہتونس ژہ وَن ای لبر مَن
پنن حسب وَنس ساروی آنِش باو
ژلسُن بیباک نیرِت اُتھ دراں حال
دِنی بو حال دِل کِن نہا وارہ
بنیو مُت چھوم ونِت کس ژِ نہ احوال
کرن دلتنگ ون بادت بنن ژہ
زاوّل تا باخرِ حال وَنِنس!
نگی دیوَس تمی شہزادہ پاری
بو چھس چانِی غلام زرِ خریدہ
لسُن ژِ ری روت چھوم مِہ سخت مشکل
انن بہرام دِنوس ای دغاباز
وَن اَت اَرِس بلبل وِنتم گرِ ھنی کیاہ
پزِ یا دِنو نِتھو اذا سکین غریبن
جوابہ کنہ نہ نیرِت کرِدنوس یم
ہماند کرِ شہزادن سفارش
بدس نیکی بدل گژہ بار نھاوِن
کرن تم عاجزی بلہ بے نہایت
دریغ برنظ کنہ گژھ دُور از در
سپلون رسنو سوا اندر دِل پشیمان

غرض ملکہ وچھت سُوی قد و قامت
تمس رِ سِت صبر و آرام ماہ تمس نہ
ژہ اُنتھم تحفہ سِنلس سخت ممنون
مِہ چانی تحفہ ہرگز چھینہ درکار
یہ ونھی لج کرِنے سیرِ گلگشت
پنون احوال ساروی دِراہ ہن آہن
وچھُن بلہ شاہزادن سوی تہر بان
ہتون تس رژ دِل باون بصد قال
اسند شہزادہ چھوم مِہ مال سند ناد
سنیو مُت چھوم غمک زِ پای خلخال
ژہ ہوم واواہ خدا ین لو بچارہ
پنون احوال ماہ سال وَنِنس
مِہ دای جان جان اَنتھم نزر رہ مِہ
کرِدم شفقت رِ چھہت یو بر دِ کو دیدہ
سُپن خونخوار در دِل نا رِ ہتونس
سٹھا بد خوی وچھمک نہ فسو نلساز
کرِت ہیور تہ بردار کھالِت
امی بیزار چھس آتش پر سپتن
ازان سُرخی رُخ برق سَنو
کہ فخر زمانہ تیز دانش
پنون قسمت مِہ اسوم کیا امیس راہ
سپلون شہزادہ اندرِ دِل سرپیا
ازیں بنیا زژہ گژھم چھارہ
سپُن لاچار چھس زنہ قربان

سپُن شرمندہ سُوی اندر ندامت
دُپن بہرامسی ملکس بصد ناز
زرِ گار نگ چیز اَنتھم بہر گون
ولیکن این غلامِ نیک سیرت
ہتون سیتی اسد پانس دِ رانِ دشت
کرِوم واقف نہ بادم بِہ ہنِن ناو
دِنن ہتونس پنُن قصّہ دراں آن
دُپن تس ای پریرخ ماہ پارہ
مِہ دِن قربانِ آتش چھوم ہیند ناد
دَنی کیا خانہ ماجر بو ہنون ژِہ
ازیں غم چھس دِ بان بو پان مارہ
وَنان قصّہ اُستُن پنُن تس اَشک جاری
جگر ژٹو تھم کھٹوم بد نس ترِ رہ مِہ
سٹھا چانو ہی محبت گوم دردل
سپن واقف سٹھاہ خمار کھت لَس
وَنان آسو کِ پیہ چھوی ہیو نوی غلامہ
کرِت غرقاب نتہ نارس ژہ زالِت
حدہ نیرِت کرِ دن بلہ گفتگو ہم
وستِ بہرام ہیو برخاک از سر
چھُو نہ تقصیر اُسند بلہ نزادِ ن
نبی کر کنہ تجرُ فرمانِ لِلّٰہ!
دِلون بہرامی ای فتنہ پروم
ژ نہ لگ مارہ اگر چلدی
لاچاری چھہانس

از انجا ژل گنڈک برسئے جائے دیگر
سپُن حاضر کباب و نان یکدم
دِلی دِ وشوی زدالش خام آسی
پُی تسکین دِل باعس اندر ژاو
نندر آیس تہ پیو سُوی بر کنارہ
ولیکن آبِ شیرین در جہازہ
ہماندم داتِ ناگُس بٹ بیک آن
درُن تس ژھِد تلک ازروی یا مرت
بہ بیہوشی جہازس منز سو ژھاوک
وزیس سو ملکہ یامرت گیہ بیدار
بہر سو ژ ہانڈنی درپیچ و تابی
دِ ژھون یا پوش اُسُن پرزہ ناون
ژٹہ تہ دوان نالہ الصد آہ

سہ یا نہ ژایہ اندر حجلہ خانس
کھنہ تگ دِ وشی خوش وقت بیغم
اسد از جوشِ می بیہوش سپُن
کسُو چشمہ سوی گردش کران آو
وزالس و دیو یہ بہرامن غلامن
چھونہ موجود اُنن گژھہ تازہ
بوقت شب سٹہ ہاہ تاریک اُستھاہ
شگفتہ دِل سپُن بہرام نامرت
سپُن بیدار دِل بیمار یا مرت
دِ چھان ہر سو نظر تس آو نہ یار
دوان گردش بہر سو ژایہ یا عنس
وچھُن یا نہ تہ دِ این وارہ ہاوُن

خرامان ہیرت اسد سر در روانہ
دِوان بر بر اکس اک جام آسی
دِ ژھون ژھِد دراو سوی در گوش سپن
زِ بیہوشی سپن بیہوش وارہ
بوقتِ صبح بنہ نیر دِ صبا حُن
غلامن سپن یا نہ دراو در آن
لب جو وچھکھ شنگرت شوم نجتاہ
اسد پر زنگ تلت بکدم نیو وِک
دستِ پیو بر زمین سوی سر دِ تا
سپن بیتاب ژھِنت گیہ از شتابی
وچھانی یام داژی پٹ سو ناگس
سپن واقف بحال ماوِ فیہا

غزل خواندن ملکہ در فراق شہزادہ اسد

منی یارن کڈُم کل تہ لولو
امہِ یارن یار بے حارن ہے
ہر سو کھسی دِ نمنس دِن ہر سُو
سورہ للہ دُن ژھونم نار یارن
روشنہ بیہ نا دِ ژھرس گوشن منز
عشقہ صدرس دم دِت وسو اندر
ہس چاوِت نبنم حِس بالی
بہ چھو دنیا خواجہ یارہ بلہ چی ناد
ماہ یارس یارس بیعارس
نیر فترِ گان دِ تسنم دار داری
برُقہ اتھی روئے بلہ ماوُن مہ

لتی ژہانڈن مائبل تہ لولو
تبنلاونس جاد و گارن تہ لولو
سرہ کرہ ہن کرت کُن گو سو گلرو
شور پانے گولنس لو کچی رن
پوشہ ہالہ تہ ژھِد ژھِد سامانہ سنز
چھو کھے بینا کھانو لعل و جوہر
رس تلنم بمبُورن پوشہ مالی
زان فانی کرت کتو چھوی پیراو
سر دارس نیرن سر دارس
نینہ پیکان گیمو لار لاری
سُوی ازمان دردِل ژھادن

تنہ ژلوان وچھمہ لا چھل تہ لولو ″
نال ژہنم جاد ہا نکل نہ لولو! ″
نرہ کمہ سنہ تارہ ڈابل تہ لولو ″
حورہ گنڈُنم ژورہ پاٹھ کل تہ لولو ″
نوشنہ ملبہ نامتہ نکھہ تل تہ لولو ″
پی ژہانڈان لاگ دِ وزگل تہ لولو ″
چھس پرا ران بو بنزل تہ لولو ″
برانت روز م حضرت بل تہ لولو ″
زہر برتھی کانن کھچل تہ لولو ″
برنہ منز چھم نارچ چھل تہ لولو ″
عشوہ گرہ سی چشمہ وزبل تہ لولو ″

تارہ گرَس زُلفچہ تاری سیٹھ
عشقہ ژور ریلہ دورن لہ اراون
چھوس شبیر روزِت انتظارس

مار بیچہ عاشق ولہرت کیرت
رشکہ چورِن جگرس داغ یتھاون
سو نہ لانکلے برارس بارس

دارہ نولمرت ہی مسول تہ لولو
خاصہ دکھرس فرش مخمل تہ لولو
بیبہ ساعتناہ چھسا ووڈل تہ لولو

در بیان انداختن بہرام اسد زاد در دریا از خوف ملکہ مرجینیا

یہ پنجہ آس لابان زنجہ روَس
زغصّہ دار سپنی سخت برہم
بنزدیک جہازہ داژیا مرت
دچھم ملکہ کرم بہ خوار و رُسوا
دپن بہر امسی کن اَی نگون بخت
کرِت بامال و زر برہم نہ برباد
نہ امرت چھم نہ چھوس دَن قف درین کار
نہ دبا لاکرِن ستہ دانہ دانہ

بصد سوخی المان سی کالہ میٹھوئیس
شکارن پٹ ٹکن گیہ سُوی دریا
یوان بہر امنی ژھچھہ دثرہ مرت
ہماندم واژ ملکہ بنہ جہازہ
کرِت غرقاب زالیہ زاد در بخت
قسم تم ہاونس بحزانہ آنکُٹ
اگر ذمہ سہ کھیم لیس داتہ بردار
سپن مایوس دانیس آیہ خانہ

تعاقب کرِنہ بہرامس ہماندم
زگریہ شورِ محشر گرِنہ برپا!
زخوف جان آسد لاین بدریا
تہ تم زراوان بصد انداز نازہ
اسد یاوُن بہ جلدی ورنہ تھو یاد
خبر تھمینہ پہوم بہ منا تگ
تلاشی ستہ جہازس ہٹرنہ پانہ
زبانہ سی ونان آسی ترانہ

در فراق اسد ملکہ مرجینیا گوید

دِل ہیت زلوم سود لبر
چھوس اشکبار دیکھو
دُو بارہ بُو و چھن کر
وز زلفِ مشکبو یشس
مژہ تیر یام تراون
در گریہ زار دیکھو
ڈلیشت ژلان دِلس کھے
خمار زلف زن جیم
دُر بار دنتہ مالہ

دلکوی قہ ار دیکھو
یادِت سُو نورِ الانوار
شمس النہار دیکھو
نیر مندہ چھوی مشکوشس
سروِ قدن چھو یاوُن
خمخانہ چھس پُرازے
چشم خمار دیکھو
بینی بصفحہ سیم
وُٹھ رژہ فل چلالہ

از جور آن ستمگر!
نہاوِت زلوم دِلس شر
از خال لالہ روشس
مُشکِ تا تار دیکھو
سنگین دلن چھو تھاون
مُردہ دِلن گران چے
غنچہ دہن گُل و سیم
سر تچہ دھار دیکھو
ڈالِت زلوم بہ حالہ

هـادِت انار دیکهو
بر سر همن ظلم شر
بیه نے نه چهم قیامت
در راهِ عشق هر دم
از سنگ د خار دیکهو
جگرس مه تل ظلم چهک
بیه نا لئے سو دِلبر

سرو قدس و ندس سر
سوی شهسوار دیکهو
روزس بو در ندامت
لارس بچشم پُر نم
هردم پرس انا الحق
بله نم ازار دیکهو
سورم نه تا بحشر

پیه نارٹن بو در بر
یُدفے سو سروِ قامت
روز شمار دیکهو
کر عاشقن چهوز راه غم
ڈیشن سو بار بلیشک
پرارس لشیر بر در
عشقن آزار دیکهو

داستان حکم دادن ملکه مرجینا برای غارت نمودن جهاز و مفرور شدن بهرام

زمحرومی شین سس غصه زیاده
گرون بهرام خجل سوار سس
بیه بوزت زاو بهر الیس ٹهاه زر
کرن نم ناله زاری سوی مولا
بو چهوس بکیس ممت پے بس بدریا
مولی نمنه زاه فرمان چانوی
زه چهوک معبود لیکن چهس بو منکر
مه چهم اعدای دین بنال هر جا
نه طاقت چهم ز زر سپنم رهائی
پتو لاکن مه چانی روز امید
ٹنادر آسو بجتن کر سه یاری
رٹن آرام دل تهادن قراره
بصد سختی دوان بر تیره بجتی
گمت از ضعف و سستی آره کانوی

دپون بلیشک یمو نو شاهزاده
بس انکه گهوره داس ٹپ سو کهالن
جهازه مال تراوت زل سو یکسر
خدایا چهوک زه پزکن مالکِ کل
گمت دلخسته چهوس از رنج و غمها
یهوی چهوم باعثِ اندوهناکی
زه کن سجده کر دمنه زاه بظاهر
زهر سو هجو کرگان سیه دل
نه چهم تا پادشاهاں مه رسائی
تهیے پاٹهن بدریا تا بده روز
سه زاری گیبه اجابت نزد باری
بهت نالیس پلو نم خشک کرنے
بسوی شهر تکینے تلو بجلدی
نظر تراون بهر سو گو سو حیران

کرون نمه لوٹ دپونک ای جهاز سس
مرت گزه بر نسند در نار زالون
وزنیسو یکه اسد لایک بدریا
خبر تهادت نه از تقدیر بالکل
زه چهوی معلوم ساروی حال بیانوے
گمر چهم از ندامت سینه چاکی
گمت از شامتِ اعمال رسوا
پی تکلیف مس پرت جایه مائل
زهر سو آسه فرصت گوس ز نومید
دوان ناله دوان زر در هم سوز
بروز یازده واتوی کناره
پوان فسوس زملامت آسو فانفے
بوقت شام شهرس منزسو واتوے
دپن یارب بیه کیاسه چهوس بو ڈیشان

یہ سوی آتش پسنن ہند شہر آسو
فٹس کٹھ تہ پکت چھو بنہ ہیکانی
دپون جایاہ گنے سخفی بنمنا
بہر سو آسو فیران در زنگ دو
وچھن قبرہ وستِ گیمژ در انجا
سپن بیفرود راز دلِ آسو غمگین
ودان ہر دم سٹھاہ از بیقراری
سپن وار دسوے آتش پرستان
سپن فارغ زخورد و نوش در آن
قضاراگے بگورستان راہی
وچھک شخصا تنگت بر خاک بیہوش
گژہہت بہر امسی احوال باوک
زسوز دلِ غلامن کن دپن زود
چھونہ از قسمتِ خود کانہہ آگاہ
دپوس بہر امنی ای دشمنِ جان
کرت برباد ژی سانوی حکایت
دِدان تس طعنہ ملکہ بہر دم
یکان اندانِ تمی تس سلیت سیتی
حوالہ کرتھ و نوہس حال سارو ی
ز چین تم سو ختنہ جانن تختہ مالہ
کہ تا سالِ دگر زیں حال نقصان
ز چوبِ تراسِن دِلن ہفت رچین
مشخص وقتہ بوسنتا پکن آی

امی جایہ امس گو مرت قہر آسو
ز ضعفِ فاقگی ہم ضعف جان تس
سوای خوف راتس یہ دزہ انجا
زبہر جای سوی ہر جایہ فیران
وستِ تتِ منز شنگت یہ ودی سو تنہا
ہنن تم سلیت کنہہ زن از غلامان
دیان لات و منا تس کن بزاری
برون شہر داتی شام و قتن
یکان شہر س کنوی گے تم زمیدان
تنت داتی اسد نیتہ آسو خفتہ
کرت از دل غمِ دنیا فراموش
سو کو تاہ خوش سپن احوال بد رت
تاوس منھد از دِ تم لاتن غمک سود
دران اثنا اسد بیدار سپن
بلا سنک چھوک ژہ سانوی دچہ نقصان
بچھوک ید سالِ اللہ کنہہ بیبر غم
خدا کر بے زہ تے اس کرتھ برہم
سٹھا تکلیف دتوہس حسبِ خواہش
سراسر حال تاہ وسال سار و رے
کرن تا کبد گورن ہمچو دیرین
منفرر آبہ پیالہ زٹ بہ کھیاون
نظوک تنہ خانسی منز بلیہ سو معصوم
اتھس کنت ہرت سو چوبِ تر اندر زرائے

سپدون نو مید سوی از زندگانی
دپن روزی بر ون شہر راتس
ہراسان ژہ سٹھاہ فکرن اندر پیو
ابن فرت سوی گورستان زمیدان
دیان از خوف بلہ بہرام بے دین
سٹھاہ بر حالِ خود گیمت پریشان
کرای دِ صد خدا اس کی پریشان
کرِ وک کھصن چن تمو در وقتِ خفتن
ولی ناگہ بتقدیرا کھے
زخوف جان جای خود گرفتہ
نکہہ کڑ ھتی غلامو برزہ نادک
زفرحت احامتی منز یکہہ ندرت
باہستہ تلیت سوی نیوک انجا
دچھون تکمرت سو و اللہ وانتہ کن زو
کرت برباد سانوی مال و دولت
ابسال دو گمین سینک نزہ برہم
بتھے پاٹھن میان شہر وانی
بآخر نیوک تس پر انس بدن نش
غذا بادت کرن کو رن حوالہ
تھون زندانسی منز قید سنگین
بنفر ربگنا ہس صبح و شامن
ہرت کنجس اکس منز آسو مظلوم
انسد تس کن وچھت چون بیدلرزا

زخوفِ جان سپنوی وارہ بیجان
خدایا ژی چھہو ہم ہر دم مددگار
رحیما چھہو کی صفت چانوی چھہو زمان
ازین گرداب غم کڈتم مہِ جلدی
ہماندم گو سہ بوزِت حقتعالے
نکہہ آیس تہ دِل دِت سنبلاوُن
رچھِت بر سر ازین پس سرورِ من
رہائی ہُند کرے چانوی بو چارہ
فولہ ناوت دِلک بو حال بادی
کرے ھلار دیاہ از حد زیادہ
ژلہنہ زاہ بمنہ بیقراری
منفرر کرنہ کھِن تس گو نہ گونہ
سپُن راضی ہتِس پٹ حقتعالے
ہماندم وتھوزِ باز رشور نہ شر
سہ بیشک غمزدن کِژ آسن تمامی
وزیرِ اعظم سُو امجد شاہزادہ
سپنمت گمِ زمُدت جای تنہا
کرِن سُوی نمرقی زراز حد برس نالہ
مرکان منز وچھِن بو دانہ دانہ
سوزالن خاں مال ہت جان تہ
کرِن رسُو سو منز شہرن تہ گامن
لڑکان تہہ خانسی منز آیہ لارِن
دیوان تس ترادِ غم چھہوی ...
دپوس تم چھہُوی برادر ... امجد

وستِ از خوف بیو بیہوشس خاک
مہِ رچھتم از مصائب ہای کُفّار
مہِ ویدِ بخشنک گژھی کیاہ کرم زہ ذاتس
زاعدا چھم سپنمت سینہ چاکی
وچھِت بُستانِ دِل دُدحال تمند
نصیحت کرِت وارہ بوزناوُن
انم ایمان اسلامس ژہ کن تھاو
بو چانے خاطرہ وَن پان مارہ
مہِ در دِل گوم تاثیر کلامت
خدا شاہد کرے بو پور وعدہ
دِلاسا دِت دِنھِت گیہ چشم پُرنم
کباب و نان سار دی پرت نمونہ
دوہہ اکہ بر در یچہ کو ستنا
خلایق جمع ہر سو مادہ تہ نر
قدم تھاوِن نہ تھاوِن گوشوای
کرِان تحقیق لوکن سبت و عادہ
مہِ لَنَژ بس وانادی تس مقرر
خدا الیس سلطنت سُی چھہوم عہد تہ قول
بوز ہانڈن جایہ آیہ گُل اندام
نہ بوزس عذر ہر گز قیل و قالہ
دپان تمہِ کوستانی بوز یامرت
زدیدہ از خوشی سُی خون ہارِان
مہِ بوزم ازکنہ تہیو مایہ کلاماہ
دِکن آمی خوشی تس گیہ بحید

ودانی تس ژجی نیرت بڈے باک
کریما چھہوک مہِ ون سپتوم مہرن
ژہ چھہوک رزاق سارس کائناتس
کرِان زاری فرن رُو سوی بالا
سوزاری نالہ تمنِسُند قال تمسُند
وَدان کمہ ژِمہِ ژہ چھہوک ای دِلبرِ من
مسلمان بو گژھس غصہ زدِل تراو
لُلہ لَلہِ وَت اچھن منز جای نہادے
خدا تھوِنے ہمیشہ ژی سلامت
کِھمے غم در تلاش دسنگاری
دِلس منز ہرت تسند دی ہول تہ غم
یتھی پاٹھِن ادا گو کیونژ کالا
وچھہان آسس کاروبارِ خلقِ دنیا
وچھِن شخصا فِرانِ شہرس منادی
امی مضمونہ دیوان آسہ پارے
آسِند برادر تمسند سرور عنا
کرِس بخشش عنایت مال و گوہر
دگرنہ کرہ تلاشی خانہ خانہ
یمِس شہ گژھِ ظاہر تس چھہو انعام
کرِن سُوی مشتہر شہرن تہ گامن
فلوس دِل تھد وتھِت گیہ سرد قامت
بنزدیکِ آسِند واژی سہ جلدی
جمع چھہُوی بازرس منز خاص و عام
ژٹِن از پای تس زنجیر آہن

ملوَن یس روی نازیں رنگِ روغن
ڈزان کر بکھا بصد شوخی اوکن کن
زلیس شادی دِسِت ابر خاکس سوی بیہو
شس آو دلبعد مدّت تہ تہ نصیحت
سپن بیہوش دو بارہ دِسِت بے
تمی زانن یمن آمرت ینت چھوی
ازیں میوہ دلی لُسیں آسہ محروم
زلک کر سوی بلک کرنا بُردن
ازیں صورت بہ بیٹھس شاد تھاوک
دتھ رنگ گرد سوز ہجر از رد
چھلون ہنونک تمن روی منوّر
دنس تم ابتدا انجام سارُ وی
زحالِ ملکہ سر ہم گرنہ آگاہ
شہن یلہ حال بوزن حال گو تمک
ازیں واقعہ کرن تم چشمہ پُرنم
بڈس زالک مکان و مال ساروی
گنڈت گلِ رد دنس رش پیتاد
سزای جرم چھُو گردن زنی یہ
بخشنس تم گناہ تھونہ جسیدتم
ستھا زاری کرن دلیں ملن خاک
صد الزام یہ اے عالم پناہا
دپُس شاہن ہوے بخشینہ نتو تان
یہ کفر چھ گنہ بالکل تراو از دِل
یہ بوزِن تراو تم کفر و ضلالت

لباساہ دلنتھ کڈنے سیلت پاکس
اسند شہزادہ کس چھیہ ریزہ لادان
گلاب و عطر لوہس انو کو شسس
یون تم چھیہ دربر آلن نیہ تو
زہر نہ چھم گے تخلوق عالم
یمن در دل یہ چھو گو بسرت منت پہو
خصوصاً زانہ سوی یس چھوی دلس چھنک
دوان نالہ تمن مٹھی خواب و نوردن
شہن یلہ دچھونہ کرنک اوسہ رولیس
ستھا خوش گو وچھت شہزادہ ہندخو
اسند ہو شسس انن ہنونس پزرس حال
پزرو فی تس ابز آسو سنہ لاڈی
ازا چھ ادبِ بے ظفر وابسیا دریا
زیجصہ ہیچ کنز دم دِزن تمن چر تنگ
دِتن تم حکم قتلِ بیر و بہرام
بقصاد خوری دارس میہ لدک سودی
کمہ ونن پٹ ترادنس زعاجزی سہ
عفو کر تم رضای حق بنی زِہ
ازان پرا دسوی بیٹھی شہنشاہ
دوان زیوان جابن تم دزن جاکی
سرا سر چھو گوہ ہمت از جرم دچھیان
گژھ کنہ خوش دپشیر اقرب ہنت مسلمان
دگرنہ وان کرت رسول عالم
زجبل آتش پرستی منز ضلالت

انکھ تہ تھف اکر تھدر رائی جان جانس
سوآلو آخر یہ کس یاوت کنن گو
سیلوانت تس زعفران رنگ دین اوسا
سپلو نبس یلہ ہبغل یاہم دو شینی
دوان سر قنت رود دالی یہ غم
کری کیاہ یای سنز سوی رد معلوم
زفرقت یس دلس چھوی گمنوی دیکھ
غلاسو فی تلت گرہ وانناوک
بشفقت شانہ کرنک کالہ موبس
لیس انگہ از گلاب و عطر و عنبر
یہ وتھتم حال خودای ماہ تمثال
زحالِ بیر و بہرام و جہسازہ
زحالِ بوستنا اسر و پا
سپن خود بخواہ زین شہمار یکدم
مکانن ناردِن نہ کرنہ بیلام
سو بہرام آو بیٹھس شاہزادہ
لیہ چھس بدکار تہ بیوار بدتر
کران زاری ستھا بیشی اسند تم
کران پُر تم ہم خوز افسوس نہ آو
شہنشاہ سون عدالت دسکاہا
بو چھو سپاہ کرہ تم لطف و احسان
کرن آتش پرستی تراو بالکل
کرن ماہی دمرغان جانو تم
خبر سال بج دِ غم ماتم زہر سو

داستان دربیانِ آنکہ رسید ملکہ مرجینا در ملکِ آتش پرستان و تلاشِ اسد میگوید

دیان راوی داکنہ دوہ سپُن یام
چوانی لولہ جامہ وصلکی کھسس
خبردار و خبر دژ پادشاہس
بروی دشمنان با داملامت
زگردِ سُمِّ اسپاں تیرہ دنیا
زخوفِ جان گو تھتھ ولِ بنر دراد
ژہ بہ نخس بصد توقیر و عزّت
خرامان تمہ قدم تراون بمیدان
پرژہن ملکس کرای ماہ درخشان
ہمُت زورن رٹن سوی غش کلاماہ
یہ بوزِت امجدن کرنس سلّا
زبہرام و اسد از رنج و فرحت
دنُن نمِنہ حال ساردی دانہ دانہ
خبر داراہ خبر ہیت آو سر خم

اسد امجد بہت درعیشِ آرام
دُوہہ اکھ یہی بہت تمہ شاد و خندان
کرد کُن رضاہ تمس عالم پناہس
برونِ شہر نوجاہ گو پدیدار
مولِ جامہ ولِت ساری سراپا
عرض کر امجدن شاہا مبر غم
گژہن بہ ونتھہ ژہ کیا چھوی بتِ ضرورت
نمِن ہنز یام دانوی پرژہنہ احوال
ژہ کوہ پژھ عزم کر ہمُت چھوی بد سگال
تسند پیغام ییتِ شہرس اندرام
اسد چھوم مہ برادر روز آگاہ
دراس پتھ شہرس اندر سلیت پانس
زبہرام و اسد روز و شبانہ
شہنشاہ زہ دِل شاداب بوینی

مقرر وقتہ شاہس تس پیوان آس
دوشی بارن بہ پیشِ شاہِ شاہان
شہنشاہا خدا اتھو نیے سلامت
بمعہ شاہان سپہ سالار بسیار
خبر با مرت شہہن بوزن سوکھراو
گژہرت معلوم کرہ بو حال سر ہم
ونِت سی امجدن باجملہ سامان
نمِو نیو پیش ملکہ ماہ تمثال
دِلوس تمہ چھوم اسد نامی غلاماہ
تمِس زور س دپان چھی نام بہرام
مفصّل بادنس ساری حقیقت
نین باوُن قصّہ شاہ جہانس
ونانی قصّہ آسی تمہ ہماندم!
زفکر و رنج و غم آزاد بوینی

برونِ شہر نوجاہ سپنہ ظاہر
سپہ سالارِ جنگی فوج قاہر

رسیدن پادشاہِ چین در ملکِ آتش پرستان و ملاقات باہمدیگر

سپٹھا بڈ پادشاہ درشان و شوکت
خبر بوزِت پُن از دِل ہراسان
پئے پرسانِ امجد گو روانہ
سپِن حیرانِ ڈیشت بال و گوپال
بصد تعظیم گو بیش اشہنشاہ

بصد عزّت پکان باجاہ و حشمت
سپدن کس دفعتہً وارد درانجا
برونِ شہر یامت واتو پانہ
وچھون نوجاہ شمارہ خونہ زیادہ
وچھون باصد حشم سوی کجکلاہا

تعجب کر شہہن اپن اندر پیاآن
تعجب چھوم یون کنہہ چھینہ آگاہ
کرون تفحص چاہن تس تمی حال
ہزاران در ہزاران صف ستادہ
شہہس ہمہ ونہکن سُو امجد واتو یامت

کردان بهرِ ادب خم سرو قامت
دپوس تم چھم دپان گوشۂ جبین
زیارت [illegible] نه [illegible] [illegible] دور
بخشش [illegible] کمتیں در عقد شرعی
دلیکن آدنه دوار باه کالی
بهوش یله آڈپر زهونس ای عزیزه
متهولان تم خاک پای آن شهنشاه
بوجهوس قمر الزمان خلفِ اکبر
نه بطنی بلکه جهوئی از بطن دیگر
محبت مه کران آنس حدّ و بیحد
کران [illegible] سس نه آهی قدردانی
دلوکی ماجهان [illegible] سان کلاماه
زنانه عقل [illegible] آسان خالی
کرون بر قتل ما احکام جاری
اتهِ سِن کیت تیغ هت بر قتل ما دراد
اتهه تراون نه تهادن لطف و احسان
سپلن وارد [illegible] اینجا بر [illegible] یکبار
خدا این رحم کرنم مه غریبس
بسدوم مه [illegible] سد [illegible] یکبار
بله تم شاه جبین بوزسار دوی
[illegible] باه بر [illegible] نه دراده لول [illegible]
تعجب کرنه بر حال [illegible]
سوزن تم شاه جبینس [illegible]

عرض جهوم انزکی تو ها بود شریف
دی تفتیش [illegible] [illegible] و [illegible]
[illegible] قمر الزمان [illegible]
[illegible] مدت [illegible] [illegible]
به قصه بوز [illegible] [illegible]
تردد تم قصه [illegible] [illegible]
دپوس تم امجدان ای قبله عالم
دپانس چھی [illegible] جهم [illegible]
صفت تس [illegible] [illegible]
رجهان آنم [illegible] [illegible] خود
دجهوکن یله [illegible] سانوی محبت
تمامی [illegible] [illegible] اله
[illegible] قمر الزمان [illegible]
دوان نا [illegible] [illegible]
سپاڈون یله [illegible] [illegible]
بظاهر تم د [illegible] [illegible]
ز تقدیر الهی [illegible] غیب
وزیر اعظم لو [illegible] [illegible]
تسند احوال [illegible] [illegible]
راڈون ناله [illegible] [illegible]
به پیش شاه اڈمن لو سو امجد
کروان تکلیف [illegible] [illegible]
کران آنس امجد [illegible] کلاماه

معاف بی ادبی کیا اسم شریف
[illegible] جهوس [illegible] جهم کونی کور
[illegible] [illegible] نور دیده
[illegible] [illegible] یکبال
[illegible] [illegible] هیه
[illegible] امجد [illegible] بریا
[illegible] [illegible] حال سر هم
[illegible] جهوکی میو لوی بر دره
[illegible] [illegible] تکفنه بو
[illegible] [illegible] بیانی
[illegible] [illegible] عداوت
[illegible] [illegible] حال سالی
[illegible] [illegible] بالکل
[illegible] [illegible] تاو
[illegible] [illegible] قتل ما سراسر
[illegible] [illegible] بسیار
[illegible] [illegible] نیب
[illegible] [illegible] حسال
[illegible] [illegible] انولنس
[illegible] [illegible] قدر کرنس
خبر [illegible] [illegible] شاه تجید
[illegible] [illegible] در الس آن
کرت [illegible] وارد غلاماه

زجد عرض و تسلیمات بسیار	منزرتم در سخن لعل شکربار

رسیده قمر الزمان د خپل پلار ښار ته او ملاقات کول له فرزندانو خپلو او پادشاه چین و ملکه مرجلینا

شه رخشنده ماه لجکلا مسا
ته اوزت ته وچهنی شوی الجبد
بروکن شهرت آو ارمان
سبب دنتم زه کړه تچود نهنت
اداګواګ دره تا غایت جمال
دوان وان هر طرف ساری جهانسا
خبر بدوی تو په چهره هر الله
زلوک ازسینه شوی کینه زلوکیال
وچهرت قمر الزمان روی دولیه
زلفش ساروی زدلیس رنج و کینه
نمواز آمده گوشه چین

سر د تن زه لونبے زبربا
دپوبا تم الجند دلک مه فرزدان
گرنی خصمس آس نښل پرېښان
دپس تم جدوی تسی قمر الزمان
بچهرت ځب چیبن تم او تمشالی
لبن نه خیب شندی تا باندم
کړو په جنسازین حال آګاه
ودان ځی پی گهورن ل قبله گاما
کردان از دیدنش دیده منور
زدیده اش هران زدیدن زان در
کرکیسا آګاه کړیس دار بنکیس

بردن شهر خو جاه دا وجبد
متن زما بګر بهت کړه حال کمان
کتن حج ده کتو کړ هو فوج ګران یت
پی تفتیش فرزندان کړه درادُ
تمتن تیه پانه در المرت شنه تلاش
ز فرزندان بهو بهر ملک عالم
خبر یا مست اتمو بوزی ازین حال
تد میوسی ګړکس نیک خواهس
رغون تم در بغل زن ال سینه
کردان جیب د ګریبان پرازاد
کران ازحال ماضی ګفتګوتم

همت بخشش حال آسمانی رو بر دتم

رسیدن پادشاه خلدان یعنی پدر قمر الزمان در شهر آتش پرستان و ملاقات نمودن با جمله شهریاران

خبردار و خبر د زړک همسا ندم
زحد زیاده تمس فوج وسپاهان
خبر بوزت نبراز خیمه زدانی
کبرکی انتار هر سنه ز النیوان
شهر کیا د وجهه حسب د نسب کړی
دپان د خنه زمان تس سکی منس

شهنشاها همیشه آس بجم
نه ړدوان شوکت جمشید ثانی
سوکی میدان پی آلفتش آسے
ازان کړه من خصس ګس نا حس
سرسا دم مدکم ابه لبد
فرخ خان ما شهیدر عالم

بردن شهر واتوی پادشاها
بلیس تر باتنا زان مهربانی
سو الجند دلو و دنه کن هر سان
کتان دکتو ګت کن چهه خوش
دپوس تم پادشاه بس جوکیم آس
منزلش مهرماه ساری چه سرخم

سٹھاہ صاحب حشم درشان وشوکت
زمرت شُوی گمُرت خانہ بنبرجھوپس
لسندی خاطرہ شہہرن نہ گامن
چھوکت جایہ بہت آں غیرت ماہ
دیوہ مردہ دلن توہ زندگانی
حکومت گرتہ گند توہہ سلطنت عدہ
گزرہت قمرالزمانس فوتہ احوال
زسوز سینہ تم جامن دتن چاک
وَدانی او پشِ قبلہ عالم
رٹن باسینہ جارت زورہ دلبند
دپن تس کُن کرای روح وروام
لگے پاری رٹت دن بر دو دیدہ
مجبرتہ ژہ دل یکبار تراؤت
کوٹھن اجستجو رودُم نہ طاقت
شہہ قمرالزمان شہر منہ سپن
زاوُل نا باخبر گرُنہ آگاہ
زلوک کیذ ر[illegible]ینہ شاد [illegible]
سپن حاضر سمت گکین باجاہ
بغلگیری کرک باہم تماموہ
سپن حاضر بنجہ مرت دست بربا
کرک باہ بوستنا عقد اجد
شوبان تم آسن دنوی خط وخالہ
کرو کی جلساہ نشاط انبساطا
فرک پارے بہرسو شہہر گامن

کران سہر دم غربین ہپٹ مروّت
بنہ بنرت گو کرہ ماہ پارہ
پرژہان پیغام کھک خاص تہ عام
توہہ یدوے خبر جہوہ بہرلٹد
کرپوشاہ زمان بز قدر دانی
دکوس تم امجدن امیر دانا
زسرنا پاکرن واقف ازانحال
ودُن واراہ لدن تم خاک روس
دِتن امجد پاتس سر کرُن خم
گہے خندان گہے گریان بزاری
دندنا جان [illegible] چھسانم
ژہ ماازنتن کن بیاہ حال آسن
ژہتن ساانوی بیکیہ بشراؤت
نہ ژہ [illegible] شیشن کوڈن [illegible]
وچھی [illegible] زندہ [illegible] آسن [illegible]
زحال [illegible]
[illegible]
اجارہ کیتھ [illegible]
سپن سر خم [illegible] ساماہ
[illegible] امجد شوبانی ازان [illegible]
شہ آتش پرستن [illegible] سامان
سپن دلشاد [illegible] سعد [illegible]
بعقد شرع سپن [illegible]
کرو کی [illegible] خشاطا
سنجوش طبعی سپن [illegible]

شہہ قمرالزمان نورالبصر جہوس
کرت گوبے خبر وچھہو نہ دوبارہ
دلیکن یوزنہ ندیباہ نشاناہ
لبوتوہ ثمر دِ محنت پیشِ مولا
دیو بخشاں شاہ از حد زیادہ
توقف کر کرت زنجال آگاہ
خبر بوزت سو بیہوش برنجال
عجب حالاہ مین تس نیچکوس
وچھہن شاہ زمانن روی فرزند
پران حمد و ثنا شوی باری
چہ مادر ژہ مسرت نور دیدہ
ژہ مازانتن کُس غصہ کاسی
الہی [illegible] کھش ودود جارنہ باپت
[illegible] رنجوان کوشس
[illegible] شہنشاہ
[illegible] خیان [illegible]
[illegible] شہنشاہ
[illegible] کلاماہ
شوملاکہ [illegible] ہم بوستنا
[illegible] باتان
[illegible] حوالہ
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بہر سو پریہ در کرکر سمرت آمی — ز مجمع بجای کراز نس اندر آمی

غزلیات مبارکبادی در بارۂ عقدِ نکاح و جشنِ شاہانہ

از چھم شادی یار بیلہ یارس
من سرہ پنّی ون دِمہ یارس
کت کِتو آیوس بیت سمسارس
چندن دارس تس بالہ یارس
ونِ مہ دمتس ہر دیارس
ڈونگل لاگیت بحر اسرارس
کیاہ کرہ دِلہ کنیس بیت ازارس
راہ کیاہ گُدنم پرزہ ہا یارس
زیر و بمہ سازس رگہ لو چارس
کُس وُاتہ تہندس تنت اہارس
مُشتاق گوسس تنت انوارس
رنگہ رنگہ رنچھی لعش کھارس
البشہ بر باغس منز لو برارس
شاہِ خلدانس تس سردارس
ہر سو شادی فصلِ بہارس
قمر الزمانس تس نامدارس
شاہزادہ امجد ماہ رخسارس
ست زلن یم آمی منز سمسارس
ست چھی مقام منز اسرارس
ست دارہ بر چھی ات دربارس

چھہوم ملہ زارس مبارک
ہن ہن وندہ ہس بیہ ناسانو
ہت زبنت مہ پت گیبنہ ہار
پرنگ وتھراوس رنگہ ڈالان
ستنہ وگنہ در دنیا
پئے ہنہ یارس نیرہ ہر سو
زاہ کرہا ونم ماہ رخسار
لاہ سی ستین کرتم فالن
وِنہ ہارس پننوی حال
وُیس آسہ شاہس سیت ہر آن
بمہ سیت عالم چھہوی تابان
بیہ ناساعتاہ دیہ درشانہ
دلِشہ دلغبہ فیرس بوز منا
شاہا چینس شادی چھم
چھم مرجینا زہوہ ارلن
کانہہ چھہ ثانی در دُنیا
جگرس اندر کرہ ہس جاے
ستہ رِش زن چھہم گواہ تراوان
ستہ نی ستین لی تھاونم
ستہ فیرے ژد پرت خلوت روز

از آبادی گژھہ ادجارس ″
سن دِت مہ گوم بیت اپچارس ″
لت مہ کرنم کت جایہ پرارس ″
ہنگہ ہنگہ کرہ نادار نادارس ″
سو کہہ لاگِت ہر جایہ پرارس ″
لے رٹہ تس سیت بو اذکارس ″
تھاہ ومہ نارس تیہ لو کارس ″
اِلا اللہ سیتن مِل گژھہ یارس ″
کُن تھادہ ناسُوی زارس پارس ″
سُوی گژھہ واقِف پرات اسرارس ″
تمگو ہی شوق چھہوی بانہ غفارس ″
منہ فل ٹھرس پٹے سبزارس ″
کیشہ بند بیرس منز شالمارس ″
شاہ الِونس تس غمخوارس ″
گمہ شبنم چھہ پس پٹے رخسارس ″
نوگہ یا وُلن از لو پچارس ″
قربان اسدس تس ہمیارس ″
ست کمپوش فِل منز لوسارس ″
پلے ادہ لبہ ہیم منز اذکارس ″
ست شاخ وچھہ ہک ان اشجارس ″

ست دوه هفتس چهی پرت کارس بشیر مشتاق پهوس دیدارس	کت تها دسالکن هنزی یاد برتل پیو مرت ثر حیران	ست زمین آسمان منز سمسار پر ژهه ها کینس محرم کارس ″

غزل مبارکباد بطرز دیگر

مبارک صد مبارک باد	مبارک صد مبارک یاد	مبارک از سپن دلشاد ″
مبارک در چمن بلبل	بهرجا چهی کران غلغل	سپن نابود از صیاد ″
مبارک از چهاس تو شن	مبارک چشم ماروشن	ز فرحت از سپن اس شاد ″
مبارک زنده گو عالم	دزان هر جا چهو زیر دبم	دزان دشمن سپن برباد ″
مبارک از سمے ساری	عطا از حق سپن یاری	اجاره از سپن آباد ″
مبارک از بلم سینه	فراقک از ژلم کینه	ز فرحت فران دمو اس داد ″
مبارک از رضا خواهن	بین هر سو شهنشاهن	بین از حق سپن امداد ″
مبارک لچ نولے باغن	سپن مرهم اندر داغن	سپن از بند غم آزاد ″
مبارک ساری یارن	لگک قربان غنچو ازن	یو کر هم مہ پٹ امداد ″
شه خلدان ماچهنس	ابوس ملک مر جنیس	بهرسو شور و شر افتاد ″
خوشی قمر الزمان شاهس	گروهن یکدم ژلوس ماهس	دوباره سوی سپن آباد ″
اسد امجد دوان ژ ناله	درخشان زن گل لاله	ز فرقت تم سپن آزاد ″
بشیرس از ژلن دادی	سپن تم خانه آبادی	خدا این کرز غم آزاد ″

داستان دربیان واپس شدن جمله شهریاران بسوی یار خود معه اقاربان متعلق

تهے پاٹهن دوهن کینژن بشادی	از بس شادی بهر سو گیه بنادی	دوهن کینژن هر خص جلسه سانین
سکهر کر ساروی بنین گرن گن	بصد فرحت شه چهن سوی خانه	سه مر جنیا اسد هت گیه روانه
شه آتش پرستن امجد سن گن	نمامی ال ودولت تخت شرن	شه خلدان باصد شان شوکت
شه قمر الزمان هت پننه رخصت	از انجادت شرک سوی ابونی	دوهس منزل بمنزل بم پکن چهی

بنز دیک ابونی دات یامت
برت لو لاه پین تس نده ہُن ہُن
شہنشاہ ابون شہ زمانس
شنہ قمرالزمانس دِکھزه رخصت
مِہ چھمنہ وارث ملک وحکومت
یہ چانوی حکم ون مانوم مہ بر سَر
سہ ہیپر چھپے ستھا منز اضطرابس
کلس ہٹ فرزنگ ہیومت ہمس کوہ
کرت دیدار بو سوزن دوباہ
باآخرات حاحس تم تہ دزِتن
دِنک شاہ ابوس فوج ولشکر
ہزاران ساز وسامان یز نمونہ
شنہ خلدان بصد جاہ وحشم راد
نمی شوقِ وطن ہرت آس دِ ر دل
بدنیگونہ یکن گے شاد وخندان
غلاماہ سوی خلدان سوزِ کھ تامت
باستقبال شاں تم مادہ نہ نر
زر وگوہر ہمس عالی نژادس
سپن ہر سو مبارک بر مبارک
سمانس ہٹ کران تحسین ملایک

شہنشاہ ابونی دراو تامت
بہت تت جایہ کنہہ دوہ سوی خلدان
بتاد دست بتنہ عرض کرنس
مِہ دِمپوت چہوم آمس ملک ابونی
یہ گژھہ تراون سہ چھم چانی ہونت
ولے کنہہ دوہ منِ بو سیت پانس
زہجرت چھپے گمژ منز انقلابس
وچھت دیدار امسند تس زلن غم
بلک سارن دلک غم غصّہ خارہ
تیاری کر تمو باجملہ سامان
شنہ قمرالزمانس مال وگوہر
مشخص فتنہ باصد شان شوکت
کرانی یا سمن گند توسمن کراو
گہی یک بر بلندی گہ یہ پستی
سپن وار دِتمی در شہر خلدان
خبر یامت تمی بوزی ازین حال
برون شہر تم واتی سراسر
رعیت کیا ونے کیتاہ سپن خوش
مبارک از خداوندِ تبارک
پشن ہٹ کھسی از شوق دیدار

کرن تم پیشوائی منز بانن
تیاری کر تمو باساز وسامان
مِہ چھوم عرض ناہ بامید اجابت
زہہر سلطنت خلق ابونی
دپوس شاہ زمانن ای برادر
وچھس ہٹ والدہ سر دِ روُنس
فراقس منز سہ پیون ہات نہ دوہ
زلس غم نہ بلبس اد رنج وماتم
تامل کر اول شاہ ابونن
پس انگہ گی روانہ سوی خلدان
زنگارنگ میوہ ہای گونہ گونہ
شہنشاہ ابونس ہتو کھ رخصت
دوہس راتس یکان منزل بمنزل
گرکی از بادِ صرصر تیز دستی
بنز دِ شہر خلدان دات یامت
سپن مخلوقِ خلدان شادو خوشحال
نثار سر کرو کی تس شاہزادس
عزیزان شادتہ اعدا مشوشی
زمین ہر سو سپن پُر از خلایق
غشن پے منتظر از بہر انوار

زہر سو درا بر بلبہ خوش ادبہ دزان در گر کری آسے قصیدہ

غزل مبارکبادی تشریف آوری شہزادہ قمرالزمان

امنا دلکوی تمنا دراے	ماہ روی آمے گاہ تراوان	اشمہ تاوا اندرم از شہہ لالے

دزمِڑہ برِنہ مورہ بامن آمے
خوردِ سال آتِس دِرالیس خامے
ہٹہ کے رتنہ سیبت بو لکہس نامے
بنہ گوم ہیرت تنہ نے آمے
منہ چھن نارن کن مہ ڈزامے
بربرِ تھاد مسن مسکی جامے
ہنہ ہنہ سنبرِت نو سہ کڑامے
صورت بند رس ون مہ ڈزامے
انا عرضنامہ قرآن پرامے
من سرِ پلنوی بیہوش فرامے

تمکی شہجارہ تن شہلان
لوکہ پامہ کنِہ ژنجہ چھیم الوان
نٹِہ کوہی آب زن اُش ترادان
تن نارہ زا جنم گوم بریان
زن آسوز یرہ بمہ سوزدایان
بیہ نادہہ اکہ مہ میزبان
تنہ دلہ یارس بنہ یکسان!
ہرِ لو بنہ ژہانڈم سوی لامکان
پرپرِ لاگم ژیرِ غیر زان
بیہوش تہاتس [illegible] نوران

مرمر دوبارہ از زو ژامے 〃
آتس شہج بوبجس گامے 〃
ژہٹہ سیبت کرنم صُبحس شامے 〃
منہ منز ہمہ ہن گنزہ نارامے 〃
جنت الفردوس بوزنہ آمے 〃
دورِ رہ ہیہ ستھرہ بیم نامے 〃
رُنہِ دامانہ تنہ زادِل جامے 〃
دخن اقرب پیغام آمے 〃
سرِیٹ ہنکہ منکہ سیلاب آمے 〃
بیکس شبرس دردِل سنامے 〃

وارد شدن شہزادہ قمر الزمان در شہر خلدان و ملاقات نمودن ہمراہ والد ماجد خود

تیھے پاٹھن پتہ تہ تس حسینس
ونان سوز دگراز کہ دانان
غزلخوانی کرانی نازنینس
بصد چاہ و حشمت شہرِ سانندہ ثرامے
بصد ناز و ادا مستورپانہ
ہمہ خورد وکلان ڈیٹھن درا
میٹن وارد سود برجِ سعادت
تمامی اہلِ ملکن کرکھ زخدمت

داخل شدن شہزادہ قمر الزمان در حرمخانہ و بیہوش شدن برقتِ ملاقات مادرِ خود و تعریف جائے گوید

دِتم ساقیا جا ماہ پُر از مے
بیک جرعہ کرہم دِل شاد و مسرور
باین عشق منگن چہوس می پیا یے
دزم دل گلشنس منز چون عنادل
ازاں جائے ہمہ شہرت بعالم
اکی دا مہ گرہان چھی زندہ بسمل

کری مردہ دلس زِندہ مِہ سُوی حی
کنزون چھوم دِل کبید از جدائی
لبی سوز و گداز س کن نہالس
سینہم چھی یہ مجلس مسرت
جوانی چھی ژلانی رنج تہ غم
کہ نامش جائے در جنت بہن جاسے

ازاں جامی کہ غم از دل گژہن دور
جدائی چھیم سنم در آشنائی
دتم جاما قیا ماہ مہ رٹم دل
دتم جا ماہ یہ مخموری گژہ دور
خصوصاً کاشرن بندر راحت دِل
بناز و ساز از دِل مہ ژلم کرامے

امی چاۓ ہاۓ دِل چھو دُلمت سِتِن
امی سیتین نشاط و دِل چھوردن
امی سیتین ژلانی غم تہٕ غصّہ
امی سیتین چھہٕ مفلس یِڈ برانی
امی سیتین چھہٕ مفلس برقرارہ
یہی چھیم باعثِ مستی مِہ در غم
یہی چھیم بکین ہر دم مدد گار
اکی پیالہ چھہٕ رنجوری ژلانی
دپان قمر الزّمان بلہ در حرم زاد
چھو دِل زن زیرِ سینہ در کنارہٕ
وستِ پے بر زمین بیہوش بر خاک
بہر دم چھکی لگانی پارِ پاری
سپُن ہر سو مبارک صد مبارک
ازین شادی دلس فرحت مبارک
مبارک نورِ چشمن نور دیدن
سپُن از جمع خاطر دِل پریشان
مرِتھ سیم گی کرِتھ تم گیے جدائی
مرِتھ مالس تباہی چھی بلا شک
مرگ چھو ناد بڈران نامدارن
مرگ چھوی آتش نیوان اہل چشمن
امی مرگن مِہ نیو نم راحتِ دِل
امی نیو نم دِلک آرام و راحت
امی مرگن بو کرنس حال حیران

امی سیتین دِرک ہم پوشِ فلمُوت
امی سیتین بہارس منز نولی جان
امی سیتین نزاکت درد و کوہ
امی سیتین گژہان غمگین دِلس ست
امی سیتین سمان گیمرت آدارہ
یہی چھیم مونسِ خلوت مِہ تنہا
یہی چھیم باعثِ تسکین بیمار
غرض آبِ حیاتک چھے نمونۂ
دچھتھ تس والدن کو تاہ بُرن جاے
زحد افزودکن سپن فرحت تمن بام
ز سوزِ سینہ جامن دِن ہتک چاک
جدا یکدم کرک تم اکی اکس نش
مبارک از خداوندِ تبارک
مبارک گیہ جدائی دُور یکدم
مبارک خانۂ دِل وارہ روشن
خوشا یم زندہ روزِن بیہ ملین
مرِتھ سوران ساری آشنائی
مرگ چھوی خانہ دارن خانہ ویران
مرگ چھوی مدہ والان تاجدارن
امی مرگن کرس دِل لختہ افسوس
امی مرگن بو کرنس بستہ در گِل
امی کھادس کنوی کنسی سٹھاہ بیم
امی مرگن بو کرنس دِل پریشان

امی سیتین دِل درویش روشن
امی سیتین شبِ تاریک پرزلان
امی سیتین ژِہ مس خاطرِ گرانی
امی سیتین سرودس منز نزاکت
یہی چھیم باعثِ فرحت مِہ ہر دم
یہی چھیم راحتِ جان در الم ہا
اکی پیالہ چھہٕ بیماری بلانی!
دچھیم اَتھ منز فوائد گونہ گونہ
رٹن اندر بغل زن ماہ پارہ
سپن مدہوش کِنہ روکنہ آرام
سمِت دایہ ٹکن آیہ ژو پاری
بصد جلدی تلک از عقل و دانش
حر فنخالس اندر شہرت مبارک
مبارک ژل ز دِل از رنج دائم
مبارک از سپُن آباد خلدان
مرِتھ یم گیے تمن کِتھ رنج نادن
مرِتھ جورس جدائی چھی بلاشک
گرانی خانہ مالن حال حیران
مرگ چھوی ہوز نادن گاش چشمن
امی مرگن زِ شادی کرسہ مایوس
امی مرگن مِہ نیو نم صبر و طاقت
دِنی کیا رنج و غم کیتاہ تمن بیم
امی مرگن کرس بیمار دیوار

امی کرنس ٹہاہ بدنام ذبرگار
امی ہرگین نجواری مدہ دانس
امی کرنم مہ شکرّ انگبین سسم
مرس جہوی خانم آرام وشادی
شہ قمر الزمان گرہ دالو بغم
خزانن بر کرک دا تفل تراوک
امیران دغریبان کیہ یکسان
دوہراکہ پادشاہس یہ خیالا
زجنجالِ حکومت دل کھٹن مہ
بملک وممکت شہزادہ تھاون
خداتھونس حکومت خوش نزادس

امی ہرگین سونس کرنم مہ سرتل
امی ہرگین بجسرت نارہ زالس
جھلت بونم زدل شادی تہ راحت
امی سبتین فنائی نہ بربادی
نثار سر کرکنس لعل وگوہر
نقیران وگدایان منگناوک
ہدینگو نہ دہان گذر یادیر کال
گزہن فانی جہو باقی خقفہ الے
بکنج غار چول بیمار روزن
زہر معنی نصیحت لوزناون
وزیران دامیران سنبرادن

امی نازک بدنس کرمہ ہالکل
امی ہرِ دم بوتھادنس چشم پُرنم
امی بلہہ نادکم درخاک حشمت
غرض ہر سوبیٔن مشہور عالم
زمرّد در نگین ولعل دگوہر
نہوکنہ کاہہ کداد شہر خلدان
بشادی بفرحت واریاہ کال
از ین فانی جہو بہتریٔ رٹن مہ
کلام لا تعلق زاہ نہ بوزن
یہ مسند شویہ امسی شاہزادسن
زحال دِل حکایت بوزہ ناد

تموکرہسس مبارک برچنیں رلے تمن شہزادہ سنزی آس تیرمائے

مقرر شدن روز تاجپوشی قمر الزمان ونامہ نوشتن شاہِ خلدان بنام شہریاران عالم وآمدن آنہا در خلدان وتعریف باغ میگوید

مقرر دوہ سیلون برتاجپوشی
سیلین گمنام ہاتم روز فرحت
طلانہ نقد جہاوک جابہ جابہ
ذرک سی کام تنس لیبہ لاالقیش بود
زکابل منگہ ناوک فرشِ پشمین
زترکستان غلامان خوش بیانہ
مکمّل ساز وسامان گوزہر جبا
سر وپاچھی جبرت از لعل دگوہر

کران برابی خوشی گزہ نوتہوشتی
ہرناہنن گنج گرہ وک دیوانخانن
مقرر گسے ملازم پایہ پایہ
زہر منِ منگہ ناوک باسس زرہ
بی خدمت کنیزان شہ جبین
یہ جائی سنبرالاسہ منگناوک
بہستہ ان خیمہ گرکہ بہ پا
دہسس حکم کرلے بادشاہن

مہیا ساز وسامان ناز ونعمت
طلہ جہاوک بہر جا شامیانن
مقرر ہر کسے بہر کار شودرود
سیلون لرشاد قالینن بکشمر
زایران اسپ تازی چار جامہ
ہمہ تجر تہ طلہ زم تراوک
آنکس سازندران ملکسا کشمیر
تیبین بردہہکن ذہن عالم پناہن

سپُن حاضر دبیر خوش رقم یا م
لیکھن تعه دین تم نیکخواهن
خدائے بے نیاز سِن حمد سارِی
کر میں تِس لبی نہ کا نہہ زوالا
زِشوقِ دِل کرن پیدا ابنی سانو
زِشوقِ دل وِنس با صد سرِ ددہ
درودہ جهوی دِ داسارن بلائین
درودس جهی ملائک زِرهہ برانی
نسندن اہل بیتن جهیم وسیلہ
ابوبکر و عمر عثمان د حیدر
زِبعد حمد حق نعتِ پیمبر
بو عاجز جهوس سیہ توہ سِر تاج سارِی
بایں ساعت زِ وقتِ خورد سالی
بوسینہ سِن وِن سِٹھاہ شرمندگی جهیم
لہذا تاج بخشی نور دیدہ س
یا ستغفار خود شاہد بو تهادن
اِنو تشریف سنزِ بن کفش خانس
قدر سنجہ کر دِ توہ سانہ راتهاہ
ولیکن از بزرگی کیا گژھ ہو کم
لکہان جهوس معذرت تاکید ہر دم
توہ سیہ جهوہ از خدا انعم البدل جان
سعاد جهیم تہندین منہ سعادت
اگر معذور روز و روزہ محروم
وِٹھ سو زِن لبسوِ سِے نیک از جام

حکم کرس شہن وِل تل قلم تام
عبارت تم خطن ہِی آسِ لیچهِ
جهہ بندہ اسِ تمِس ساری سوباری
سوکُن از حکمِ کُن عالم ہویدا
شو بہ وُن تہ رنبہ دُن کیا نندہ بانو
درودہ پر درودہ با دل و جان
درودہ سیت رَوشن جان دِل دتن
خدا این حکم د تونی پر درودہ
وندت لگنگ پلن میبانوی قبیلہ
صحابن آلنی یارن تمامی
بو عاجز جهوس لکہن توہہ ای برادر
کرم بر معصیت اوقات بر ہم
تهوم نہ بجای کانہہ از جُرم خالی
تنوبہ آس تخت و تاج تراوُم
حکومت گرتہ گُند سامان بخشس
دوان تکلیف جهوس امہربان
جهو فخر دعز تهاہ منہ ناتوانس
اگرچہ دِلن توہہ تکلیف جهوم عیب
المی بابت کرانی جهوس بو سرخم
بیوُید قدر و منزل جهوم دوبالا
منہ روزم تا قیامت لطف و احسان
فلانی دوہ مقرر روزہ شادی
گرہم امید ساری وارہ معدوم
شہنشاہانِ عالم جملہ اطراف

بہر جانب شہن تہ پادشاہن
تهتی پاٹھن لیچهم تِرهِ جهیم منہ وچهنهِر
سو جهوی معبود بر حق سانو موالے
کرن تم انس و جن عرش د ثریا
تمِس از جان و دل شو بی درود
درودس پانہ حضرت جهوی مہربان
درودہ پانہ داور جهوی پرانی
پران بو جهوس زہ پر ہر دم درود
درودہ پر بیاران پیمبر
جهیم ساری تمن خاص تہ عامن
لکہان جهوس بو توبہ از خواستگاری
فردس پانس کرم نہ کانہہ گناہ کم
ستهہ بدکار نہ بزرگار عالم
کرن شاہی منہ دن سوگند تا دوم
بایں باعث بو عالم سنبرادن
کرو نا رحم بر حالِ غریبان
دیو غمگین دس فرحت منہ سانفاہ
خطا جهیم سِر لسبراَت منز جهوزیب
تکلف کر منہ زانم سادگی جهیم
دیو توہہ منز د نعمت حق تعالے
بو جهوس مانان جهمنہ کنہہ حقیقت
دراں ساعت گژهہم دلتن بزردی
سلام و ادعیہ لکهوس با تمام
کرن دعوت ملوکن قاف تا قاف

از انجمله شهِ ماچین و ایران
شهِ بلقان و شاه تبج و تاتار
شهِ سمرقد و نیبه شاهنشهِ رُوم
شهِ هندس تہ دزبس داره انجام
غرض خالی تهون نه کانهتہ شهراه
سپن وار دیهہ جارات تہ دوه
مُصفّا کرنہ میدانا ماوّر
زمین روشن سپن از خیمه خرگاه
بہر سو آس فلمت گل زِ گلزار
دچهانی غخم ژلان لوله بیمارن
عجب رنگاه چهو گدمُرت گل دیہپر
دِوان ناله چهہ کاره پت ژوپاری
گلاب وہی نہ مسوکن آره دل جان
زمحموری دچهان سُوی دوره ورے
گلِ ارقم زمینس سیت پیوند
مبارک صد مبارک لکهہ مبارک
درمن پوشن سمن کرزاه تہ تعریف
دوان ژهرٹ بر زمین از بہرِ خوبان
دوہس از سر فرازی سر بالا
اما گره نامتس میانوی کنن زاه
زهجر یار نالان زعفران پوش
بدِنت در هجر حیرت گوش تا گوش
دوان لافِ محبّت ارغوان پوش
ودان هر دم سو نینس قبل و قالس

شهنشاه حلب هم شاه توران
شهِ مازندران و شاه کابل
شهِ زنگ و شهِ جاپان و خم هم
شهِ چینس کرن کیٔ عذر خواهی
شباں روزی سوزنا قاصد هر جا
سو پانہ در نیازی رُود مصرف
جرن خیمس اندر تتہ لعل تہ زر
سو باغاه کیٔا ونے زن باغ جنّت
لبِ جوین تہ آمُت واره سبزار
گلِ نسرین و سنبل یاسمن کیاه
نوان دِل ذوره سنبی سبزه بهران
سبزه بو شور ووپٹ نعمت و بان
چو زلفِ هر دیاں شگفته چیان
گلِ یاقوت احمر گلِ هزاره
بخوشگوئی دنان چهل شکر و قند
گلِ سوزن لعجز و انکساری
تمن در سجدهٔ موئی بہ توصیف
گلِ افتاب زن مهتاب شولان
شبس در وصفِ ذاتِ حقتعالے
گُلِ فرخ چهٔ مہ رخ از لبسی شرم
نوئی گرایه سپتین واره سو هوش
زخوشبوئی دمے کیاه سو رِ پوشن
دنانی عاشقن مے نوش مے نوش
چمن بر بر گلو بلبل برن چاڈ

شہ تربت شہِ کشمیر و بلغار
شہِ جرمن شہِ اٹلی و بابل
شہِ روس تہ سوزن خاص پیغام
وزیراه خاص سوزن ژرابونی
روانہ یاهم قاصد گے بہ سو
کرون دربارِ عام و خاص ہوتی
کرن ڈیرہ بیا هر سو بہر جسا
دلس تسکین جانس آسو راحت
بہار رُت چهو آمُت سبزه زارن
گل داؤد وئی بر بر چمن کیا
گدت زود در ثنای ذاتِ باری
دزه دزه عشقه یارن چهو شہلان
سنبل گهٹ از شرم ژورے
کران ناله دپان تمہ پان مارو
مبارک نو بهار آمد مبارک
بہر دم سوئی کرانی ناله زاری
گلِ کا نور چهوی از نور تابان
تمن پٹ بلبلی شمسار بولان
گلِ نسرین بصد تحسین ونن کیا
کرنت چهوی ست نازک سهٹا نرم
مبانِ سرِ زسر راهُت سو کمپوش
نموت دِلی چینین نا فرد وشن
زهجر یار بو دِل داغ لاکس
ته کیٔ زانگ بو کیتن هندونی ناد

تتھے پاڑھن گلن لعجمز فرے جان
گنڈرت دردی ستادہ چھی بمیدان
زنن پوشن پہونن تعریف شوبان
ازاں سُرخی سپنمت باغ پُرنور
گُل بادام تراوت دام جادو
بجور دل چھپیں زشیرین بائز لطافت
گلاسن ہنز سوخوبی کیاہ ونی بو
سُمبلس نل چھہ شوبان زلن ستارہ
ازاں سبزہ چھہ درگرمی کھون بادام
علیلن تپ ژلن ازجام یکسر
ضمیر اپوش زدل ہوش نیوان
زنیک دانہ تپ تحرق ژلانی
دُدہ امبر چو حبام شیر بربر
نولی بر جستہ لعجمز گونہ گو نہ
چھہ چمکان برگ گل سبزہ زنیسان
عنادل زچمن سرمست وجولان
زہر سو شور تاموت پوشنولو
وچھانی چھہوی ژلانی رنج وماتم
بیبان باغ جو یاہ نیچ دزیچ
اڑان نموو چھی دز کاہراتی
لب جوشوبہ دن گلہای نسرین
وچھہت عاشق مزاجن دل چھہ لوبان
بہت برآسمان غمناک زوری

سپنمت باغ چھہ زن باغ بستان
ازان پس صف بصف آن ناشپاتے
چھہ زن نازک بدن ہند دل جاون
زمستی بلبل ملہہ ہوش نالان
تمن ڈلیشت سپنمت مست آہو
الوچہ زن بلو چستانہ آمت
زحالی چھی نون ڈالی ہر سو
مولل زچان دل وچھی بہی مہ
ژلان از دل حرارت کام ونا کام
سونارنگی زحد تنگی نوان دل
بلانی دل ژلان از دل چھہ ولن
بہ باغ حسن زن جانباز تر بلہ
ازاں خوبی امک تعریف کسم کر
دتھ مُرت سبزہ باغس تن چھہ مخمل
کہ گو یا برزمین آمُت چھہ اسمان
گُلن پٹ شعلہ زن گلہای انار
بمستی تم دپان ہی ہی بہ کیاہ کو
دوان طوطہ بہر سو نالہ آسی
ازیں ہیچی چھہ زلف باز رلن ہیچ
قطارہ در قطارہ آس نموار
چھہ زن سنگ دت آت گمت فرہاد شیرینا
غرض کینہ دنے اوصاف باغ
للہ دُن دوزخس چھہ ی نار مورے

نگہبانی کراکرانی زن چھی سفیدان
دِوان ہر دم چھہ دعوای حیاتے
گُلِ انار در سرخی چھہ مشہور
گل انارنی منز پان زالان
سمر قندن چھہ قندن منز شرافت
زبحبوبی ستھاہ مشفق بنامرت
عنابن دل تھوم مہ برقرارہ
ژلانی درد دل یامرت ژھی مہ
برت چھی نا رحیل ازمی سراسر
نوان دل نہ چھہ بخشان جان بیدل
کران وچھی چھہ کل سایبانی
دِوانی جوش کیا چھہوی سوننہ دیلہ
غرض فل وارہ کل از ہر نمونہ
دوان تن پٹ بہار اہی نہ مسول
گُلن پٹ رنگہ بلبل آسہ بولان
ژلن بلبل دین گو یا تمن نار
زخوشبوی سپنمت مست عالم
نوان ہر نہ بمیدان ژالہ آسی
میان جوی عیش زندگانی
کران با آسمان تکراز تکرار
عجب سبزہ لب جو آسو شوبان
امی رنگہ چھہ جنت ہا سرت دلس داغ
مہ دوے مختصر زانک ژہ بانے

مفصّل بوز پانئے دارہ دلنہ
دپان یا مرت سپین ہر سو نبہاری
امیر و تہ وزیر و اہلکارو
گلِ اقبالِ تو دائم شگفتہ
اکس تپہ اک پوان پیہم بہ پیہم
نہ بوزت شاد دل گو شاہِ والا
کریو ون مصلحت میا نو شفیقو
بلہ ساری سمن ہیر دنِ خُلدان
باستقبال شاہان تم بمیدان
کرک دست بستہ روزت عرض تسلیم
ہمیشہ شاد دل باشید بغیم
تہ بوزت کر تموا ستادہ ڈیرہ
زحسرت آسو لایان پنجہ بر سر
کنیزان غارتِ جان حور پیکر
فزون تر ساردی خوتہ حشمت و جاہ
نجیر قاطر دپان نہصد تمن سیت
لدِت آسوی تمن پٹ بار بسیار
دپن زیر سوارئی غلامان
غریق زر و جوہر با صد انداز
حریرک جامہ دِلول سرو خوبی
پوان نخوت سران از کبر و مستی
قمر طلعت دہن غنچہ شکر قند
پوان زن سبزہ زارس آسو شبنم
زعشوہ نادک اندازی کرانی

گزرہا ہو دلِ طول از باعثِ طول
کرن ہر پادشاہن اضطراری
شہنشاہا سعادت د سنگاہا
بملک و مملکت دائم خجستہ
نمی نزدیک خلدان دات ساری
کران حمدہ بسوئے حقتعالیٰ
خبر سوز یو مین اے مہربانان
انک بو سبیت پانس شاد و خندان
پئے تعظیم شاہان سر کردک خم
بجا آنک سٹھا آداب و تعظیم
نہو تشریف انجا تا بہ چندیں
وجہت سامان دل اسمان خیرہ
زنگار نگ فیل جنگی اسپ تازی
زری جامہ مولل سامانہ دربر
سہ صد فیلان جنگی در جلوس
تمن پٹ ساز و سامانہ لدک کریت
ستوران و سمندان نہصد و سی
ہزار و ششصد و جنگی ستوران
شمارس منز فزول از دو ہزاران
ازاں قامت سپین شرمندہ طوبیٰ
کواکب زن وستِ ہمیت ز بالا
لب لعلش زرہ قِل قندہ قل د ند
اوبزان تراومت بر دوش کاکل
زمن کن کرد جہت عاشق زرائی

فصاحت در طوالت چھنہ معمول
ہمان ساعت خبر دژ چوبدارد
زہ دائم روز رای عالم پناہا
سپین دار د شہنشاہان عالم
زحد جاہ و حشم سیتی تمن چھوہی
دپون تا مرت وزیرن ای رفیقو
توقف توہ کرِ و ساتھاہ بمیدان
وزیر و بوزریا مرت آسی لاران
اَدب در خدمتِ شاہان عالم
کہ ای جانِ جہان روحِ روانم
سمن ساری جہانداران بہ تمکین
ازاں جاہ و حشم ماہِ منوّر
غلامان دست بستہ مرد غازی
ازانجملہ ستہ چینن فسے کباہ
سونہ جالر روپہ زنجیر از بس
سہ صد و پنجاہ اشتر ہائے رہوار
زِ نقرہ زر ولِت سامانہ آسی
کنیزان در عماری ہا بصد ناز
زنا دک زن دون تیر باران
خمار آلودہ چشمن منز سو مستی
کرانی عاشقن چھی زیر و بالا
کران خندہ ہران آس ہی تا تو سیم
سینمت عاشق جان بستہ در گل
اوبزان چھک کنو تل گو شوارہ

چھہ ابرس تل شبابی زن ستارہ
گوڈن پازیب تہ شرن دار خلخال
شہید ناز کینا مپے کمبدان
بیتھی پاٹھن ہمہ شاہانِ عالم
کرِدک آرام تن جایہ لشوکت
سپن از ہر طرف بلہ جمع زیبا
وسکھرِت فرش مخمل آسو در راہ
زہر ہر رنگے سامانہ فرداً
کرن بہر ادب خم سرو قامت
خوشا روشن کرِ توہہ خانہ میانی
نبن تم برملکانِ استراحت
بہر گوشہ اویزان گو شوارہ
بہشتس سرو طوبی زن چھہ شوبن
برِت صندوق از تاریخ عالم
منوّر چوں دلِ درویشاں ہر جا

گُلن وٹ منز بہن آرسک ڈٹرہ بند با
قدمبوسی کران چھوک پانہ قبال
غرض ہر سو چھُو وِتھمت شور محشر
بشوکت کرِ مین منز کانہہ اکھاہ کم
ہمہ سامانِ خورد و نوش وافر
باستقبال پانہ شاہِ خلدان
وچھِت حشمت نسندِ مرزان ساری
سوزن اسپان وفیلان اہل دردن
سپن ہر کینسہ سیتن ہمکنارہ
کرُد فزوں توہہ اقبال میانوی
عجب بنگالہ ہای سنگِ مرمر
چھہ شعلان زن سمانس ہٹ ستارہ
اویزان جار فانوس شمعدان
گڑہان وچھہ دچھہ دلِ ناشاد خرم
غرض ہر گونہ بوتکمیل سامان

فزوں از جان عاشق قیمتش چند
بتانِ چین عرض آفت بخلدان
سپنمت گرم رندن ہند یہ دفتر
بد رنگینو نہ دوہن کینژن براحت
مشخّص وقتہ سپنان آس حاضر
سوبانہ درِ اوازخانہ بصد جاہ
کرِت آس سرنگوں از شرمساری
سپن حاضر متن لشہ ازند امت
خوشامد کوت کرنک زارہ پارہ
پس انگہ تم بصد توقیر و عزّت
جرِت دیوار و در از لعل گوہر
منقش تم ستون از رنگ روغن
درخشان آس سقفس لعل مرجان
پئی تسکین دل آئینہ برپا
پئے تسکینِ خاطر میزبانان

روزِ نا چھُوشی قمر الزّمان در مُلکِ خلدان وجشن نمودن!

تعالیٰ اللہ عجب روزِ ہمایوں
تمناہ رتہ بدل چھُوی ماہ ہم خور
بیولو کوز دِل تراو و کدورت
لگو قربان امسِ زہاین تہ گراین
امسِ کُن چھُوی جہاں سر خم بہر دم!
یہ پرت رازِ دِلس ہر دم چھُو آگاہ
اسندی خاطرہ ہر دم وُدم مہ

سپدن اشہ ہران ذاتِ بیچون
زلبس در انتظاری روزِ شادی
دِچھُو قمر الزمان ازیو ٹھہ بر تخت
امسِ لالس فدا ازو جان سانے
امسِ لُس روشنہ زاہ موکلی از غم
امسِ دہر ہر جہاں جلوہ گری چھی
شبا روزی زفرقت دل دُدم مہ

عجب روزی زصد نور روز بہتر
سپن از ہر طرف بو کن منادی
تمنا آسو دِرِ دل کُڈ خدا این
امسِ ہیُو کُو بعالم زندہ بانوی
امسِ ہیُو کر بعالم کانہہ شہنشاہ
سعادت دیہ اسنز فرمانبری چھی
اسنزی خاطرہ کھن جن مہ تراوم

اُسندی خاطرٕ آرام راوُم
یہُوی چھُوم باعثِ تسکین ہر دم
اُسند فرقت اندر زخمن مہ مرہم
اسندی خاطرٕ زوجان گالُم
سوداتی مطلبس آخر بلا شک
سہل کاماہ چھنہ بر دل زرن رہ
سوہرگز مطلبس داتی نہ حاشا
زہر جانب دُرِ مقصود ژھانڈن
نہ زر سجدہ نہ سوی اندر اقامت
غرض چھُو منہ کرن مہ راز افشا
دلوک تس سر دِنازس عنبرین رخت
ہمس لالس صفت ہر گونہ آسن
دوان شعلہ عجائب تب و تابہ
تھوک تاج شہنشاہی العالم
سپُن زیادہ درخشان اُمس نو
سپُن یا مرت شہنشاہی العالم
زحالے انکھہ ڈالی ہیرت نمونہ
زنگار رنگ لعل مرجان ہشک ادفر
زلعل بے بہا یاقوت ہم دُر
مہ چھُمنہ کنہہ بوکیاہ کرہ پیشکش تس
بوعاجز چھُس ہموت بر خاکی اُزسر
تھوم منظور یدوی چھُم مہ لادن
دزن مہ زیر و بم ہر دم چھُو ہیم

امی بنوُم دِل و جان چھُوم یہ جانان
یہُوی چھُوم راحت و شادی مہ در غم
زہی ہی بجبر چھُوک امہ حالہ
اسندی خاطرہ زِزہ پان کھالُم
زلیخا بی سُو مجنون رُٹ جنون ن
بجاے انگبین زاپُن غم و ہہ
اژُن اندر نہ فیرُن رو بہ خانن
ژوکنجل عالمس وُن دِنُ ہیرہ بن
مگر سُوی پر زہ نادُن سخت مشکل
ازیں مطلب بو فیو رس ثم حاشا
کرن تعریف آں چھُو نہ میو نو طاقت
تسندی واقفی عالمن نہ خاصن
ذِلون پراگاش ہر سُو شش جہاتس
پے تعظیم سارِ و سر کرو کی خم
تھوک تس تاج شاہی یام بر سر
پے تعظیم سارِ و سر کرِ دک خم
کرِک تس پیشکش لعل و جواہر
کرُن کانہہ پیشکش یاقوت احمر
ہمس تیھ طاقتاہ ثم نیو کرُن پیشیا
زر و گوہر مہ چھُمنہ چھُس بوکیس
چناہ چھُس چھُمنہ چھِن کیاہ کرس پیش
عزیز و اقربا وندہ ہس بو پان
تھوم یُد کُن بو کرہ ہس حال حالی

اسندی دِرشنہ ثابت مہ ایمان
اسندی خاطرٕ ادین خوشی چھُم
ژد کیہ ازانکہ وُن کت قیل و قالہ
دزن در نارِ فرقت کارِ عاشق
کرُوی بیو ار عشقن نہ فسُون ن
زرن بر دل کرن نہ راز افشا
وچھُن پرزُن اندر گاہ شابہ بانن
نہ تن جسم و جگر نہ قد و قامت
لبی دلدار تن کرِ واتہ بیدِل
دیان قمر الزمان بلہ بیوکھہ بر تخت
سوکت ہیو آسو کر چھیہ ترژھ لیاقت
بہت تحتس سو پٹ زلن آفتابہ
گنہ ظاہاتیچی ژرج کاتُنا تس
زہر سو تحفہ ہائے گونہ گونہ
سپُن سر خم کھُورن پٹ ماہ ہم سر
زہر سو تحفہ ہائے گونہ گونہ
تمن ژھانڈن نہ کنہہ ہر چیز دفر
زسن تا پا سو شہزادہ سپُون بر
با ستعداد سارِ و ذِتو کم دبش
نہ چھُم مہ مال و دولت لعل و گوہر
مہ چھُمنہ کنہہ سوئے اہن دل ریا تس
دزن از سوز دل چھُس بو لہ ہر دم
ونس دست بستہ در دربارِ عالی

غزل بر وقتِ ناچہوشی

دُدُمُت سینہ چھوم چانہ امارہ
کیاہ کرہ تِہ چھوم نفسِ امّارہ
لٹہ اکہ بِکھنا تاج بَر سَری
رازِ دِل وَنہی ناز پروَرے
مشتاق گوسے ماہ رخسارہ
کرنجلہ کرنجلہ آب گوم کوتاہ سارے
ہر موکھہ ژہانڈمک سر دربارے
برِ برِ مس کھاس در انتظارہ
گوشن دِتھرے پوشہ انبارے
کھیو دِلِ جگرہ مہ ہر بارے
منصورہ سند پاٹ کھسہ بادارے
فرہادان چھوی پروردگارے
ثنا مَن نیرِت گوہم برُے
ہر دم چھو شبیر وَنان زارے

مبارنہ سر دارہ وندہی جان
ذرہ ذرہ کرنس حال حیران
ہٹہ کوی نحنتہ ہار زَن شولان
بازہ اکہ سینن گوس ویران
کُشتۂ اُلفت چھُس ہر آن
پیر پیرا گُم مہِ غیر زان
سٹرمک پانس منز نیہان !
جرجر تھادمی لعل مرجان
روشن کرہیا نو دِلِ ویران
رددہ لبہ چانوی روی نوران
یرہ تا حق سرّہ ہر آن
کُلّ من علیہا گژھہ مافان
پانَن لاجتھس بوِ غیر زان
دَرِ دِلِ تھاوِت چانو ارمان

تھدُ وُتھہ تہ بو زم زاریہ پارہ 〃
ذرہ ذرہ فرنس ہمہ بوہ سرے 〃
گتہ منزہ نا وِتم نورہ انوارے 〃
ہذہ اعمالِ این بدکارہ 〃
بچھنھی گیم یم چانن شمارہ 〃
ارہ سرہ چھم ترہ کمہ سنہ نارہ 〃
دَر دِلِ آسِت ہیوم دشوارہ 〃
برہ اژہ ہتہ ساتھاہ مینانِ غمخوارہ 〃
جوشن تپ کھول پوش کی بری 〃
پیو کرلوِٹ منزل کوتاہ پرارے 〃
من سرہ کرتھی تن زالہ نارے 〃
سُلہ مہ ژیوُنم نہ پوہ گُم ہارے 〃
عامَن منز بو گوس بزرگارے 〃
سرہ کرہ ہو اللہ ہمہ بوہ سلارے 〃

دربیانِ خاتمۂ کتاب و معذرت از مصنّف و وجہ درزنگی تصنیف کتاب میگوید

مکرر حمدِ حق نعتِ پیمبر
کرم ژر جُستجو درکاس ناکام
دِلی کربار باہ پروردگارن
پس انگہ ترا وتھ آسم ریچ کل
غمو ہر سُو مہ ملت آسُہم نال
تلت آسم صندوتس منز مہ نہفاوُر
دِلی آس جان جانم احمد للہ
سُو اندر کسبِ نجاری چھُو لائق

سپُن آغاز رُت انجام بہتر
مہ کر امید آسم زاہ نہ تیو نام
کرن ہر گو نہ یاری کردگارن
مصائب ہائی دُنیا ہیمہ بیحد
ہر گو نہ مُوت آسوس بو پامال
پوان آسم نہ زاہ انت کُن خیالاہ
سو چھوم رُت دوستاہ الحمد للہ
سو سُتا اکبرن فرزندِ اکبر

بحمد اللہ سپُون قصہ بہ اتمام
یہ قصّہ وانہ ہرگز زاہ بانجام
مہ آسم ختم گُرمُت جلد اوّل
بڈرت آسوس گمُت در فکر از حد
تی باپت مہ آسم برانت ترا وتھ
یوان آسم نہ مہ ہرگز مجالا
تخلص نمسندوی درامُت چھُو فائق
سُو چھوم مہ جانہ خوتہ زیادہ بہتر

کری کیاہ بو بیان امسنز شرافت
مَنہٕ منز مےٚ اسنزی مای ژ چھم
اُسند شکل و شمائل عقل و دانش
سٹھاہ خوبان وچھم بونوِ لالا
دو چشمن پر زمی زن گون چارت
وچھوم سوی در شرافت خانوادہ
اسندن دشمنن پن خار چشمن
مےٚ چانس خدمتس عرضاہ کرن چھم
سُو قصہ یُس ژہ آسوی بر ونٹھہ دمنت
یہ دُنیا بے وفا آخر فنا چھوی
سُو کرتن ختم تھوتم وارہ احسان
ژہ تراوِت اڈہ لکو چھسنہ ذرانی
نصیحت امہٕ کرم ہرگونہ ہردم
بظاہر ہیم بباطن آشکارا
شبان روزی دوہن کینژن گنڈم د
ولی کر خالقن مُشکل مےٚ آسان
سپُن شعرس اندر ہرن سٹھاہ مےٚ
تمِن دانا دلن جوہر فروشن
غرض آسُمنہ ہاوُن علم دانی
کران آسِم عشاقن سنی خبر مےٚ
جگر چھم دُدمتوی از دردو غم مےٚ
انم در گفتگو آزارِ فرقت
چھہنہ ہا نژ ختمک علاوہ ات شمارس
بوین ہردم ہمتس کُن شکرساری

امِس اوصاف وچھمی بے نہایت
بہر گونہ امِس اوصاف عالی
امِس ھمت وچھم مےٚ حاتمن ہش
فنے امسند ہکُن ونُن لوکن تھکِن چھوم
دوان لوکن بمژگان تیر دارِت
خداتھو نس قیامژ تام وارہ
دزن در نار حسرت ہیچو گلخن
دَنی تِل تھاوہم یُدوی اجابت
زاردو کاشرس منز چھوژہ ہمتی
گژھن سارن زِ دنیا فان آخر
بہر مشکل کری معبود آسان
سٹھاہ مجبور کرنس امہٕ زمنت
دپان آسِم خدا کاہسی دلک غم
دتم دیب سارنی کامن زہرسو
بآخر کر خدا ابن حلِ مُشکل
نہ چھوم علماہ نہ چھم طبعس نکوئی
دزان ژھرسٹ ہمیشہ پران کنہ چھہ
کرن نہ نکتہ چینی بر حماقت
مےٚ ہرگز چھمنہ وچھم قصہ خوانی
وُنن آسوم فراقک داستانہ
زِسوز دل بسر درایم سنج رِہ
ستاوہ ٢٧ ژٹن نہ تیترہ بیت لتعداد
تھوم دانہ مےٚ گنزرت نخنتہ ہارس
الٰہی آسن ژی کُن بے پردِ زر

بنجو گشتہ نوی امی مےٚ نال ولنم
ز شبیرو انگبین رچھمت چھوہالی
قدو قامت اسندوی سرو بالا
زہ اچھہ تلنتھی وچھان کرنہ کن چھوم
گژھان از جان لوکن ٹاٹھ زبادہ
رچھن از ہر بلا پروردگارہ
امی ونم دوہہ اکہ در تکلّم
ونم دِلولِ دتم ونس اجازت
ژہنت تراوت اودِ لکو ژیر خطا چھوے
چھہ وزان بنک و بد موجود ظاہر
مےٚ لگموت چھوم سٹھاہ سنت پرانی
بظاہر ام دژم ہرگونہ ھمت
دَنی ون مختصر گرُنم مدارا
اسند ونن دژم ہمت بدنیسو
اگرچہ دل مےٚ آسُم ژیر پریشان
ژہر دی جرأت کرُوم در شعر گوئی
دلی چھوم عرض خدمت اہلِ ہوشن
مگر لاگن نہ ہرگز بے مروت
ژہنن آسم دلک ناراہ نبر مےٚ
بہانہ قصہ کرمس در ترانہ
زالم نہ دلس منز نارِ فرقت
غزل ابیات ختمس تان تھویاد
رین ہردم سٹھاہ کرنم مےٚ یاری
یہ بار معصیت ہرت آسن برسر

امی بارن نوٹر برُت چھوم کمر مہِ
بلِرت چھُوس بوگمُت دِ ردرطہٗ غم
جفاجوئی کرم پانس مہِ ہردم
بخشنم بیم گناہ بے قالِ قیلہ

امی درجان دتن ژھننم لبُر مہِ
یہ چھوم شرمہِ دِ لس روزِ قیامت
کرم نہ زاہ بعالم کانہہ گناہ کم
سو وقتِ والپسین کرتم مہِ آسان

سٹھا بدکار چھُس نِ گار عالم
یمی کتھہ بر ونیھ کُن ہرنِ بشت طرنت
شفیع المذنبینؐ اُمی دِ سیلہ
تمکو چھوم خوف دِ ر دل چھُس ہراسان

منگان ہردم چھُسُی یارب بتیم آس
بشیرا سوزِ دل ہت روز ہردم

بپاس سید عالم کردم جان!
بشارت چھی تمن سیتن ژلی غم

ختم شُد

قطعہ تاریخ قصہ قمر الزّمان از مصنّف غلام احمد بشیر

خالقس کُن ثنای بے پایان
غم سپُن دور دِل سپُن شادان
بہر تاریخ نسخہ جانسوز

یم بو چادس زجام می عرفان
سوز اندرم نبر مہِ ژل بکدم
در تفکّر بہ پیوس ژ حیران

مہِ گل دل فولم از ین نسخہ
دلِ گریہ بال مہِ لس چھو زخندان
آہ از دلِ کڈم سُوئی باری

گفت ہاتف ترانہ خلدان سنہ ۱۳۴۱ھ

تمام شُد قصّہ قمر الزّمان مکمل ہردو حصّہ

نعت شریف

یارسُول تھو قبول مریان نالہ زاری
والشمس رُخ چانو کیاہ گلناری
ابرو کمانہ تیر دارِ داری
وُٹھ چان رژہ نِل دند دُرِ باری
دن مہِ دِمتس عشقہ بازاری
زال مہِ ڈُلنم نفسِ امارّی
رحمتک دروازہ وتھ چھی ساری
شوبان کیاہ چھی چان سرداری
یارسولؐ چھم مہِ امید واری
سینہ مہِ شِنو تھم کینہ تراد ساری

سُو رکر چان لولہ نارسے
واللیل موی چانو مشکِ تاتار
دنتھم کرتھم سینہ بریان
خندہ چانہ بندگو شمس و قمر
ژہانڈان کوسِس گامہ شہاری
حال سانو روشن چھوی ہر آن
تھاونک ذاتن خود مختار
زُبان زُو سانو بو رِ کھنا
محشرس رٹِزم زیر دامان
دینہ چھُس چانے ہا دیدار

غمہ وِ زہ ہردم کرم غمخواری ″
خوی چانو ڈیشت ژلم بیماری ″
خنجر بنی بیت زخمِ کاری ″
دندہ آم فندنس چھم انتظاری ″
ڈیو ٹھمنہ کانہہ مہِ چانہ انہاری ″
نال وُلمُت چھم کاکہ شہاری ″
رحمۃ للعالمین دِ پو یہ جبّاری ″
خوبانِ عالم مشتاق ژو باری ″
از دوش والزم گنہگ باری ″
بنہ چانہ فاقیس ژلہ بیماری ″

فہرست کُتب کشمیری

نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت
نعوت و مناقب		نور نامہ	۴/	جوز شیئاً للہ	۱/	ہارون رشید	۲/
شمایل نبوی کا ترجمہ یعنی شمایل شریف کلان	۲/	دعای صبح	۲/	کاشر مفتی	۴/	وشان عورت ڈلہ	۲/
،، از حیدر بابا	۱/	قصہ حضرت خلیل الرحمن	۶/	کاشر نام حق	۲/	بہرام گور ہشت بہشت	۴/
کاشر سلام بحضور خیر الانام	۱/	مجموعہ جنگنامہ آنحضرتؐ یعنی غازی النبی کلان	۱۲/	بدائع منظوم	۱/	زہرہ و بہرام	۴/
گلشن نعت حصہ اوّل	۴/	روضۃ الشہدا	۱۲/	کاشر فرزوریات دین	۱/	بہرام گل اندام	۲/
گلبن نعت ،، دوم	۴/	مجموعہ مرثیہ وفات و شہادت حسنین کشمیری و فارسی	۴/	کاشر عقائد	۱/	شاہ بہرام	۸/
گلدستہ نعت ،، سیوم	۴/	شفاعت حسنین	۱/	کاشر پارہ عمہ	۳/	سلطان محمود غزنوی	۲/
گلزار نعت ،، چہارم	۴/	شہادت فرزندان امام مسلم	۲/	کاشر مسئلہ کتاب	۶/	شیخ منصور و شیخ صنعان	
حدیقہ نعت ،، پنجم	۲/	محرم نامہ ۲ حصہ فی	۲/	قصہ جانت اور افسانے	۱/	دہیل نامہ	۲/
گلبن مدینہ	۲/	ظفرنامہ در انتقام یزید	۶/	قصہ اصحاب کہف	۸/	گربہ و موش	۱/
اعجاز غربیہ مجموعہ	۶/	گلدستہ مناقب	۸/	قصہ حضرت شمعون	۲/	حاتم طائی ۲ حصہ	۸/
معجزات حضرت محمدؐ		گلدستہ انوار		قصہ سلطان ابراہیم ادہم	۴/	فرخ حال یعنی گلزار حقیقت	۴/
گلزار مدینہ در عشق نبی	۴/	کرامات غوثیہ	۲/	یوسف زلیخا محمود گامی	۴/	گل و صنوبر	۶/
معجزہ یمن	۱/	کرامات محبوب العالم	۲/	،، مسکین	۸/	بدر منیر یعنی گلدستہ بینظیر	۴/
مجموعہ معراجنامہ محمود گامی	۱/	کاشر سلطانی زدہاب پرے	۱۲/	،، قادری	۸/	چندر بدن	۲/
دہاب کھار شمس فقیر		احوال الآخرات	۴/	قصہ حضرت ایوب صابر	۳/	سوہنی مہینوال	۶/
معراجنامہ کلان	۸/	کاشر دینہ ون ۶ حصہ فی	۲/	قصہ تمیم انصار	۴/	قصہ خنجر عشق	۳/
وفات نامہ کلان	۶/	کلام اللہ عارف شرحدار	۲/	تاریخ نقہ و حدیث		جوہر عشق	۲/
قصص الانبیاء	۶/	کلام شیخ العالم ۳ حصہ فی	۲/	دربحث مقلد و غیر مقلد	۴/	مقدم نامہ	۶/
حجۃ الاسلام	۲/			قصہ شاہ مندود	۲/	کاشر الف لیلا	عمہ/
				کلیلہ و دمنہ	۴/	مہر و ماہ	۶/

ہر قسم کی سستی اور بارعایت کتابیں ملنے کا پتہ:-

غلام محمد نور محمد تاجران کتب کشمیر

مہاراج رنبیر گنج بازار | مائسمہ بازار | رزیڈنسی روڈ - امیرا کدل سرینگر

مالکان

کوہ نور پرنٹنگ پریس - رزیڈنسی روڈ - امیرا کدل سرینگر کشمیر کو یاد رکھیں:-